

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. kovo 22 d.
148 ir 149 posėdžiai

Stenogramos

81

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. kovo 22 d.

Rytinis posėdis Nr. 148

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. rugsėjo 22 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1165(2) priėmimas	9
Šio nutarimo priėmimas	9
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1485(2) svarstymas	9
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1376 pateikimas (G. Kindurys)	12
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Justą Namavičių Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1739(2) svarstymas ir priėmimas	15
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Ernestą Montvidienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1764(2) svarstymas ir priėmimas	15
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavidimo jai atlikti parlamentinį tyrimą dėl nerimą keliančios padėties Lietuvos žemės ūkio sektoriuje“ projekto Nr. XIIIIP-1727 svarstymas	16
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Leonido Maksimovo peticijos“ (projektas Nr. PNP-44) priėmimas	19
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algimanto Medelio ir kitų pareiškėjų peticijos“ (projektas Nr. PNP-45) priėmimas	19
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1754 ir Administracinių nusižengimų kodekso 542 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1755 pateikimas (E. Misiūnas)	22
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Indijos Respublikos sutarties dėl ekstradicijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1550 pateikimas (E. Misiūnas)	25
Mecenavimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1480 pateikimas (L. Ruokytė-Jonsson)	26
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1839 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1840 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1841 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	30
Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1034 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1842 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	31
Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-40 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1843(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	31

Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-27 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1845 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	31
Šio nutarimo priėmimas	32
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1846 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	32
Šio nutarimo priėmimas	32
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-24 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1849 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	32
Šio nutarimo priėmimas	33

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, finansų ministro V. Šapokos, vidaus reikalų ministro E. Misiūno, aplinkos ministro K. Navicko, susisiekimo ministro R. Masiulio ir užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	33
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Justą Namavičių Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1739(2) priėmimo tęsinys	43
Šio nutarimo priėmimas	43
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Ernestą Montvidienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1764(2) priėmimo tęsinys	43
Šio nutarimo priėmimas	43

Vakarinis posėdis Nr. 149

Seimo nutarimo „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projekto Nr. XIIIIP-1779(2) svarstymas ir priėmimas	44
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	45
Seimo nario M. Majausko kalba	46
Seimo nario K. Glavecko kalba	46
Šio nutarimo priėmimas	48
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai padarytos didelio masto žalos valstybei 2009–2012 metais Finansų ministerijai skolinantis iš komercinių bankų už galimai nepagrįstai dideles palūkanas ir neviešu būdu išleidžiant Vyriausybės vertybinius popierius“ projekto Nr. XIIIIP-1262 pateikimo tęsinys	48
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 80 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1485(3) priėmimas	49
Šio įstatymo priėmimas	50
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo 20 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1777 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1778 pateikimas (V. Macevičius)	50
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1255 pateikimas (K. Starkevičius)	54

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12, 16 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-2109 pateikimas (R. Tamašunienė)	57
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1253 pateikimas (V. Ačienė)	61
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-1555 pateikimas (V. Vingrienė)	63
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-1556 pateikimas (V. Vingrienė)	67
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1711 pateikimas (V. Vingrienė)	70
Seimo savaitės (2018-03-26–2018-03-30) – 2018 m. kovo 27 d. (antradienio) ir 29 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	72

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Skardžiaus pareiškimas	72
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	74

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 148 STENOGRAMA

2018 m. kovo 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas. Gerbiamieji Seimo nariai, pradedame kovo 22 d. (ketvirtadienio) plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašau registruotis. Užsiregistravo 93 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. kovo 22 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis mūsų klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Prašau. S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Kreipiuosi frakcijos vardu ir prašau darbotvarkės 1-2 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-1779 perkelti iš rytinės darbotvarkės į vakarinę, kad mes galėtume tinkamai įvertinti Audito komiteto išvadą, kurią ne visai tiksliai žinojome ir negalėjome rašytinės versijos įvertinti ir aptarti. Todėl kartu kviesčiau Biudžeto ir finansų komiteto narius į trumpą posėdį 14 valandą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų pasiūlymą išgirdome.

J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, atkreipčiau dėmesį į skirtingus standartus, taikomus dėl dviejų parlamentinio tyrimo iniciatyvų. Vienu atveju, kur tyrimas siūlomas dėl padėties žemės ūkyje, paskirtas pagrindinis komitetas, šiandien įdėta jo atmetimo išvada. Dėl kito nutarimo projekto, kur siūloma atlikti tyrimą dėl buvusios Vyriausybės, nėra pagrindinio komiteto, nėra išvados. Arba mes visais atvejais skiriame komitetą, arba neskiriame. Arba aną svarstymą apribojame tiksliai komiteto skyrimu šiandien, t. y. tada nebūtų pateikimo tęsinys dėl finansų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Atsakysime.

I. Degutienė. Prašau, kolege.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš tiesiog norėčiau tokį principinį klausimą dėl darbotvarkės rezervinių klausimų. Kaip praeitas antradienis parodė, iš tikrųjų rezerviniuose klausimuose buvo pakankamai aktualūs klausimai, bet kiekvienas Seimo narys (čia kalbu ne tik apie vieną frakciją – apie visus mus) irgi planuojame darbotvarkes. Tuo labiau kad tą dieną buvo Norvegijos ambasadorės kvietimas ir daugelis ten išėjo. Esmė yra ta, kad jeigu jau įtraukėte rezervinius klausimus, būtų malonu, kad mes matytume bent jau preliminarų laiką. O šiaip siūlyčiau, kad rezervinių klausimų iš viso nebūtų darbotvarkėje. Tada visi Seimo nariai mato visą darbotvarkę *in corpore* nuo pradžios iki pabaigos ir mes puikiai žinome, kada turi pasibaigti posėdis. Tuo labiau kad kai būna rezerviniai, kartais pratęsiame, kad svarstytume rezervinius, o kartais užbaigiame, nes darbotvarkės laikas pasibaigęs. Čia ir dėl šiandien dienos, ir dėl ateities. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Trumpai norėjau reaguoti į kolegės I. Degutienės pasisakymą.

PIRMININKĖ. Čia ne reagavimas į pasisakymus. Atsiprašau, kolega. Nepykite, bet aš... Dabar sprendžiame klausimą dėl darbotvarkės tvirtinimo. Visos replikos bus po to.

Ponia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog norėčiau paprašyti išbraukti iš darbotvarkės klausimą – Kultūros rėmimo fondo įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIIIIP-1001.

PIRMININKĖ. Ar galite nurodyti motyvus?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Norėtume, frakcijoje apsitarėme, daugiau susipažinti prieš priimdami sprendimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir dar vienas pasiūlymas dėl darbotvarkės – ponias V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš taip pat siūlyčiau išbraukti iš darbotvarkės klausimą 2-7 – projektą Nr. XIIIIP-1172 ir 2-10 – projektą Nr. XIIIIP-1698, nes tie projektai dar bus tobulinami, pildomi ir ateityje bus pateikti. Siūlyčiau šiuo metu išbraukti, patobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento pateiktas išvadas.

PIRMININKĖ. Gerai, daugiau pasiūlymų nėra. Dabar aptarsime juos visus iš eilės.

Gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko prašymas 1-2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektą Nr. XIIIIP-1779(2) svarstyti vakariniame posėdyje. Gal galime iš karto numatyti laiką, iš karto prasidėjus vakariniam posėdžiui 15 valandą, nes iš tiesų prašymas yra tikslingas. Komitetas dar nori išgirsti Audito komiteto išvadą. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu. Dėkoju.

Dėl J. Razmos siūlymo. Pastaba teisinga, standartai turi būti vienodi visiems. Taip, praėjusiam posėdyje buvo taip nuspręsta, kad nepaskirtas komitetas. Čia galbūt dėl to, kad praėjusiam posėdyje tiesiog manyta... O šiandien 15 valandą mes priimsime sprendimą, kaip toliau dirbsime šiuo klausimu. Paskirsime kitą komitetą, matyt, ir tik tada tęsime veiklą toliau.

Ar J. Razma nori?

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmininke, tada būkime iki galo preciziški.

PIRMININKĖ. Taip?

J. RAZMA (TS-LKDF). Svarstymo stadijos mes tada negalime darbotvarkėje formuluoti, tiesiog dabar pasakykime, kad skiriame kaip pagrindinį Biudžeto ir finansų komitetą ir to klausimo šiandien darbotvarkėje nėra. Tiesiog mes visi sutarsime, kad pagal turinį yra Biudžeto ir finansų komitetas, ir to klausimo šiandien darbotvarkėje negali būti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymą. Kitas pasiūlymas. A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš manau, kad pirmininkas negali spręsti už visą Seimą. Pateikimo stadija yra baigta, 15 valandą ir mes, visas Seimas, apsispręsimė, o ne posėdžio pirmininkas sprendžia. (*Balsas salėje: „Dabar gi galime!“*)

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, aš norėčiau taip ir siūlyti. Darbotvarkėje yra įrašytas 15 valandą: 15 valandą mes prie šito klausimo sustojame ir priimame sprendimą dėl stadijos, ar pratęsimė pateikimą, nes pateikimas jau buvo pabaigtas, lyg ir turėtų būti svarstymas, komitetas nebuvo paskirtas, bet mes tada 15 valandą dėl to klausimo ir apsispręsimė. Dėkoju.

Išties pritariu I. Degutienei, tokia praktika būdavo, kad mes į rezervinius klausimus visada Seime rašydavome, taip, tai būdavo galbūt techninio pobūdžio daugiau kaip ir šiuo atveju, kaip šiandien turime. Keičiasi Seimo narių komitetai, komisijos, galbūt tokius Seimo nutarimus galime rašyti į rezervinius, o ateityje įvertinsime jūsų pasiūlymą ir stengsimės, kad viskas būtų taip, kad visiems būtų geriau, nes iš tiesų po to kyla nesupratimų. Ačiū už puikų pasiūlymą.

Kitas pasiūlymas buvo A. Širinskienės išbraukti 1-11 klausimą – Kultūros rėmimo fondo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1001(2) iš šios dienos darbotvarkės ir laukti, kol frakcija dar apsvarstys ir galimai priims ir antrąjį variantą. (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Balsuojame!“*) Balsuojame. Kas už A. Širinskienės pasiūlymą? Jį teikia frakcijos vardu. Gerbiamoji kolege, frakcijos vardu teikiate, nes tik toks teisėtas yra pasiūlymas, kai teikiama frakcijos vardu. Prašom balsuoti. Kas už tai, kad išbrauktume iš darbotvarkės? Kas manote kitaip, spauskite kitus mygtukus. (*Šurmuly salėje*)

Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 98: už išbraukimą – 75, prieš – 12, susilaikė 11. Darbotvarkės 1-11 klausimas – Kultūros rėmimo fondo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto pateikimas iš šios darbotvarkės išbraukiamas.

Ir buvo pasiūlymas V. Vingrienės, kaip daugelio įstatymų projektų iniciatorės. Ji siūlo 2-7 klausimą, o tai yra Atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1172, ir darbotvarkės 2-10 klausimą – įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1198, taip pat Atliekų tvarkymo įstatymas, kaip iniciatorė, prašo išbraukti. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Dėkoju.

Daugiau pasiūlymų nebuvo. Dar jūsų pasiūlymas ar replika?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Jeigu galima, replika.

PIRMININKĖ. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėl Kultūros rėmimo fondo klausimo išbraukimo iš darbotvarkės. Yra daugiau negu keistas toks ponios A. Širinskienės siūlymas, nes šis klausimas jau buvo teiktas ministerijos dar praėjusioje rudens sesijoje. Jau tuomet buvo apsispręsta, kad bus iki galo išsiaiškinta, kas ten yra. O ten yra viskas gerai. Juo labiau kad ir ministerija, ir fondas, ir visi Kultūros komiteto nariai, kurie yra susipažinę su šia tema, neprieštarauja. Taigi aš nežinau, kodėl reikia kišti pagalius sau į ratus, bet, matyt, toks yra sprendimas frakcijose...

PIRMININKĖ. Apgailestaujame, Seimas jau apsisprendė. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš taip pat repliką. Man atrodo, kad šiandien visa ši sistema, kuri funkcionuoja, Spaudos rėmimo fondo, kaip dalijami pinigai, ekspertai sprendžia, nėra jokios problemos. (*Triukšmas salėje*) (*Balsai salėje*) Kultūros ministerijoje, man atrodo, irgi nėra didelių problemų.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos, pasikeitė nuomonėmis. Dabar dėl darbotvarkės tvirtinimo. Galime bendru sutarimu patvirtinti? Balsuojame. Prašome balsuoti dėl darbotvarkės patvirtinimo.

P. GRAŽULIS (TTF). Nieko, nieko, pasitaisys.

PIRMININKĖ. Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 104 Seimo nariai. Už darbotvarkę – 79, prieš nėra, susilaikė 25. Darbotvarkę tvirtiname.

Mielieji kolegos, šiandien ryte Švietimo ir mokslo komitetas dar įvertino Teisės departamento pasiūlymą dėl antrojo varianto. Sprendimas priimtas, viskas čia yra gerai. Tačiau kol įkels į sistemą, mes prašome 1-3 klausimą, dabar jis jau būtų pirmasis, svarstyti truputį vėliau.

10.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-1165(2) (priėmimas)

Maloniai noriu pakviesti į tribūną M. Navickienę. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-1165(2). Priėmimas. Prašome, kolege. Ar buvo kokių pasiūlymų? Aptarsime gautus.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, buvo gautas Seimo narės R. Popovienės pasiūlymas, kuriam tiek Teisės departamentas, tiek Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė, todėl nutarimo projektui iš esmės yra pritarata su ponios R. Popovienės pasiūlymu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tik dar kartą primenu, kad yra R. Popovienės pasiūlymas, jis techninio pobūdžio. Galime jam pritari? Komitetas pritarė. Galime.

Priėmimas. 1 straipsnis. Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatus. Nuostatai pridedami, mes juos turime. Galime 1 straipsniui pritari? Galime.

Dėl viso Seimo nutarimo norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai. Vienbalsiai 97 Seimo nariai pritarė Seimo nutarimui „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“. (*Gongas*)

10.15 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1485(2) (svarstymas)

Mieli kolegos, sistemoje jau turime Mokslo ir studijų įstatymo redakciją ir išvadą. Kviečiu E. Jovaišą, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką, dėl Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1485(2). Svarstymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Mes pasiūlymus aptarsime po to, o dabar diskutuoti kviečiu S. Tumėną. Jums skiriamos penkios minutės. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, gerbiama posėdžio pirmininke, kviečiu pritarti šitam projektui. Kaip jau kalbėjau pristatymo metu, Lietuvai svarbu ir svarbiausia turbūt yra ne tai, kad mūsų jaunimas, mūsų mokslininkai, mūsų studentai išvyksta studijuoti į užsienį, bet svarbiausia yra, kad jie sugrįžtų ir nepamirštų tos dvasios, kurią sakė vienas žymiausių Lietuvos signatarų, prisidėjęs prie Lietuvos atkūrimo, – J. Šaulys, gyvenęs didelę gyvenimo dalį Šveicarijoje. Taip pat tai atitinka signataro S. Kairio mintis, kad nesvarbu, kur tu gyventum, bet visada prisimink ir dirbk savo tėvynei Lietuvai. Tai atitinka ir 1949 metais pasirašytą Lietuvos Chartos dvasią, kad mums svarbūs visur dirbantys, studijuojantys lietuviai, nesvarbu, kur jie būtų.

Taigi aš sveikinu Lietuvos Vyriausybę, kad ji rems mūsų išvykstančių jaunuolių studijas, ir tai rodys motyvaciją. Tai bus motyvacija, parodymas, kad mes jais rūpinamės, bet mes ir tikime, kad jie sugrįš dirbti į Lietuvą. Ir tai rodo istorija. Jei pažiūrėtume Vokietijos universitetų istoriją, Šveicarijos universitetų istoriją, tai visada lietuvių ten buvo daug ir dažniausiai jie grįždavo. Pavyzdžiui, Freiburgo universitete Vokietijoje jau nuo XVI amžiaus lietuvių didikų vaikai studijuodavo, lietuvių didikai leisdavo ten mokytis. Noriu priminti, kad Fribūro universitete Šveicarijoje tarpukariu mokėsi apie 110 lietuvių studentų, iš jų apie 30 apgynė daktaro disertacijas ir dauguma jų grįžo į Lietuvą. Taigi, matyt, nereikia bijoti, kad mes remsime mūsų lietuvių studijas užsienyje, ir kviečiu šiai idėjai pritarti. Dabar faktiškai buvo remiamos tik semestro ar dviejų semestrų mūsų lietuvių studijos arba jų atliekamos praktikos, o čia būtų visuminis požiūris ir žiūrėjimas į ateitį. Ačiū.

Ir dar svarbu, kad šitose sutartyse su tais studentais, kuriuos mes išsiųsime, būtų, manyčiau, įdėta ir saugiklių, kad mūsų valstybės finansuojami studentai sugrįžtų dirbti į savo kraštą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskutuoti kviečiu M. Majauską. Prašom, kolega. Jums – penkios minutės.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Mielieji kolegos, iš tikrųjų tai labai reikalingas įstatymo projektas, apie jį buvo kalbėta ne vienerius metus, ir man atrodo, labai svarbu užfiksuoti vieną akcentą, kad tos stipendijos būtų skiriamos ne tik Lietuvos ar ne Lietuvos piliečiams, reziduojantiems Lietuvoje, kurie įgyja tokią teisę, bet konkrečiai valstybės tarnautojams. Šiandien valstybės tarnautojas nėra ypatingai motyvuotas ateiti dirbti, stengtis, nes atlyginimas nėra didelis, socialinės garantijos silpnos, nuolatinės pertvarkos, reformos, psichologinis spaudimas ir tai tikrai nemotyvuoja jaunimo ateiti dirbti į valstybės tarnybą. O toks dalykas konkrečiai galėtų paskatinti ateiti jaunimą. Kodėl? Nes yra daug šalių, kurios taiko vadinamąją *Loan Forgiveness* programą, tai yra atleidimo nuo paskolos programa, kai valstybės tarnautojas pasiima valstybės stipendiją, paskolą, studijuoja prestižiniame universitete ir įsipareigoja vėliau tam tikrą laikotarpį dirbti valstybei. Amerikoje yra taikoma dešimties metų programa, t. y. jis ateina, baigia Kembriđą, grįžta į valstybės tarnybą, dirba dešimt metų ir tuomet jam nereikia gražinti tos skolos. Tai yra labai pasiteisinusi praktika. Singapūre, pavyzdžiui, yra, jeigu bakalaurą baigi, šešeri metai, jeigu baigi magistrą – ketveri metai. Labai panaši programa yra ir Kanadoje.

Aš manau, kad tikrai galėtume taikyti tokią programą ir Lietuvoje. Tai nekainuoja kokių nors kosminių pinigų. Jeigu pasižiūrėtume, vienerių metų stipendija magistrui galėtų kainuoti apie 100 tūkst. eurų su visomis pragyvenimo išlaidomis ir visais studijų mokesčiais. Jeigu planuotume mokyti bent 50 valstybės tarnautojų per metus, tai yra tikrai labai labai nedidelė suma. Galime įsivaizduoti, per kokius penkerius ar dešimt metų paruoštume tikrai kritinę masę valstybės tarnybos elito, jie vadovautų ir rūpintųsi Lietuva.

Man atrodo, tai yra tikrai labai prasmingas projektas, tiesiog reikia tam skirti aiškų finansavimą ir nukreipti jį ne tik šiaip visiems piliečiams, bet akcentuoti – ir valstybės tarnybai konkrečiai. Taip mes galėtume pritraukti jaunų specialistų į valstybės tarnybą, nes vienas akcentas yra labai svarbus. Studijos užsienyje niekada neatsipirks, jeigu jaunas žmogus grįš dirbti į valstybės tarnybą, nes valstybės tarnyboje atlyginimas mažas. Bet jeigu mes sakome: tu, jaunas pilietis, važiuok mokytis į patį geriausią universitetą, jeigu įstoji, mes finansuojame stipendiją, bet vėliau

grįžęs atiduok duoklę valstybei. Toks dalykas galėtų veikti ir, man atrodo, būtų labai prasmingas, todėl kviečiu parenti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytas mintis. Kviečiu komiteto pirmininką. Gerbiamas Jovaiša, mes turėsime kartu su jumis ir mielais kolegomis aptarti Seimo narių ir Teisės departamento pasiūlymus.

Dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo nario M. Adomėno pasiūlymas. Ar yra M. Adomėnas? (*Balsai salėje*) Nėra autoriaus. Gerbiamas komiteto pirmininke, gal jūs tada pakomentuokite, nes komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies. Gal buvo rastas kompromisas?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiama kolegė, yra rastas kompromisas, konsoliduota su komiteto nuomone ir rastas bendras sutarimas, ir tai reiškia vien todėl, kad yra pritarta bendru sutarimu visam šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėl M. Adomėno jūs konkrečiau pakomentuokite, komiteto pasiūlymą dėl M. Adomėno.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Buvo patikslinta viena vieta, truputį buvo neaišku dėl to, kad čia tikrai pirmiausia yra Lietuvos Respublikos piliečiams. Buvo pasirinkta tik bendroji formuluotė „Europos Sąjungos šalių piliečiams“, bet mes įrašėme patikslinamąjį elementą „Lietuvos Respublikos piliečiams“.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, ar galime pritarti?.. (*Balsai salėje*) Labai didžiulis triukšmas salėje, prašau dėmesio! Svarstome labai rimtus pasiūlymus. Ar galime pritarti M. Adomėno pasiūlymui dėl šio įstatymo 1 straipsnio? Jam komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu. Dėkoju. Pritariame komiteto nuomonei.

Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė. Prašome.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Čia kalbama apie 80 straipsnio 4 dalies 4 punkto patikslinimą, kad įrašytume žodžius „Europos laisvosios asociacijos valstybių piliečius ir jų šeimos narius“.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pirmininke, mes prieš tai aptarkime 2 straipsnį, kur yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas dėl datos. Komitetas nepritarė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Datai mes nepritariame ir štai dėl ko. Mums reikia padaryti taip, kad ir dabar studijuojantys užsienyje mūsų piliečiai galėtų aplikuoti į šitą paramą. Čia jokių būdu nėra susieta su mokslo metų pradžia, čia reikia skelbti kuo skubiausiai konkursą, kad mūsų studentai užsienyje galėtų aplikuoti. Juo labiau kad ir užsienyje priėmimas vyksta kur kas anksčiau. Štai dėl to ir yra nepritariama. Aš derinau su Teisės departamentu, išsaciau šiuos argumentus ir Teisės departamentas sutinka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar paklausime gerbiamųjų Seimo narių. Mielai kolegos, ar jūs išgirdote komiteto argumentus ir ar pritariate komiteto nuomonei, kad įsigaliojimo data lieka 2018 m. balandžio 15 d.? Galime bendru sutarimu tam pritarti? Nepritariam Teisės departamento nuomonei. Dėkoju, 2 straipsnį mes aptarėme.

Taip pat buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų. Pirmasis pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė, bet prašom pakomentuoti.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Aš jau pradžioje pakomentavau, atsiprašau, per klaidą, bet tai yra 80 straipsnio 2 dalies 4 punktas. Čia suvienodinamos sąvokos, kad būtų visiškai aišku, įrašoma: „Europos laisvosios asociacijos valstybių piliečius ir jų šeimos narius“.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mielai kolegos, čia būtų papildomas šitas teikiamas įstatymo projektas nauju 80 straipsnio pakeitimu. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Ir Teisės departamento, ir komiteto nuomonės sutapo. Bendru sutarimu? Ačiū.

Antrasis Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė – vėlgi tikslinta įstatymo priėmimo data. Jūs nepritariate, bet mes čia jau visa tai aptarėme. Dėkoju.

Po svarstymo nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – M. Navickienė. Prašau, kolege.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, iš tiesų norėčiau pritarti ir palaikyti šį labai svarbų žingsnį. Šiandieną susiklostė tokia situacija, kad į geriausias pasaulio universitetus gali išvažiuoti ne patys gabiausi, o tie, kurie gali sau leisti finansiškai tokias studijas. Manau, kad tas aukščiausio lygio kompetencijas, kurias žmonės gali įgyti geriausiuose pasaulio universitetuose, mes iš tiesų turime koncentruoti viešajame sektoriuje. Dabar paraleliai mes svarstome Valstybės

tarnybos įstatymą ir man tikrai norėtusi (aš balsuoju už ir agituoju visus balsuoti už) sprendimą priimti kartu su Vidaus reikalų ministerija, integruoti šią galimybę į Valstybės tarnybos įstatymą. Po truputį eiti link to kelio, kad kuo mažiau valstybės tarnyboje liktų tų politinio pasitikėjimo pareigybų ir kuo daugiau žmonių, kurie, turėdami aukščiausią kompetenciją, nuosekliai galėtų kelti mūsų viešojo sektoriaus paslaugų kokybę. Tikrai raginu balsuoti už ir kartu derinti su Valstybės tarnybos įstatymu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, nežinau, kiek jūs (atsiprašau už savo balsą) esate susipažinę su studentų galimybėmis studijuoti užsienyje, aš tai esu labai stipriai susipažinęs. Yra didžiausios galimybės, jeigu norite, daugelyje valstybių lietuviams studijuoti ir tai nieko nekainuoja.

Dar daugiau. Daug kur nuvažiavęs ir pateikęs informaciją apie savo finansinę situaciją lietuvis ten dar gauna didžiulę paramą. Užuoat rėmę savus universitetus, kurie nyksta, mes dalį pinigų dabar paskirsime finansuoti užsienio universitetams. Čia galima daug prigalvoti, apie visokius fribūrus pašnekėti Šveicarijoje. Aš kaip tikrai tyrinėju tą laikotarpį. Visai kita situacija. Ta analogija visai absoliučiai nesuprantama. Ar mes galime XX amžiaus pirmąją pusę arba XIX amžiaus pabaigą lyginti su dabartimi, kai mes turime daugybę universitetų ir jie verktinai reikalauja didesnio finansavimo? Mes dalį lėšų paskirsime dar ten atiduoti. Gerai, mes esame savų universitetų nepatriotai ir, aišku, reikia finansuoti mūsų studentus užsienyje. Aš to nesuprantu ir tam negaliu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones.

Gerbiamieji kolegos, apsisprendžiame balsuodami dėl Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio pakeitimo įstatymo svarstymo stadijoje.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 98, prieš – 1, susilaikė 3.

Po svarstymo pritarta. Jūs pamenate, kad mes pateikimo metu buvo nutarę taikyti ypatingą skubą, tačiau, kaip dabar paaiškėjo, kad reikia papildyti nauju 80 straipsnio pakeitimu. Kad viską suderintume tiksliai ir kad sistemoje matytume būtent labai tikslią redakciją, siūlau priėmimą vykdyti vakariniame posėdyje, kai mes jau turėsime šį įstatymo projektą sistemoje sutvarkytą pagal mūsų dabar po svarstymo pritartus pasiūlymus. Ačiū.

10.31 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1376 (*pateikimas*)

Tęsiame posėdį toliau. Ar jau yra? Nėra dar atvykę. Kadangi mes šiek tiek lenkiame laiką, gal galėtume prašyti ir kviesti pristatyti vakarinio posėdžio 2-5 klausimą – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1376. Pranešėjas – G. Kindurys. (*Triukšmas salėje*) Jau pakviečiau kolegą, manau, kad galbūt mes Valstybės ir savivaldybės turto įstatymą galime pateikti dabar.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, šiuo metu Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas nustato, kad valstybės ir savivaldybės turtas gali būti perduotas panaudos pagrindais asociacijai ir tame straipsnyje išvardytiems kitiems subjektams tik tuo atveju, jeigu jie neturi nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto laikinai neatlygintinai valdyti ar naudoti valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto. Kitas straipsnio punktas nurodo, kad yra išimčių, kada netaikoma.

Taigi projekto tikslas yra nustatyti, kad bendruomeninėms organizacijoms, kaip šios asociacijos yra apibrėžtos Vietos savivaldos įstatyme, gali būti perduodamas panaudos pagrindais savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamas turtas, neatsižvelgiant į tai, kad tuo metu šie subjektai jau turi jiems nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto valstybės arba savivaldybės turto. Atkreiptinas dėmesys, kad bendruomenės įsikūrimo metu prašydavo patalpų tik tam, kad įsiregistruotų ir pradėtų veiklą, o veiklai išsiplėtus tokių patalpų kai kurioms bendruomenėms pradėjo trūkti. Siekiant stiprinti pilietines iniciatyvas, palaikyti veiklą

susibūrus į bendruomenę, skatinti veiklas, tokias kaip dienos centrai, amatų centrai, tikslinga paremti bendruomenes ir suteikti teisę skirti papildomas reikalingas patalpas panaudos pagrindais.

Atkreipiu dėmesį, kad po šito užregistruotas kitas projektas irgi kalba apie tą patį, tik tiek, kad jie skirtingu laiku buvo užregistruoti ir formuluotės skiriasi, bet tikslas ir idėja ta pati. Aš tiesiog siūlyčiau pritarti ir tuos projektus gal net ir sujungti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašau, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų gal svarstytinas tas jūsų pasiūlymas, tačiau Teisės departamentas šiek tiek mato tam tikrų nuogąstavimų. Ar iš tikrųjų nebus piktnaudžiaujama šiuo klausimu? Gal reikėtų daugiau apibrėžti, kad apskritai tų patalpų nebūtų galima pernuomoti ir būtų naudojama tik bendruomenių tikslams? Nes pasitaiko atvejų, kai paprasčiausiai bendruomenės iš to bando kažkaip užsidirbti ir panaudoti ne savo pagrindinei veiklai. Ačiū.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ne, ir prašyme, ir įstatyme yra nurodyta, kokiai veiklai gali būti naudojama. Draudžiama atiduoti trečiosioms šalims ir savivaldybės kontroliuoja. Aš ir turiu atkreipti dėmesį, kad ne prievolė suteikti, o teisė suteikti, jeigu savivaldybė mato, kad ta veikla yra reikalinga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi I. Šimonytė.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamasis pranešėju, iš tiesų sveikinu ir džiaugiuosi, kad bus įvesta tam tikra tvarka ir bus padedama bendruomeninėms organizacijoms aktyviai vystyti savo veiklą. Yra įrašytas toks punktas „valstybės ir savivaldybės turtas bendruomeninėms organizacijoms galėtų būti perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis, jeigu subjektas pagrįstų, kad panaudos pagrindais prašomas turtas reikalingas jų vykdomai veiklai“? Ar čia neatsiras kokių nors papildomų biurokratinių mechanizmų, kad vėl nuo vienos institucijos iki kitos, ir trečios, paskui žmogus mostels ranka ir vėl gyvens be bendruomenių paramos?

G. KINDURYS (LVŽSF). Šitas projektas ir yra, kad būtų viso trečio punkto išimtis ir nereikėtų tų pagrindimų, nes vienas jų yra gavęs. Toks teikimas yra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Šimonytė. Ruošiasi M. Majauskas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, jums turbūt yra žinoma, kad prieš kurį laiką Valstybės kontrolė pateikė labai išsamią ataskaitą apie valstybės turto valdymą. Toje ataskaitoje taip pat buvo išsamiai aptarti valstybės turto perdavimo panaudai atvejai ir problematika. Iš jų matyti, kad dėl panaudos mes turime daugiau problemų negu naudosis todėl, kad daugelis įstaigų įvairiais būdais tą panaudą yra gavusios, o kitoms nevyriausybinėms institucijoms ta panauda yra neprieinama dėl to, kad jos arba nežino, kur to turto gauti, arba tiesiog neturi tokių galimybių.

Ir apskritai visa vertinimo ir perdavimo procedūra yra formali. Vyriausybė buvo pažadėjusi, kad ji pateiks esmines dėl valstybės turto disponavimo pataisas, kur taip pat ir panaudos klausimus bandys spręsti iš esmės. Ar jūs nenorėtumėte kaip nors tuos dalykus suderinti su būsimais Vyriausybės pasiūlymais?

G. KINDURYS (LVŽSF). Dabar, kadangi kalbame apie pasiūlymus, jų įstatyme nėra. Aš tik tiek noriu pasakyti, kad panauda... Savivaldybė, vadovaudamasi įstatymu, atiduoda tas patalpas, kurių jai pačia jau nereikia arba nereikia vykdyti funkcijų. Kaip ir sakiau, būtų suteikta teisė. Aš tikrai nelinkęs manyti, kad savivaldybė kaip nors nepagrįstai švaistytų tas patalpas.

O dabar pagal įstatymą ir sutartyje yra įrašoma, kad subjektas, priėmęs panaudos pagrindais patalpas, privalo remontuoti ir prižiūrėti, ir atsako už jas. Galų gale, tas turtas vis tiek lieka savivaldybės balanse, todėl aš nematau čia tokio pavojaus ir, manau, normalu, kad reikia tas bendruomenes, kurios veikia pagrįstai, kurioms reikia patalpų, palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi J. Olekas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju pristaciausiam. Norėjau paklausti, ar jūs vertinate tai, jog suteikiant panaudai tam tikrą turtą vėliau labai sunku kaip nors išsiaiškinti, koks efektyvumas tos suteiktos panaudos, tos suteiktos dotacijos, tos suteiktos paramos? Nes tu leidi naudotis kojomis nors patalpomis, tikiesi, gros, šoks, rinksis, kurs, veiks, ką nors gamins, darys kokį nors naudingą darbą ar veiklą pačiai savivaldybei, kaip viešajai funkcijai.

Ar jūs ieškote būdų, kaip sudėlioti tam tikrus rodiklius? Nes kitas variantas būtų: tu perduodi tą turtą ir skiri bendruomenei pinigų, pasirašai sutartį ir sakai, kad bendruomenė turi padaryti tam tikrus dalykus, atsiskaityti per metus, ir tada yra labai aiškus procesas. Dabar atrodo, kad duosi, ir po to neaišku, ką ir kaip ta bendruomenė ar organizacija darys. Toks, atrodo, pakankamai neskaidrus procesas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Aš – atvirksčiai, įsitikinęs, kad lėšų davimas bendruomenei galėtų būti tik konkurso būdu ar paskelbus kokią nors programą. Čia nėra verslo struktūra, kurią būtų galima kaip nors išmatuoti – mes tiesiog skatiname pirmiausia bendruomeniškumą, o tai senais laikais buvo savaimė suprantamas dalykas, dabar to nelikę. Ir duoti papildomas patalpas tik toms bendruomenėms, kai jos plečiasi, kai jau yra aišku, ar tai dienos centras, ar amatų centras – žmonėms susiburti reikia. Aš manau, kad yra visiškai normalu, kad savivaldybė remia savo vietos gyventojų bendruomeniškumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi A. Strelčiūnas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų sveikintina parama bendruomenėms, jų veiklai, ypač, kaip jūs minite, aktyvioms bendruomenėms. Bet mano klausimas būtų, ar tai negali sudaryti tam tikro stabdžio kitoms bendruomenėms, nes jeigu kalbame apie kaimo bendruomenes, ten paprastai viena bendruomenė yra. Bet yra miestelių ir didesnių miestų bendruomenės, kuriose yra ir tokių naujų židinių. Yra viena bendruomenė, yra kita bendruomenė. Jeigu viena bendruomenė turės patalpas arba net keletą patalpų daugiau, tai naujai besisteigiančiai gali būti sunku rasti kitas patalpas, kuriose ji veiktų.

Koks čia būtų mechanizmas, kad neatsirastų tam tikro monopolio ir kliuvinių dėl naujų veiklų, nes bendruomeniškumas gali būti labai įvairus – pagal pomėgių kryptį, pagal ką nors kitą, į ką jie galėtų pretenduoti. Ačiū už atsakymą.

G. KINDURYS (LVŽSF). Mano manymu, jūs truputį gal neteisingai supratote. Ne kaimo, o kaip pabrėžiama Savivaldos įstatyme, tai bendruomeninė organizacija, kurios steigėjai ir nariai yra gyvenamosios vietovės bendruomenės. Tai gali būti ir Vilniaus, ir eilinio kaimo bendruomenė. Kriterijus, aš manau, pati savivaldybė tikrai geba matyti, reikia ar nereikia. Visiškai suprantama, kad savivaldybė gali toje teritorijoje ir neturėti, ir nepatenkins tos bendruomenės. Lieka visus kriterijus, matymus, būtinumą, tikslingumą palikti spręsti savivaldybei, nes turbūt taip sunku būtų apsispręsti. Projekte ir kalbama. Tai veiklai, kai matoma, kad ji plečiasi, reikalinga, kai prašoma susirinkimams vieną kartą per metus, tai, manau, savivaldybės leidžia laisvai pasinaudoti ir savo kultūros namais, ir kitais viešais objektais.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Strelčiūnas. Prašom, kolega.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūsų projektas teoriškai galbūt ir neblogger skamba. Bet įvertinus, gali būti vertinama taip, kad ta pati bendruomenė yra palanki vienai savivaldybės vadovybei, tai mes galime suteikti jai kelias patalpas. O kita, kuri tik kuriasi, jai – ne. Todėl galvočiau, kad šis sprendimas tikrai nėra geras ir vis dėlto pirmiausia mes turime pačioje savivaldybėje vienai bendruomenei nustatyti tik vienas patalpas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tos ir vienos patalpos yra nelygios kitoms. Kai savivaldybėje yra galimybių, tarkime, tušti pastatai, ypač provincijoje, tai ir pirminės patalpos turbūt yra suteiktos kai kuriai bendruomenei 9 kvadratai, kai kuriai galbūt 50 ar 80. Tikrai turbūt būtų sunku pasverti. O jeigu manysime, kad ir čia jau yra piktnaudžiavimas, jeigu savivaldybės politikai turi tokią įtaką ir tik saviems, geriems skirsto, tai apie visus turbūt įstatymus reikėtų tą patį sakyti ir visi visur mes matytume bėdas.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Prašom, kolegos. Nuomonė už – G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Labai sveikintina įstatymo projekto pataisa, nes šiuo metu bendruomenės pradėjo jau antrą vystymosi etapą ir plačiai naudoja ne tik bendruomeninius verslus, kuria amatų, vaikų dienos, užimtumo senjorams centrus, bet taip pat ir vysto įvairius projektus. Jeigu bendruomenė šiuo metu gali turėti vienas patalpas, kuriose, pavyzdžiui, yra vaikų dienos centras, tai niekaip negali turėti kitų patalpų, kuriose yra amatų centras. Šis projektas yra labai reikalingas ir pačios bendruomenės labai jo laukia. Siūlau paremti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikslas iš tikrųjų geras. Reikia remti bendruomenes, skatinti kurtis jas. Joms tikrai reikia pagalbos, nes labai dažnai rajonuose trūksta finansinės paramos, bet panauda nėra ta priemonė. Panaudos, kaip tokios formos, nėra nei Latvijoje, nei Estijoje. Viena iš labai labai paprastų prižasčių, nes toks sprendimas nėra skaidrus. Dėl panaudos nėra juk kokio nors konkurso. Bet jeigu skiri finansinę paramą, tai gali sakyti, na, dabar organizuojame konkursą, yra kokie nors rodikliai, koks nors atsiskaitymas, ir tada mes tokiu būdu labai labai skaidriai skiriame tą paramą.

Dabar pasižiūrėkite, kaip įvairios verslo konfederacijos pagal panaudą naudojami patalpomis Vilniuje ar kur nors Lietuvoje. Tai nėra labai skaidrus ir labai efektyvus procesas. Jeigu mes norime remti, tai remkime, bet atsakykite tokios neskaidrios ir neaiškios formos kaip panauda.

PIRMININKĖ. Ačiū, nuomonės išsakytos. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo po pateikimo.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 90, prieš – 2, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu yra siūlomas Audito komitetas, papildomu komitetu – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ar galime pritarti? Galime. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną. Kitų pasiūlymų nėra? Nėra.

10.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Justą Namavičių Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1739(2) (svarstymas ir priėmimas)

Grižtame prie pagrindinės darbotvarkės. Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Justą Namavičių Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1739(2). Svarstymas.

Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pateikti komiteto pirmininkę A. Širinskienę. Nematau ponios Agnės. Gal kas nors... gal ponas S. Šedbaras galėtų? Dėkoju. Gerbiamas Šedbarai, dėkoju jums. (*Balsai salėje*) Ne, A. Širinskienė buvo kažkur išėjusi. O dabar ji atėjo. Maloniai prašom tada.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Labai atsiprašau. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė projektą ir pritarė tam, kad gerbiamas J. Namavičius būtų skiriamas Lietuvos apeliacinio teismo teisėju. Vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsiprašau gerbiamo S. Šedbaro, kad jus paraginau pristatyti, bet viskas įvyko sklandžiai, komiteto pirmininkė atsirado.

Svarstymo stadijoje išvada išgirsta. Ar yra frakcijų nuomonių dėl kandidato į Apeliacinio teismo teisėjus? (*Balsai salėje*) Nėra. Ar yra norinčių dalyvauti diskusijoje? Nėra. Ar gerbiamasis kandidatas J. Namavičius norėtų kalbėti? Nenorėtų kalbėti. Bendru sutarimu svarstymą baigėme.

Priėmimas. Norinčių kalbėti nėra. Tada mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Jūs puikiai žinote, kaip jis atrodo. Šiuo atveju mes spėsime dėl pritarimo skirti J. Namavičių Lietuvos apeliacinio teismo teisėju. Skelbiu slapto balsavimo laiką, kaip ir buvome sutarę ir patvirtinę Seniūnų sueigos metu, 14 valandą.

Noriu priminti balsų skaičiavimo grupę. Balsų skaičiavimo grupės sudėtis būtų tokia: R. Andrikis, A. Butkevičius, A. Gelūnas, A. Kubilius, M. Mackevičius, R. Popovienė, G. Steponavičius ir S. Tumėnas, atstovaujanti visoms Seimo frakcijoms. Dėkoju.

10.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Ernestą Montvidienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1764 (svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Ernestą Montvidienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1764. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti komiteto išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį klausimą ir bendru sutarimu aštuoniais balsais už pritarė gerbiamos teisėjos skyrimui į pareigas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar frakcijos nori pasakyti savo nuomonę, išvadą? Norinčių kalbėti diskusijoje taip pat nematau. Po svarstymo galime pritarti?

Priėmimas. Norinčių kalbėti, nuomonė už, nuomonė prieš, nėra. Aš atsiprašau, neatsiklausiau, bet, kiek mane informavo, jūs taip pat nenorėjote kalbėti, gerbiamoji Ernesta, pretendente į Apeliacinio teismo teisėjas. Tokiu atveju vėlgi tvirtinsime slapto balsavimo biuletinį. Jis yra identiškas, koks ir prieš tai. Galime jam pritarti? Galime. Slaptą balsavimą vykdysime kaip ir pirmuoju atveju 14 valandą. Dėkoju kolegoms, lauksime slapto balsavimo rezultatų.

10.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti parlamentinį tyrimą dėl nerimą keliančios padėties Lietuvos žemės ūkio sektoriuje“ projektas Nr. XIIIIP-1727 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti parlamentinį tyrimą dėl nerimą keliančios padėties Lietuvos žemės ūkio sektoriuje“ projektas. Kadangi buvo paskirtas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kviečiu A. Širinskienę pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Svarstymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kovo 19 dieną svarstė projektą Nr. XIIIIP-1727. Komitetas, matydamas tiek Teisės departamento, tiek Kaimo reikalų komiteto sprendimus, Teisės departamento gausias pastabas, priėmė sprendimą siūlyti Seimui atmesti nutarimo projektą Nr. XIIIIP-1727. Šeši balsai buvo už ir vienas buvo prieš. Susilaikiusių neturėjome.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi Seimo nutarimas siūlomas atmesti, o procedūra yra tokia, kad diskusijų jau negali vykti, nuomonę už, nuomonę prieš mes maloniai išklausysime. Nuomonę už komiteto poziciją atmesti sako P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, be abejonės, keista, konservatoriai visada gausų būrį Seimo narių turėjo Seime, ne vieną kadenciją buvo valdžioje. Jie padarė žemę skraidančia žeme, nėra nė vienoje pasaulio istorijoje tokių dalykų, ir tada nerimo nekėlė. Nerimą pradėjo kelti tik tada, kada R. Karbauskis su valstiečiais sudarė komisiją dėl LRT pinigų grobstymo. Štai pagrindinis konservatorių ruporas galėjo galbūt išslysti jiems iš rankų, bet dabar tapo M. Garbačiauskaitė, bus dar geresnis ruporas negu A. Siaurusevičius, tai jie galbūt šiek tiek nurims, kad tas pagrindinis klausimas išspręstas.

Bet, ponai konservatoriai, jūs pasakykite, kodėl jums nekėlė nerimo 27 metus, kai darėte žemę skraidančią? Kodėl jums nekėlė nerimo, aš ne kartą esu siūlęs įstatymo pataisą, kad miško taip pat negalima įsigyti daugiau kaip 500 hektarų? Dabar „Ikea“ superka visus Lietuvos miškus ir jums nekelia nerimo. Ar reikia sudaryti komisiją? Čia reikia imti ir teikti įstatymo pataisas, o ne sudaryti komisiją, kad paskui ruporas LRT ir A. Tapinas aiškintų, kaip Seimo nariai turi balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – kalba E. Gentvilas. Prašau, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Mes, 38 Seimo nariai, pasirašėme vienokią iniciatyvą. Dabar valdantieji, vadovaudamiesi logika, kad mažuma turi paklusti daugumai, išbraukia mūsų klausimus. Suskaičiavau – 85 % mūsų teksto išbraukta. Papildo savais.

Aš noriu kolegoms iš valdančiosios daugumos pasakyti. Jeigu jums netinka mūsų siūloma komisija, prašom neprisidengti mūsų parašais. Sudarykite savo laikinąją tyrimo komisiją, surinkite parašus ir tirkite. Bet dabar jūs norite, prisidengdami opozicijos iniciatyva, performuluoti klausimus, pakeisti akcentus, pakeisti laikotarpį. Aš nematau prasmės, kad mano vardu eitų šitokios komisijos iniciatyva. Mano iniciatyva, mano norai yra paremti mano parašu. Jūsų iniciatyva išdanko mūsų iniciatyvą akivaizdžiai maskuodama stambiųjų žemvaldžių interesus ir dar mes apkaltinami, kad taikome tiesiai į R. Karbauskį. Netaikome į R. Karbauskį. Taikome į problemą – į stambiuosius žemvaldžius. Tarp jų yra ir ponas R. Karbauskis. Ne mūsų kaltė, kad jis yra tarp stambiųjų.

Prašome įvertinti savo veiksmų korektiškumą. Jie yra visiškai nekorektiški 38 Seimo narių iniciatyvos atžvilgiu. Jūs, prisidengdami mūsų vardu, bandote paslėpti jums pavojingus klausimus, bandote įrašyti kitus klausimus, kurie jums pavojaus nekelia. Jeigu jūs formuojate tokią komisiją, kurios tematika yra jūsų padiktuota, liberalai neteiks savo nario į šią komisiją. Raginu taip pat pasielgti ir kitas opozicines frakcijas.

Paskutinis akcentas. Jeigu tęsiamas šito klausimo svarstymas, aš siūlau perduoti kaip pagrindiniam komitetui Audito komitetui. Prašysiu dėl to balsuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos.

Gerbiamieji kolegos, dėmesio! Noriu, kad visi suprastume. Mes balsuosime dėl komiteto išvados.

Komitetas pasiūlė atmesti. Tie, kurie manote, kad reikia atmesti šį Seimo nutarimo projektą, balsuojate už, kurie manote kitaip, kad reikia tęsti darbą, balsuojate prieš. (*Šurmulyš salėje*) Komitetas siūlė atmesti. Visi supratote? (*Balsas salėje: „Ne!“*) Nesupratote. Nutraukiame balsavimą, pakartoju. Mes balsuojame dėl komiteto išvados. Komitetas siūlė atmesti. Balsuojantys už ir norintys pritarti komiteto išvadai balsuoja už, kurie mano kitaip, spaudžia kitus mygtukus. (*Balsai salėje*) Pradedame balsavimą. (*Šurmulyš salėje*)

Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 106 Seimo nariai: už – 1, prieš – 87, susilaikė 18. Komiteto siūlymui atmesti nepritarta.

Dabar, gerbiamieji kolegos, dėmesio, kad vėl visi girdėtumėte ir teisingai priimtume sprendimus. Skaitau Statuto 151 straipsnio 3 dalies 2 punktą: „Jeigu Seimas nepritaria pagrindinio komiteto siūlymui (o tai ir įvyko), Seimas gali paskirti kitą pagrindinį komitetą arba sudaryti specialią Seimo komisiją įstatymo projektui tobulinti.“ Ši komisija, jeigu ji tokia būtų sudaryta, tokiu atveju atliktų pagrindinio komiteto funkcijas ir dirbtų pagal tokio komiteto darbo tvarką. Supratote? (*Balsai salėje*)

Dabar, kolegos, mums reikia apsispręsti pirmu balsavimu, ar paskiriame pagrindinį kitą komitetą, ar sudarome specialiąją tyrimo komisiją. (*Balsai salėje*) Taip numato Statuto 151 straipsnio 3 dalies 2 punktas. Pakartoju: „Jeigu Seimas nepritaria pagrindinio komiteto siūlymui“, yra du keliai: „paskirti kitą komitetą arba sudaryti Seimo komisiją įstatymo projektui tobulinti“. Perskaitėme tiksliai. Apsisprendžiame ir balsuojame. Mygtukas „už“ – už kito komiteto paskyrimą, mygtukas „prieš“ – sudaryti komisiją.

Skelbiu balsavimo pradžią. Balsuojame. Mygtukas „už“ – komitetas, mygtukas „prieš“ – komisija.

Balsavo 108 Seimo nariai. 88 balsavo už ir siūlo paskirti kitą komitetą, prieš balsavo 20 Seimo narių.

Dabar, kolegos, mums reikia apsispręsti, kokį komitetą paskirti. J. Jarutis turi pasiūlymą. Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, kadangi Seimas apsisprendė skirti kitą komitetą, frakcijos vardu siūlau tą darbą pavesti Kaimo reikalų komitetui. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Pasiūlymas teisėtas, toks komitetas gali būti, Statutas kitaip nenumato.

Kitas pasiūlymas. Prašau E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš pakartojau savo siūlymą frakcijos vardu teikti Audito komitetą ir oponuoju dėl siūlymo skirti Kaimo reikalų komitetą. Jis taip pat buvo prieš šio klausimo svarstymą. Ta pozicija atmesta tiek Teisės ir teisėtvarkos komiteto, tiek Kaimo reikalų komiteto.

Siūlysiu balsuoti už Audito komitetą kaip pagrindinį komitetą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Aš tikrai atsižvelgdamas į tai, kad klausimas susijęs su žemės ūkiu, Kaimo reikalų komitetu, tikrai daug žmonių gali būti susiję savo asmeniniais interesais su ta sritimi, siūlau Ekonomikos komitetą.

PIRMININKĖ. Siūlomas Ekonomikos komitetas. (*Balsai salėje*) Trys mygtukai. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Jeigu galima? Mieli kolegos, iš tiesų grįžkime prie Statuto ir pažiūrėkime Statutą. Jeigu Seimas atmeta komiteto poziciją, nepritaria, tai kartu tie komitetai, kurie irgi buvo papildomi, negali būti paskirti ir tirti. Tai nėra tiesiogiai Statute parašyta... Klausykite! Tai nėra tiesiogiai parašyta Statute, nėra tiesiogiai parašyta. Bet jeigu vadovaudamiesi protingumo

kriterijumi mes sakome, kad Kaimo reikalų komitetas nepritaria, TTK nepritaria, tai automatiškai mes nepritariame dviem šių pozicijoms. Logiškiausiai žiūrint pagal parlamentinę kontrolę yra Audito komitetas. Kaimo reikalai ir taip negalėtų, mielieji mano, nes ten yra ir žemės ūkio ministras, yra buvęs... Atsiprašau, išbraukė, teisingai. Buvęs Ūkininkų sąjungos pirmininkas, kur interesai ir sąlygos, ir suderinimai būdavo, kai derindavo su socialiniais partneriais ir su Žemės ūkio rūmais. Vėl įsivelsite į nereikalingą kvailą konfliktą, kur mes tirsime ir tirsime iki penkių kadencijų pabaigos.

PIRMININKĖ. Ačiū, Remigijau, už jūsų argumentus. Prieš tai laukia J. Razma, o paskui suteiksiu žodį S. Šedbarui. Gerbiamasis J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mūsų frakcija remia Liberalų siūlomą Audito komitetą, nes ištis parlamentinio tyrimo siūlomas turinys tam tikra prasme yra audito pobūdžio, būtent siūloma išsiaiškinti koncentracijos situaciją žemės ūkyje. O Kaimo reikalų komitetas tikrai yra absoliučiai netinkamas, nes Seimas balsavo prieš atmetimo sprendimą, Kaimo reikalų komitetas balsavo už atmetimo sprendimą. Kaip sakė P. Urbšys, tame komitete yra per daug asmenų, kuriuos tyrimas vienaip ar kitaip gali paliesti. Kviečiu valstiečius ir žaliuosius nebijoti kito, galinčio objektyviai išnagrinėti tą iniciatyvą komiteto.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytą nuomonę. S. Šedbaras, prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, man atrodo, mes ne iki galo suprantame, kokią balsavimą dabar darysime. Pagal Statutą šitas projektas yra skiriamas komitetui, dėl kurio mes balsuosime. Bet, kokią komitetas priims siūlymą, kam pavesti atlikti tyrimą, tai bus ne šios dienos balsavimo klausimas. Dabar mes iš naujo gražiname svarstyti, skiriame komitetą svarstyti, bet kokie bus siūlymai, koks komitetas bus paskirtas tyrimą atlikti, ar komisiją siūlys, tai jau bus kitos dienos balsavimas. Mes nesuklyskime, čia yra du skirtingi etapai.

PIRMININKĖ. Ačiū, aš kaip tik ruošiausi būtent tai akcentuoti. Čia kaip pagrindinis paskirtas komitetas, ką gerbiamasis Stasys paaiškino, ir atliks poziciją, ką daryti toliau, kaip įvertinti pasiūlymus. Nėra daugiau nuomonių? Nėra.

Gerbiamieji kolegos, vertindama jūsų visų išsakytus pasiūlymus... Yra trys pasiūlymai. Pagrindiniu komitetu kurį komitetą paskirti, pirma spaus mygtuką „už“, nes pirmasis pasiūlymas buvo Kaimo reikalų komitetas. Tolesnę poziciją atliks Kaimo reikalų komitetas, o toliau vėl spėsime po to. Mygtukas „prieš“ – Audito komitetas ir mygtukas „susilaikė“, mūsų „x“, – Ekonomikos komitetas. M. Adomėnas. Patikslinkite. M. Adomėnas, prašom.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, negali būti alternatyvus balsavimas tarp trijų alternatyvų.

PIRMININKĖ. *(Balsai salėje)* Gali.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Nesąmonė.

PIRMININKĖ. Mielas Mantai, iš savo darbo...

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Tuomet mažuma balsų gali nulemti pasirinkimą. Iš tikrųjų...

PIRMININKĖ. Atsitiks taip, kaip atsitiks. Ir vėlgi pritardama S. Šedbarui manau, kad mes visur čia elgiamės labai nuosekliai. A. Kubilius, prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, aš šiek tiek modifikuoju gerbiamojo M. Adomėno klausimą. Bet kuris siūlymas turi surinkti daugiau negu pusę dalyvaujančių Seimo narių balsų.

PIRMININKĖ. Ne.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kitaip nėra sprendimo. Šiuo atveju arba bus išspręsta per pirmą balsavimą, arba bus sprendžiama per antrą balsavimą.

PIRMININKĖ. Tuoju pasitarsime. Dar S. Jovaišos pasiūlymas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš visiškai negaliu suprasti, kodėl Kaimo reikalų komitetas taip pat dalyvauja šioje dëlionėje, kai jis jau nepritaria komisijos sudarymui?

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, Statutas nenumato, kad kaip papildomas buvęs Kaimo reikalų (ar kitas komitetas) negalėtų būti paskirtas kaip pagrindinis. Statute to nėra. Kadangi nėra neleidžiama, vadinasi, galima. Vienas dalykas.

Mes remiamės seimų praktika, ir gerbiamas A. Kubilius žino, kad paskiriamas tas komitetas, kuris surenka daugiausia balsų. *(Balsai salėje)*

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Balsuojame.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Visi supratome. Pirmas mygtukas „už“ – Kaimo reikalų komitetas, mygtukas „prieš“ – Audito komitetas ir trečiasis mygtukas – Ekonomikos komitetas.

Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 105 Seimo nariai: už – 52, prieš – 45, susilaikė 8.

Dabar toliau, kolegos, kadangi daugiau kaip pusės nesurinko nė vienas, imame du daugiausia... Matome, kaip mes viską sutarėme, ir R. Baškienė taip pat išmano Statutą. Dėl tų komitetų, už kuriuos balsavo daugiausia, o tai yra Kaimo reikalų komitetas ir Audito komitetas, – dabar alternatyvus balsavimas.

Balsuodami už, balsuojame už Kaimo reikalų komitetą, balsuodami prieš, balsuojame už Audito komitetą. Skelbiu balsavimą. Už – Kaimo reikalų komitetas, prieš – Audito komitetas, alternatyvus balsavimas.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 53, prieš – 52. Paskiriamas Kaimo reikalų komitetas. Gerbiami kolegos, dėl datos, kada įrašyti į plenarinį posėdį? Aš manau, kai apsvarstyta, ir mes tada tokiu atveju taip ir pasielsime...

Dėkoju. Šiuo balsavimu klausimo svarstymas baigiamas.

11.09 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Leonido Maksimovo peticijos“ (projektas Nr. PNP-44) priėmimas

Ir mes, kaip ir buvo siūlyta, pakviesime P. Čimbarą, rezervinis klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Leonido Maksimovo peticijos“ projektas Nr. PNP-44.

P. ČIMBARAS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Peticijų komisija šių metų kovo 14 dienos posėdyje iš esmės išnagrinėjo L. Maksimovo peticiją ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą nustatyti, kad antstoliams nebūtų galima išsieškoti skolininko dalies, neviršijančios dalies Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimalios mėnesio algos arba Lietuvos statistikos departamento skelbiamos mažiausios pinigų sumos, reikalingos būtiesiems gyvybiniams poreikiams tenkinti.

Komisija priėmė sprendimą, atsižvelgusi į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę, taip pat, kad šių metų vasario 8 dieną Seime yra užregistruotas Vyriausybės pateiktas Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projektas, kuriame iš dalies sprendžiama pareiškėjo peticijoje pateikta problema ir pasiūlymas. Taip pat į tai atsižvelgdamas prašau pritarti komisijos išvadai ir priimti Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Balsuojame dėl Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Leonido Maksimovo peticijos“.

Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 76 Seimo nariai: už – 69, prieš – 2, susilaikė 5. Peticija atmesta.

11.10 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algimanto Medelio ir kitų pareiškėjų peticijos“ (projektas Nr. PNP-45) priėmimas

Prašome pateikti išvadą dėl kitos peticijos – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algimanto Medelio ir kitų pareiškėjų peticijos“. Peticijų komisijos pirmininkas P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Komisija taip pat kovo 14 dienos posėdyje iš esmės išnagrinėjo A. Medelio ir kitų pareiškėjų peticiją ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktus pasiūlymus pakeisti Energetikos įstatymą, Elektros energetikos įstatymą, Šilumos ūkio įstatymą ir kitus bei tais atvejais, kai sustabdomas elektros energijos, šilumos, dujų, karšto ir šalto vandens tiekimas namui remonto, rekonstrukcijos ar avarijos metu, nustatyti elektros energijos ir šilumos tiekėjui pareigą sudaryti galimybę vartotojams neatlygintinai gauti elektros energiją, šilumą, dujas ir geriamąjį vandenį. Komisija priėmė sprendimą atsižvelgusi į Aplinkos, Energetikos ministerijų

pateiktas nuomones. Taip pat manytina, kad esamas teisinis reglamentavimas yra pakankamas. Atsižvelgus į tai, prašau pritarti komisijos išvadai, priimti Seimo protokolinį nutarimą ir atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis. Prašom, kolega.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų, aš apskritai prieš, nes Peticijų komisija nagrinėja žmonių skundus. Žmogus turi idealią galimybę per Peticijų komisiją registruoti įstatymo projektą ir taip realizuoti savo mintis, idėjas. Klausimas yra, kam tada reikalinga Peticijų komisija ir koks yra sprendimas? Todėl aš tikrai palaikau žmogaus poziciją ir nuomonę, nemanau, kad reguliavimas yra pakankamas ir išsamus, ir tikrai aš tuo netikiu. Manau, kad bent jau užregistravę žmonių pasiūlymus arba idėjas, susijusias su teisės aktais, mes galėtume svarstyti ir diskutuoti čia. Žmonės iš tikrųjų būtų įvertinti, matytų, kad gali per savo išrinktus atstovus Seime pasiekti tam tikrų rezultatų. Todėl aš kviečiu prieš ir kad tie projektai, pasiūlymai ir mintys gimtų teisės aktais. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija nagrinėja, bet tai nereiškia, kad visi įstatymų pavidalu turėtų ateiti į Seimą, nes daug įvairių pasiūlymų yra: ir dėl atleidimo nuo bausmių, ir pasigailėjimo, ir panašiai. O šis pasiūlymas taip pat buvo nagrinėtas ir komisijoje nusprendėme, kad iš tikrųjų nėra tokių problemų, kurias būtų galima kelti į įstatymų lygmenį, nes daugelis problemų yra sprendžiama vietos savivaldos lygmeniu, tai yra jeigu vanduo nutrūksta, alternatyva yra tiekimas, jeigu dujos nutrūksta, taip pat yra sprendžiamos visos problemos, ir tai reguliuojama be jokių įstatymų, tiksliau, įstatymais, tačiau jų pakanka. Nemanau, kad reikėtų nepritarti mūsų Peticijų komisijos išvadai ir bandyti dar ko nors ieškoti, ko nereikia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, prašome apsispręsti ir balsuoti dėl Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algimanto Medelio ir kitų pareiškėjų peticijos“.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 67, prieš – 2, susilaikė 12. Peticija atmesta.

Gerbiamas A. Salamakinas. Prašom, kolega.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš norėčiau grįžti prie mūsų balsavimo dėl komitetų paskyrimo. Seimo statuto 113 straipsnis aiškiai sako, kad turi būti daugiau kaip pusė iš posėdyje dalyvaujančių Seimo narių. Užsiregistravo 106, už balsavo 53. Tai yra lygu, 53 nėra daugiau kaip pusė. *(Balsai salėje)* Taip.

PIRMININKĖ. Iš balsavusiųjų.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Iš posėdyje dalyvavusiųjų.

PIRMININKĖ. Kartu paskaitykime Statutą.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Skaitome. 113.

PIRMININKĖ. Kuris punktas? *(Balsai salėje)*

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Pirmas.

PIRMININKĖ. „Lietuvos Respublikos įstatymai, Seimo nutarimai ir kiti Seimo sprendimai priimami Seimo posėdyje paprasta posėdyje dalyvaujančių Seimo narių balsų dauguma, išskyrus specialius Konstitucijos atvejus.“ *(Balsai salėje)* 2 dalis: „Jeigu šiame Statute nenumatyta kitaip, sprendimai dėl protokolinių Seimo nutarimų, atskirų svarstomo klausimo nuostatų, atskirų įstatymo straipsnių ir teiginių, sesijos darbo tvarkos klausimų priimami balsavusių Seimo narių dauguma.“ *(Balsai salėje)* Protokolinis – balsavusių. Balsavo 105: už buvo 53.

Mielieji kolegos, deja, Kaimo reikalų komitetas paskirtas teisingai. *(Triukšmas, balsas salėje: „...o kiek dalyvavo...“)* Kreipkitės į Etikos ir procedūrų komisiją, jeigu manote, kad suklydau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš suklydau. Taip. Aš suklydau. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Palaukite! Kas suklydo?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš suklydau. *(Triukšmas salėje)*

PIRMININKĖ. Visą išsiaiškinsime padarę techninę pertrauką. Mes ją skelbsime, ir jeigu tik buvo klaida, tuoj pat viską sutvarkysime. *(Balsai salėje)* Palaukite, palaukite, palaukite. Ramiai! *(Balsai salėje)*

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš noriu jūsų gėdą nuimti.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas. Prašau. (*Balsai salėje*)

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš suklydau.

PIRMININKĖ. Kada?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Balsuodamas arba už Kaimo reikalų komitetą, arba už Audito komitetą. Prašau, kad mano balsas būtų skirtas už Kaimo reikalų komitetą.

PIRMININKĖ. Tai yra tik dėl protokolo. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, kadangi daugelis Seimo narių išėjo iš salės, mes per dabar paskelbtą pertrauką priimsime... ir išsiaiškinsime, ir po to, kai mes susirinksim 12 valandą, viskas bus patikslinta ir paaiškinta. Labai maloniai prašau 12 valandą dalyvauti posėdyje ir išspręsimė nesusipratimą, jeigu jis yra, nes mes skaičiuojame nuo posėdyje dalyvaujančių, t. y. nuo balsavusių Seimo narių. (*Balsai salėje*)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ar galima? Gerbiama pirmininke, kadangi jau taip čia yra daug neaiškumų...

PIRMININKĖ. Nedaug, tik vienas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...iškilę ir gerbiamas R. Šarknickas nežino, už ką jis balsavo, tai aš siūlau...

PIRMININKĖ. Jis nespėjo paspausti.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...dabar penkiems Seimo nariams, t. y. šalia manęs dar keturių reikia, kurie pasiūlytų formaliai perbalsuoti tai, kas buvo balsuota. 121 straipsnio 1 dalis. Kad per pertrauką apsvaistytumėte šitą mūsų pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš, kaip posėdžio pirmininkė, prašau kompromiso išsiaiškinti (*Balsai salėje*), kas čia suklydo, kas nesuklydo, nuo dalyvaujančiųjų ar nuo balsavusiųjų, ir viską sudėliosime.

Skelbiame techninę pertrauką tuo klausimu. Viskas. Viskas bus paskelbta. (*Triukšmas salėje*)

Mieli kolegos, mes turime galimybę dabar, nes įstatymų projektų jau daug priėmėme, juos svarstėme... 12 valandą ateis E. Misiūnas ir pateiks kitus įstatymų projektus. Mes net iš vakarinės darbotvarkės jų ganėtinai daug surinkome, kartu išsiaiškinsime dėl šito balsavimo ir, jeigu reikės, perbalsuosime.

S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Kadangi dabar skelbiama pertrauka iki 12 valandos, kviečiu 11 val. 30 min. Biudžeto ir finansų komiteto posėdį. Nuspręsimė dabar ir nereikės 14 valandą rinktis. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto posėdį...

PIRMININKĖ. Taip, per pertrauką jūs galite...

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). ...11 val. 30 min. Ačiū.

PIRMININKĖ. Per pertrauką galite. Skelbiu pertrauką iki 12 valandos.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame mūsų posėdį. Grįžome po pertraukos, turėjome puikią galimybę dar kartą perskaityti Seimo statutą, analizuoti teisėkūrą, ar teisingai pasielgta, ir aš, pasitarusi su teisininkais ir su šio Statuto kūrėjais ir žinovais, teigiu, kad komiteto, datos paskyrimas yra tarpiniai sprendimai, kurie įrašomi į protokolą. Todėl vadovavausi teisingai 113 straipsnio 2 dalimi, kuri kaip tik ir skelbia, kad šiame Statute... kad sprendimai dėl protokolinių, įrašomų į protokolą, Seimo nutarimų, atskirų svarstomo klausimo nuostatų, o atskira šio svarstomo klausimo nuostata ir yra komiteto paskyrimas, datos nustatymas, priimami balsavusių Seimo narių dauguma.

Balsavo 105 Seimo nariai: už Kaimo reikalų komitetą balsavo 53, už Audito komitetą – 52. Vadinasi, Kaimo reikalų komitetas yra paskirtas teisingai.

Tęsiame darbą toliau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Dėl vedimo.

PIRMININKĖ. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmas dalykas. Pirmininke, iš tikrųjų liko neaišku, kodėl užsiregistravo 106, o dalyvavo balsavime 105.

PIRMININKĖ. Tokia valia.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pasižiūrėjus į ekraną matyti, kad tą problemą sukėlė J. Narkevičius. Aš siūlau atlikti parlamentinį tyrimą, kodėl jis taip elgiasi... (*Juokas salėje*) ...kad sužinotume tikslų atsakymą, kokia čia buvo jo nuostata.

Antras dalykas. Aš noriu pasakyti, kad pagal 121 straipsnį, jeigu kyla abejonių dėl balsų skaičiavimo tikslumo, tokių abejonių kilo, neaiški J. Narkevičiaus pozicija, ir jeigu to reikalauja ne mažiau kaip penki Seimo posėdyje dalyvaujantys Seimo nariai, yra svarstomas klausimas dėl perbalsavimo. (*Balsai salėje*) Sprendimą pakartoti balsavimą priima posėdžio pirmininkas. Jūs turite tą sprendimą priimti ir mums atsakyti.

PIRMININKĖ. Atsakysiu.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Bet aš raginu jus elgtis demokratiškai ir jūs turite teisę priimti ne pati tokį sprendimą, o pasiūlyti Seimui apsispręsti dėl perbalsavimo.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis, išmintingasis mano kolega, jūs tokį siūlymą galėjote teikti tada, kol dar buvo nepradėtas svarstyti kitas klausimas. (*Balsai salėje*) Deja, buvo pradėtas svarstyti kitas klausimas ir siūlymas jau pavėluotas. Manau, kad... (*Balsai salėje*)

Gerbiamieji kolegos, turiu pasiūlymą. Tuos, kuriems atrodo, kad aš pažeidžiau Statutą, prašome kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Siūlau tęsti darbą toliau. Ačiū. (*Balsai salėje*)

Aš kviečiu dirbti toliau ir kam nepatinka mano paaiškinimas ar Statuto žinovų nuomonė, prašome kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Iš tikrųjų galbūt Statute reikia dar tikslesnės formuluotės. Mes gyvename ir toliau tobuliname.

12.03 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1754, Administracinių nusižengimų kodekso 542 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1755 (pateikimas)

Tęsiame darbą toliau. Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1754. Kviečiu ministrą E. Misiūną. Pateikimas. Prašau.

E. MISIŪNAS. Gerbiami Seimo nariai, noriu keletą minučių jūsų dėmesio. Šio įstatymo projekto tikslas yra įgyvendinti direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokslinių mainų programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo „Au Pair“ programoje tikslais sąlygų nuostatas. Direktyva į nacionalinę teisę turėtų būti perkelta iki 2018 m. gegužės 23 d.

Įstatymo projektu siekiama supaprastinti atvykimo sąlygas užsieniečiams, kurie atvyksta pagal Europos Sąjungos ir jos valstybių narių savanoriškos veiklos programas, studijų ir stažuotės tikslais, atlikti mokslinius tyrimus ar eksperimentinės plėtros darbus mokslo, studijų įstaigose. Įstatymo projekte nustatoma, paminėsiu keletą punktų, kas yra keičiama.

Visų pirma, užsieniečiai galės atvykti stažuotis, atlikti neatlygintą praktiką į mokslo ir studijų institucijas, įmones, įstaigas ar organizacijas Lietuvos Respublikoje. Taip pat užsieniečiai, Lietuvos Respublikoje baigę studijas ar mokslinius tyrimus, galės pasilikti dar devyniems mėnesiams, kad ieškotųsi darbo ar pratęstų veiklą kaip savarankiški darbuotojai. Taip pat sprendimai dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo tyrėjui ar jo šeimos nariams bus priimami vienu metu, jeigu prašymai bus pateikti kartu. Taip pat užsieniečiai, turintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės leidimą laikinai gyventi, galės atvykti į Lietuvos Respubliką ir tęsti studijas iki 360 dienų arba atlikti kitą mokslinių tyrimų dalį iki 180 dienų, per 360 dienų laikotarpį nesikreipdami dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo Lietuvos Respublikoje. Taip pat užsieniečiams, atvykstantiems studijų tikslais, sutrumpės leidimų išdavimų laikotarpis. Leidimai bus išnagrinėjami per tris mėnesius, ne taip, kaip yra dabar – per keturis mėnesius nustatyta tvarka.

Taip pat yra keičiamos ir Administracinių nusižengimų kodekso nuostatos. Yra keičiamas 542 straipsnis. Ten išdėstomas subjektų, kuriems taikoma administracinė atsakomybė, ratas. Administracinė atsakomybė taikoma laiku nepranešus apie užsieniečio nutrauktą veiklą Vidaus rei-

kalų ministerijos įgaliotai institucijai. Šiuo pakeitimu įgyvendiname direktyvą. Ji tikrai labai reikalinga būtent asmenims, kurie atvyksta studijuoti į Lietuvą. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūs pateikėte kartu ir lydimąjį, kaip jau minėjote, Administracinių nusižengimų kodekso 542 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Kolegos, klausinėjame dėl šių abiejų įstatymų projektų. Pirmasis klausia S. Tumėnas. Ruošiasi R. Miliūtė.

Prašysiu, kad toliau posėdžiui pirmininkautų A. Nekrošius. Ačiū.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, aš norėčiau kalbėti apie 1-7a klausimo įstatymo projektą. Pirmiausia norėčiau padėkoti ir sveikinu, kad jūsų ministerija tiek padirbėjo, nes užsieniečių teisinės padėties problemų yra į valias. Yra daug gerų dalykų, matyti, kad jos yra sprendžiamos, tačiau aš ne kartą kreipiausi į jūsų vadovaujamą ministeriją, į Migracijos departamentą, kad spręstų problemą, tokią keistą problemą: pavyzdžiui, užsieniečiai teisėtai gyvena Lietuvoje su savo vaikais, tai jų vaikams yra skaičiuojama tik 50 % gyvenimo trukmės. Tas pat yra su studentais. Vadinas, jis naktį turėtų išskristi iš Lietuvos ir panašiai. Ar aš pražiūrėjau, ar čia neatsižvelgėte į mano pastabas ir neišsprendėte tos problemos?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Atsižvelgėme į jūsų pastabą, tuoj pasakau. Štai, yra numatyta, kad užsieniečiui kreipiantis dėl leidimo nuolat gyventi bus įskaičiuojamas visas, studijuojant Lietuvos Respublikoje, pragyventas laikotarpis, o ne taip, kaip šiuo metu yra, pusė metų, pusė laikotarpio. Šiuo aspektu atsižvelgta ir ta nuostata įrašyta į projektą.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Klausia R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, noriu paklausti apie darbuotojus, sukuriančius aukštą pridėtinę vertę, t. y. aukštos kvalifikacijos darbuotojus. Sakykite, ar šis įstatymas, ar galbūt kiti ruošiami padėtų lengviau jiems atvykti į Lietuvą, padėtų įmonėms lengviau pasikviesti reikalingus žmones užimti tas darbo vietas, kurios šiuo metu yra laisvos?

E. MISIŪNAS. Šis pakeitimas (tai, ką jūs klausėte) tiesiogiai nekeičia situacijos, tačiau mes turime nuostatą, kad studentai, baigę studijas, gali devynis mėnesius pasilikti Lietuvos Respublikoje. Jau iš karto mes suprantame, jeigu jis baigė studijas, tai jis jau yra galimas aukštos kvalifikacijos darbuotojas ir per devynis mėnesius gali susirasti darbo vietą arba pats įkurti verslą ir gauti leidimą gyventi Lietuvoje. Ši problema sprendžiama, yra įvertinamas aspektas dėl aukštos kvalifikacijos darbuotojų įdarbinimo Lietuvoje.

PIRMININKAS. Klausia G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke.

Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Dideliu nuveiktu darbu, čia kaip kažkas giria, jūsų girti neišeina, nes tai dažniausiai yra tiesiog perkeltos Europos Sąjungos direktyvos nuostatos. Tikėjomės, ir aš bent jau lūkestį turėjau, kad bus platesnės pataisos. Viskas gerai, tarptautiškumui, studentų, tyrėjų pritraukimui šie pakeitimai padės, bet, kaip ir prieš tai kalbėjusi mano kolegė R. Miliūtė, aš irgi noriu dar tiesiau paklausti, kodėl su šiuo įstatymo pakeitimu jūs neteikėte trumpesnių terminų ir dar supaprastinimo sąlygų kvalifikuotų specialistų leidimams tvarkyti? Nekalbu apie Migracijos departamento problemas, bet aš kalbu apie jūsų politinį požiūrį. Ar mes galime šita linkme pajudėti greičiau, kaip tai daro kaimyninės šalys?

E. MISIŪNAS. Ačiū jums už klausimą. Tikrai jūs visiškai teisingai sakote, kad šituo įstatymo pakeitimu mes įgyvendiname direktyvą. Ar tai mažas darbas, ar tai dar kažkaip, negalėčiau vertinti. Bet dėl terminų apskritai yra rengiamas ir turime mes įtraukę į darbų sąrašą naujos redakcijos Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pateikimą. Bet tai yra labai didelis darbas, reikia peržiūrėti visas procedūras, reikia išsiaiškinti, kurias procedūras galime perkelti į poįstatyminį reguliavimą. Norėtume pasiekti tokį tikslą, kad šis įstatymas nebūtų toks griozdiškas, nebūtų taip dažnai keičiamas, bet tikrai, kad įstatymas būtų kaip tikras įstatymas, o procedūros perkeltos į poįstatyminius teisės aktus. Tai tą redakciją mes tikimės pateikti tik rudens sesijoje, nes dabar tie pakeitimai, kurie bus teikiami, spręs tam tikras problemas, bet globaliai parengti įstatymo projektą rengiamės rudens sesijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jūs atstovaujate vadinamajai profesionalų Vyriausybei. Turbūt sutiksime, kad profesionalų požymis galėtų būti greitas ir efektyvus reagavimas į

jūsų srityje išskylančias problemas. Taip reaguoti reikia ir į įstatymų projektų pateikimą. Tai, sakykite, tos problemos, kurios yra dėl imigracijos, kurios koncentruojasi Migracijos departamente, dėl tų eilių, dėl biurokratizmo, dėl vilkinimų visokių, jums tapo žinomos tik dabar, kai spauda parašė, ar jau žinojote netrukus, kai pradėjote dirbti ministru, maždaug prieš pusantrų metų? Jūs sakote, kad tik šį rudenį sugebėsite galų gale pateikti kažkokius įstatymų projektus.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Tiesiogiai nesusiję su įstatymu, bet, taip, jos buvo tam tikra prasme žinomos, bet norėčiau pasakyti, kad įstatymo naujos redakcijos parengimas tikrai reikalauja labai atsakingo požiūrio. Tai, ką dabar darome kiekvieną dieną per tuos metus, kaip jūs sakėte, profesionalų Vyriausybėje, buvo padaryta tikrai nemažai teisės aktų pakeitimų, keletą kartų buvo ir įstatymas pakeistas, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, ministro įsakymai, kuriais pagerinome tam tikras ir užsieniečių atvežimo, ir leidimų gavimo tvarkas. Jeigu būtume nieko nepadarę, apskritai būtų užlūžusios sistemos, bet parengti naujos redakcijos įstatymą komanda susitelkusi rudens sesijoje. (*Balsai salėje*) Kelis straipsnius mes parengiame, gaisrus gesiname. Bet kartu su mūsų dabar parengta Migracijos departamento pertvarka teiksime ir naują įstatymo projektą, bet rudens sesijoje.

PIRMININKAS. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš noriu gerbiamojo ministro paklausti. Matyt, dabar, šiuo metu, kadangi vyksta aukštojo mokslo pertvarka ir tiek daug programų nėra akredituota, tai traukos centrai, tokie kaip mokyti... studentų pas mus sumažės. Neaišku, iš kurių šalių daugiau atvažiuos ir kiek čia jų liks toliau dirbti ir studijuoti.

Mano pagrindinis klausimas būtų toks: kodėl jūs sustojote prie devynių mėnesių, kada galėtų rasti darbą arba įsidarbinti tie studentai, kurie baigia? Vis dėlto baigiasi liepos mėnuo, vasara, jauni žmonės, o kitą sezoną, jei taip sakysime, turizmo atsidaro didelės perspektyvos, statybos sektorius sujuda, aptarnavimo sritys, o čia dabar jis per žiemą viską turi padaryti. Ar negalima būtų padaryti metams? Tada būtų konstruktyvu, normalu ir galėtų visus sezonus išbandyti tie jauni žmonės?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Devynių mėnesių terminas ieškotis darbo baigus universitetą jaunam specialistui arba pradėti savarankiškai vykdyti veiklą, manau, yra tikrai pakankamas laiko tarpas, norint įsitikinti jo noru likti Lietuvoje ir pradėti dirbti. Metų laikotarpis, manau, galbūt ir ilgokas jau, trys keturi mėnesiai, sakyčiau, būtų gana trumpas laikotarpis ir keltų daug iššūkių tokiam asmeniui. Devynių mėnesių laikotarpis, mano požiūriu, yra labai racionalus, tikrai nekeliantis didelio spaudimo jaunam specialistui susirasti darbą Lietuvoje arba pradėti kurti savo verslą.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, be abejo, šitas jūsų teikiamas projektas yra kaip ir neutralus vertybiškai, turbūt čia palaikymas bus, bet vis dėlto – nori ar nenori – norisi kelti klausimą, kai keiti tokią vieną detalę, kada ateis ilgalaikė Lietuvos migracijos politikos strategija?

Viena vertus, dėl Migracijos departamento sako, kad ruošiatės rudens sesijai, bet mes su kolega A. Ažubaliu esame įregistravę įstatymo projektą – septynių įstatymų projektą ir jį galime dabar netgi pateikti. Ir, jeigu tai atitinka jūsų viziją, o, kiek aš suprantu, atitinka, būtų galima judėti į priekį jau dabar. Ten numatoma ir tam tikrų griežtesnių pilkosios zonos reikalavimų, kai yra nelegali migracija.

Aš paklausiu, kada mes turėsime realią diskusiją apie ilgalaikę mūsų Lietuvos migracijos politiką? Ačiū.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Norėčiau patikslinti tai, ką pasakiau, aš taip ir pagalvojau, kad bus nelabai teisingai suprasta. Dėl Migracijos departamento pertvarkos, dėl tų kelių straipsnių pakeitimo, kurie keis migracijos funkcijos organizavimą iš policijos – Migracijos valdyba bus perduota Migracijos departamentui. Su šiais įstatymų pakeitimais mes tikrai ruošiamės per pavasario sesiją dar spėti, bent jau toks planas yra. Ten nėra labai daug tokių itin išpūdingų pokyčių numatyti, bet iš esmės migracijos funkcijos pertvarka... Kaip jūs žinote, vakar Vyriausybėje buvo svarstyta, kad vis dėlto Migracijos departamento pagrindu bus vykdoma ta pertvarka. Tai šitų įstatymų projektus mes pateiksime greitu laiku.

Bet aš kalbėjau apie naujos redakcijos Užsieniečių teisinės padėties įstatymą, apskritai tai niekaip apskritai su pertvarka nebus susiję, nes šiandien Užsieniečių teisinės padėties įstatymo situacija yra tikrai tragiška. Tai yra daugiausia kartų keistas teisės aktas, jį perskaityti ir suprasti yra labai sudėtinga, faktiškai ten – procedūrų rinkinys. Mes norime padaryti tikrą teisės aktą, įstatymą, o ką galima perkelti į poįstatyminius teisės aktus ar į Vyriausybės nutarimus arba ministro įsakymais reglamentuojamas procedūras, tą ir norėtume padaryti. Bet tai tikrai reikia padaryti atsakingai, įvertinti konstitucinę jurisprudenciją, kad nepažeistume tam tikrų nuostatų. Dėl Migracijos departamento mes greitu laiku tikrai pateiksime tų kelių straipsnių pakeitimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra, laikas baigėsi. Dėkojame, ministre. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Dėl pirmojo projekto Nr. XIII-1754 pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomi – Nacionalinio saugumo ir gynybos ir Žmogaus teisių komitetai. Dėl antrojo pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomi – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, Užsienio reikalų komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Abu siūloma svarstyti gegužės 10 dieną.

Prašom. E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, kadangi tai siejasi ir su dabar priimamu įstatymu „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kai mes sprendžiame ir finansavimo klausimus, prašytume jūsų, kad būtų papildomas Švietimo ir mokslo komitetas.

PIRMININKAS. Dėl dviejų?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ne, ne. Tikrai ten, kur susiję su mokslo ir studijų klausimu.

PIRMININKAS. Dėl kurio konkrečiai? Dėl pirmo ar antro?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Turbūt pirmasis. Kuris čia dabar yra?

PIRMININKAS. Pirmasis? Pirmasis. Gerai. Pirmasis. Papildomai dar.

J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Prašau laikyti mano balsą už dėl šio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – įskaitome už.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš suklydau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieštarujančių nėra dėl komitetų. Bendru sutarimu. Ačiū.

12.21 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Indijos Respublikos sutarties dėl ekstradicijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-1550 (pateikimas)

Toliau žiūrime. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Indijos Respublikos sutarties dėl ekstradicijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-1550. Pranešėjas – ministras E. Misiūnas. Prašom. Pateikimas.

E. MISIŪNAS. Gerbiami Seimo nariai, dar kartą, dabar jau kaip teisingumo ministras, norėčiau pateikti. Teikiamas Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Indijos Respublikos sutarties dėl ekstradicijos ratifikavimo“ projektas. Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti Lietuvos Respublikos ir Indijos Respublikos sutartį dėl ekstradicijos. Ji buvo pasirašyta 2017 m. spalio 9 d. Naujajame Delyje. Pasiūlymą sudaryti sutartį pateikė Indijos Respublika. Kaip žinote, Lietuva tokios sutarties neturi. Asmenų išdavimas iš Lietuvos į užsienio valstybę galimas tikrai turint tokias tarptautines sutartis. Sutartis yra paskirtina ratifikuoti tarptautinių sutarčių kategorijai, remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo nuostatomis. Taigi, kaip žinote, tokia sutartis yra naudinga Lietuvai. Sutartyje yra aptartos nuostatos, sąvokos, įvairios vykdymo nuostatos, todėl prašau jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Klausiančių nėra. Ar dėl motyvų kas užsirašė? Taip pat nėra. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 96 Seimo nariai. 96 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną.

12.23 val.

Mecenavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1480 (*pateikimas*)

Matau, ministrė jau yra. Galime pristatyti kitą klausimą – Mecenavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1480. Pranešėja – ministrė L. Ruokytė-Jonsson. Pateikimas.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Laba diena visiems. Ačiū, pirmininke, už suteiktą galimybę pristatyti projektą. Taigi Kultūros ministerija, įgyvendindama XVII Vyriausybės programos nuostatas ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano veiksmus, parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos mecenavimo įstatymo projektą. Lietuvoje yra sudarytos mokestinės sąlygos remti kultūros, sporto ir kitas visuomenines iniciatyvas, tačiau nėra reglamentuotas sąvokos „mecenatas“ vartojimas. Taip pat nėra skiriamas pakankamas visuomenės dėmesys ir valstybės pripažinimas asmenims, kurie savanoriškai, neatlygintinai ir nesiekdami finansinės naudos teikia paramą su kultūra ir menu, visuomenės gerove susijusiems Lietuvos valstybės raidai svarbiems mecenuojamiesiems projektams įgyvendinti.

Taigi įstatymo projektu siūloma pasirinkti Europos tradicijas atitinkantį mecenavimo modelį ir skatinti mecenavimo tradicijų kūrimą ir puoselėjimą, privačias investicijas kultūros ir meno, visuomenės gerovės iniciatyvoms. Valstybės vaidmuo skatinant mecenavimą turėtų būti papildytas vertybiniais imperatyvais, t. y. valstybės pripažinimu, viešinu, apdovanojimu. Ypač pabrėžtina, kad valstybės mecenavimo skatinimo praktika ilgainiui veikia visuomenės mentalitetą, diegia filantropines vertybes ir formuoja teigiamą mecenavimo įvaizdį.

Įstatymo projekte siūloma apibrėžti nacionalinio mecenato, mecenavimo, mecenuojamojo projekto sąvokas, mecenuojamųjų projektų kriterijus ir esmines sąlygas. Reglamentuojant projekto pripažinimą mecenuojamuoju, nustatyti, kad nacionalinio mecenato ženklus įteikia Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas ministras sausio 25 dieną, t. y. Gedimino laiškų dieną.

Nacionalinių mecenatų ir savivaldybės mecenatų vardai bus įrašomi į Mecenatų knygą, kurios pavyzdys galėtų būti Vilniaus universiteto bibliotekos restauratorių sukurta Valdovų rūmų Garbės svečių knyga, kuri atkartoja Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto bibliotekos knygos istorinį įrišimą.

Jungtinėje Karalystėje ir beveik visoje Europoje filantropija yra *elitizuota*. Atsižvelgdama į mokslinę literatūrą, ministerija siūlo mecenavimu pripažinti tik didelės vertės paramą, tai yra 1 mln. eurų nacionaliniams mecenatams ir 250 tūkst. eurų vertės savivaldybių mecenatams. Atsižvelgiant į ribotas valstybės biudžeto galimybes, siūloma nenustatyti jokių naujų skatinamųjų priemonių, t. y. mokestinių lengvatų, mecenavimo dalyviams, paliekant mokestines lengvatas tokios apimties, kokia naudojasi labdaros ir paramos teikėjai. Remdamiesi skirtinga užsienio šalių praktika mecenavimo srityje, įstatymo projekto rengėjai siūlytų pasirinkti pagal tradiciją artimesnį Nyderlandų modelį, pagal kurį mokesčių lengvatos nėra mecenavimo tikslas ir jos nebus adekvačios arba proporcingos pasirinktoms mecenavimo sumoms.

Specialus Mecenavimo įstatymas parengtas, nes mecenavimo tikslai, lyginant su labdaros ir paramos tikslais, yra specifiniai, tai yra savanoriškai, neatlygintinai ir nesiekiant finansinės naudos teikti paramą ne konkrečiam subjektui, o Lietuvos valstybės raidai svarbiems kultūros ir meno, visuomenei reikšmingų sričių projektams.

Anglosaksiškojo pasaulio diskurse filantropijos ir labdaros sąvokos taip pat skiriasi. Filantropija siejama su plataus spektro viešosiomis gėrybėmis, tai yra parama bažnyčiai, kultūros paveldui, o labdaros koncepcija yra siauresnė ir apima aukojimą, pagalbą ir kitą socialinės disfunkcijos mažinimą. Taigi šiuolaikinės filantropijos reikšmė apima ir mecenavimo sampratą, o labdaros sąvoką taikyti mecenavimo apibrėžtyse būtų tiesiog netikslu.

Šis projektas buvo derinamas su Seimo Teisės departamentu. 2017 m. gruodžio 14 d. buvo gautos išvados ir pastabos. Į jas bus atsižvelgta projektą derinant jau Kultūros komitete ir noriu tik pabrėžti, kad esminių pastabų pateikta nebuvo.

Ačiū, lauksiu klausimų.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Pirmasis norėtų paklausti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiama ministre. Dėkoju už šį projektą. Jis išties yra seniai laukiamas visuomenės, savivaldybių ir Lietuvos meno pasaulio žmonių. Norėčiau pasitei-

rauti. Aš jį tikrai palaikysiu ir kviečiu visus kolegas palaikyti. Noriu paklausti. Mecenavimo tarybos sudėtį nustato Vyriausybė.

O kas deleguotų ir skirtų mecenavimo tarybos narius?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Tarybos nariai būtų atrenkami iš įvairių aukščiausio lygio ir valstybės institucijų, ir verslo institucijų. Tai būtų sąranga, kuri užtikrintų tikrai profesionalią atranką, atsakomybę ir skaidrumą.

PIRMININKAS. Klausia M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, mecenatystės idėja kaip tokia tikrai sveikintina ir graži. Tačiau aš noriu paklausti jūsų asmeninės nuomonės, pabrėžiu, asmeninės nuomonės, kaip jums atrodo, ar sutiktumėte, kad mecenato vardo neturėtų turėti politikai, Seimo nariai arba aktyviai politikoje besireiškiantys asmenys, kad mecenavimo idėja nebūtų siejama su politine nauda? Kokia jūsų asmeninė nuomonė?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimą. Visada yra jautru, kai kalbame apie politiką ir tam tikrą rėmimą. Visaip galima interpretuoti, bet aš sakyčiau, kad mecenavimas tai yra kiekvieno individo apsisprendimo reikalas, tai yra sąmoningas veiksmas, norint prisidėti prie valstybinės reikšmės procesų, prie valstybei svarbių raidos procesų, prie meno ir kultūros.

Kaip žinome, net 1323 metų Gedimino laiške ir kreipimesi yra aiškiai kreipiamasi į visus: ar tai būtų politikas, ar tai būtų dvasininkas, ar tai būtų gydytojas, ar verslininkas – į žmones, kuriems rūpi šalis, jos vystymasis, jos gerovė.

Aš nenorėčiau diskredituoti ar diskriminuoti kokios nors dalies ar kokios nors profesijos žmonių, kurie arba laikinai atlieka tas pareigas, arba tiesiog ilgą laiką dirba toje srityje. Aš manau, kad šiuo atveju mums reikėtų būti iš tikrųjų patiems sąmoningiems ir leisti tiems žmonėms, kurie nori, investuoti savo lėšas, kad valstybei būtų geriau ir kad svarbūs, reikšmingi valstybei projektai būtų paremti ne tik pačios valstybės, kurios, kaip žinome, biudžetas tikrai yra ribotas, bet ir sąmoningų, iš tikrųjų suprantančių kultūros ir meno vertę žmonių.

Mano atsakymas būtų labiau neiti į diskriminacijas ir interpretacijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, mano supratimu, vis dėlto įstatymo projekte nereikėjo apibrėžti konkrečių piniginių sumų, nes jos kaip tik diskredituoja šią idėją. Vis dėlto mecenatystė, kaip jūs paminėjote, kai žmogus šia veikla nesiekia savęs išaukštinimo, remia projektus, remdamasis savo įsitikinimais, vertybėmis. Iš tikrųjų nemanau, kad mažiau vertinga 10 tūkst. eurų suma už 1 mln.

Bet mano klausimas ne apie pinigus ir ne apie juvelyrinę segę. Mano klausimas, ar mecenatais bus pripažįstamos, pavyzdžiui, įmonės, kurios skiria, kaip ir dabar, 1 mln. eurų kokiems nors istoriniams tyrimams ir panašiai, ar čia kalbama tik apie fizinį asmenį?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai ačiū už klausimą. Tikrai ne tik apie fizinį asmenį, ir įmonės galės tapti mecenatais.

Norėčiau tiesiog reaguoti į jūsų galbūt dvejonas dėl konkrečių sumų nurodymo. Mes tiesiog norime pažymėti, kad yra Vakarų praktika, yra šalių, kurios šimtmečiais turi nusistovėjusias sistemas, taisykles, tradicijas. Išties mums irgi norisi grįžti prie lietuviškų tradicijų. Jau kelis šimtmečius Lietuva žavėjo visą Vakarų Europą verslo sąmoningumo lygiu ir prisidėjimu prie valstybės kūrimo. Aš manyčiau, kad tai, kas vyksta šiandien, yra kaip tik diskreditavimas paties mecenato vardo, nes iš savo praktikos galiu pasakyti, kad teko ne kartą *ekspertuoti* įvairius projektus ir ten matydavome, kad oficialiuose raštuose būna tokių kuriozinių pavadinimų, kai save pavadina mecenatais tie, kurie skiria, pavyzdžiui, 500 eurų. Tai nėra mecenatas, tai yra labdaros davėjas, gal paramos davėjas. Pati sąvoka „mecenatas“ reikalauja tam tikro *elitizavimo*. Tai yra ne tik Didžiosios Britanijos praktika, tai yra visos Vakarų Europos praktika. Todėl ir yra atkreipiamas ypatingas dėmesys į įmones ar individus, kurie skiria tikrai didelę paramą, nesiekdami jokios finansinės naudos ir nesiekdami net ir įvertinimo. Kaip žinome, pagrindyje šiandien veikia tikrai nemažai mecenatų, aš juos visus labai gerai pažįstu, esame diskutavę ne kartą ir rengdami šį įstatymą. Tai tikrai ne tie žmonės, kuriems labai reikės kokio nors išskirtinio dėmesio, įrašymo į knygą, padėkojimo ar sklaidos, bet yra dalis žmonių, kuriems tai yra labai svarbu, tas pastebėjimas už tą reikšmingą indėlį.

Aš manyčiau, galbūt nereikėtų absoliutinti, kad visiems vienodos sąlygos turėtų būti, bet aš manau, kad tikrai tie žmonės, kurie sąmoningai prisideda prie valstybės gerovės, turi būti deramai įvertinti. Tas statusas turi būti įteisintas, jis neturi būti diskredituojamas, jis turi būti tikrai išskirtinis. Mes turime jiems parodyti deramą dėmesį, o jau paties mecenato reikalas apsispręsti, ar jis nori to dėmesio, ar ne, ar jis nori likti pagrindyje, ar ne.

Mano būtų tokios pastabos, o diskutuojant projektus visada yra galimybė koreguoti. Aš manau, projektą aptariant komitete tikrai bus dar įvairių išvalgų ir gerų idėjų. Mes tikrai atviri višiemis pasiūlymams. Svarbiausia diegti tas filantropines vertybes ir keisti mūsų sąmonę. Tai yra mūsų didžiausias tikslas, ir nenuskriaudžiant valstybės biudžeto. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Baura.

A. BAURA (*LVŽSF*). Kadangi į kolegą A. Anušausko klausimą jūs gana ilgai atsakėte, tai mano klausimas bus labai trumpas, tikiuosi ir trumpo atsakymo. Jūsų pateiktame įstatymo projekte kalbama apie centrinę mecenavimo tarybą, tačiau neapibrėžta, ar savivaldybių lygmeniu analogiškos irgi turėtų būti?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Taip, savivaldybių lygmeniu... Labai ačiū už klausimą. Taip, savivaldybių lygmeniu taip pat turėtų būti tarybos, bet vėlgi aš sakau, įstatymo projektas yra pateiktas ir kai kurie klausimai gali būti dar diskutuojami, tam tikros vietos gali būti ir tobulinamos.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama pranešėja, jūs čia pasakėte, kad mecenatu galės būti ir juridinis asmuo. Neaišku, kaip įmonė įsisegs tą segę? Jeigu jūs tikrai taip manote, tai gal reikia kokį nors pakabinamą ženklą numatyti, kad galėtų įmonė pasikabinti?

Dabar tarp mecenuojamų sričių jūs įrašėte ir visuomenės informavimą. Sakykite, ar didieji leidinio „Naisių žemė“ rėmėjai galės tapti nacionaliniais mecenatais pagal tą sritį?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Aš nenorėčiau nagrinėti kokių nors labai konkrečių atvejų, kuriuos jūs čia pateikėte. Tiesiog dar kartą noriu jus patikinti, kad tam ir bus sukurta tikrai kompetentinga ekspertų taryba, kuri atrinks pagal tam tikrus kriterijus. Tie kriterijai bus labai aiškiai išdėstyti ir bus matoma įstatyme, pagal ką yra renkami mecenuojamieji projektai. Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). O dėl segės?

PIRMININKAS. Klausia V. Juozapaitis.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. O dėl segių, tai tikrai čia yra tokios praktinės detalės, kurių įstatyme galbūt nereikia apibrėžti, ar tai bus įsiseigama segė, ar tai bus simbolis, kurį bus galima įsireminti ar pasidėti. Gal tokius klausimus mes palikime komiteto lygmeniui? Ačiū.

PIRMININKAS. Kaip minėjau, klausia gerbiamas V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Komiteto lygmeniu tikrai nespręsimė, kokia bus segė, čia jau yra turbūt iniciatorių prerogatyva. Aš atkreipiu jūsų dėmesį, kad Seimo Teisės departamentas surašė nesutikimų su teisės aktais sąrašą. Yra pastabų, kurios turėtų būti įvertintos ir kurios, be jokios abejonės, bus įvertintos. Aš noriu tik grįžti prie tos jūsų pasakytos minties, kad išties yra daug tokių mecenatų, kurie, anot jūsų, pagrindyje kažkodėl, gal nenorėdami būti paviešinti, daro tą gerą darbą. Bet mes taip pat žinome labai aiškių pavyzdžių, kurie, būdami ir Seimo salėje, nuolat mums primena apie savo gerumą ir akivaizdžiai tą mecenavimo idėją diskredituoja siekdami politinio pelno arba politinių dividendų. Aš manau, mes tuos klausimus tikrai aptarsime tuo metu, kai svarstysime. Aš noriu paklausti jūsų, ar jūs tikrai nuoširdžiai tikite tuo, ką jūs kalbate, nes kai jūs skaitėte tekstą, susidarė toks įspūdis, kad arba jūs nesusipažinusi su ta medžiaga, arba jūs bandote eiti su savimi į kompromisą. Nejaūčiu ir negirdžiu užtikrintumo ir tikėjimo ta dvasia ir idėja, kurią jūs čia pateikiate. Ačiū už atsakymą.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už replikas. Aš nepriimu to kaip klausimo, o tiesiog pareplikuosiu atgal. Jeigu jūs jau toks drąsus įvardinti čia Seime sėdinčius asmenis, kuriuos jūs turite mintyje, tai įvardinkite. Kitas dalykas apie paminėtą pagrindį. Tikrai neįvardinsiu, nes tai yra jų teisė būti pagrindyje, tai yra iškilios asmenybės, kurios daro šventą darbą. Kitas dalykas, pateiktos Teisės departamento pastabos yra tikrai neesminės ir tą galiu patikinti. Jeigu jūs skaitėte tas pastabas, tai turbūt labai gerai žinote, kokios ten buvo.

Ir paskutinis mano pasakymas. Aš dirbau prie šio įstatymo pati ir taip pat gerai išmanau kiekvieną detalę. Taigi skaitymas yra laiko taupymas, jūsų žiniai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiama ministre, matyt, jūsų toks charakteris, kad jūs sausokai įstatymo dvasia pristatote projektą, tai čia, matyt, charakterio savybė. Tačiau, kaip matote, ir salėje šiandien yra skeptikų vertinant šį įstatymo projektą. Ar jums neatrodo, kad reikėtų nepamiršti ir to edukacinio aspekto, ir to, ką pasakė J. Razma apie visuomenės informavimą. Ar nenumatote rengti publikacijų, straipsnių, edukacinių susitikimų, kur būtų kalbama apie garsius lietuvius mecenatus, apie J. Kazicką, apie S. Balzeką, apie Prezidentą V. Adamkų, apie Lietuvių fondą? Tai yra mecenatai, kurie padėjo, kad būtų išsaugotas Lietuvos mentalitetas, tapatybė. Ar nenumatoma padirbėti dar čia?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už klausimą. Taip, mano charakterio savybės yra tokios, kokios yra, kiekvienas mes turime savo charakterio savybes. Šventai tikiu šiuo įstatymu, šventai tikiu šio įstatymo poreikiu šiandien ir jo edukacine galia. Taip, atsakau į jūsų klausimą. Žinoma, skleisime šią idėją, skleisime informaciją apie mecenatystės svarbą. Tikrai yra numatyta įvairių priemonių, galbūt patys straipsnių nerašysime, bet yra kitų galimybių, kuriomis pasinaudoję tikrai apie tai kalbėsime labai plačiai ir dažnai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimų laikas baigėsi. Dėkoju, ministre. Dėl motyvų dėl viso užsirašė V. Juozapaitis, bet prieš tai A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų nenorėčiau, kad visuomenė klaidingai suprastų, nors naudojama tokia leksika, kurią, tiesą sakant, nagrinėja Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba. Nekalbėkime apie pagrindinius rėmėjus, kurie nenori, galbūt slepia savo pinigų kilmę ir švaisto juos kairėn dešinėn remdami kažkokius projektus. Kalbėkime apie žmones, kurie legaliai gauna pinigus, pajamas ir remia tuos projektus, tačiau nenori viešintis. Tai tikrai ne pagrindyje esantys kokie nors kontrabandiniai karaliukai.

PIRMININKAS. Nuomonė už – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Išties, nepaisydamas neįtikėtinos kultūros ministrės arogancijos ir sugebėjimo negerbti Seimo, vis dėlto aš prisipažinsiu, kad balsuosiu už. Ir ne todėl, kad mane sužavėjo šis įstatymo projektas, o todėl, kad Kultūros ministerija... per pusantrų metų nesugebėjo pateikti faktiškai nė vieno teisės akto arba bent savarankiško įstatymo, kuriuo galėtų pateisinti savo einamas pareigas. Taigi, kad jau visiškai nediskredituotų savo vardo, ištiesiu pagalbos ranką ir po pateikimo pritarisiu šiam įstatymo projektui, nors jis akivaizdžiai yra skiriamas (bent jau dabar taip atrodo) tikrai ne tiems, kurie dirba „pogrindyje“ arba nenori viešintis, o skiriamas konkrečiam vienam politikui, kurio pavardės ir minėti nereikia. Taigi aš manau, kad svarstyimo metu mes tikrai turėsime visi daug ką papasakoti ir pasiūlyti šito projekto taisymą. O kol kas aš balsuosiu už, bet visus kitus kolegas kviečiu balsuoti pagal savo sąžinę.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Daug metų dirbau kultūros srityje ir tikrai tikrai svajojau apie mecenatystę, apie tai, kad atsirastų mecenatai. Kai pamačiau šį įstatymą, iš pradžių tikrai apsidžiaugiau. Kai perskaičiau, tas džiugesys gal dingo, nes, mano supratimu, čia įstatymas... toks daugiau pavadinimas įstatymo ir neaiškus, toks visiškai formalus, tuščias turinys. Aišku, viena vertus, galiu tik pasidžiaugti, kad šiandien turbūt pirmą kartą Seimo tribūnoje politinių argumentų buvo semiamasi iš seniai rašytų Gedimino laiškų. Čia yra *faina*.

Kitas dalykas. Man sunkiau suprasti to *elitizmo* pabrėžimą, nes tas pabrėžiamas *elitizmas* man labai primena tokį puikų G. Danelijos kino filmą „Kin dza dza“, kur visuomenėje buvo svarbiausia spalvotų kelnų hierarchija. Aš suprantu, čia irgi toks įstatymas, kaip gauti spalvotas kelnes, kaip gauti vieną ženkliuką ar kaip gauti kitą ženkliuką.

Rimčiau kalbant, aš labai pasigendu skatinimo mechanizmo. Būtent mecenatų skatinimo mechanizmo, kad tai tikrai pritrauktų ir kad atsirastų kultūros projektų rėmėjų, nes tikrai valstybė negali viso to padaryti. O šitas įstatymas yra nukreiptas tikrai į labai labai mažą skaičių tokio elito, kuris renkasi savo vakarėliuose, geria šampaną, dalinasi sagėmis. Viskas yra puiku, bet visa tai vis dėlto su realiu gyvenimu, su realia kultūrine veikla, su realiais kultūriniais poreikiais turi labai mažai ką bendro. Aš sakau – įstatymo reikia, bet, deja, šitas įstatymas tikrai ne toks, mano supratimu, tai tėra tik imitacija.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 92 Seimo nariai: 56 – už, prieš – 4, susilaikė 32. Mecenatystės įstatymo projektui pritarė po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kultūros komitetas, papildomų niekas nesūlo. Siūloma svarstyti balandžio 24 dieną.

12.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1839 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kadangi dar turime šiek tiek laiko, galime paimti vieną iš rezervinių klausimų – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-1839. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, išties iki Vyriausybės valandos mes dar spėsime apsvaistinti keletą techninio pobūdžio Seimo nutarimų. M. Bastys buvo mūsų kolega. Jo dabar čia nebėra. Žmogaus teisių komitete vietoj aštuonių yra siūloma rašyti „septyni“, kad galėtume sutvarkyti visą teisėkūrą ir komiteto darbą.

PIRMININKAS. Klausiti ir dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu pritari po pateikimo? Ačiū, pritarė.

Svarstymas. Pastraipsniui.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritarė.

Balsuojame.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Čia dėl to, kad išbrauktume komiteto narių skaičių. Žmogaus teisių komitetas iš septynių, t. y. iš aštuonių į septynis. Taip, Žmogaus teisių komitetas, taip.

Šio nutarimo priėmimas

PIRMININKAS. Balsavo 85 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta. (*Gongas*)

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kadangi mes jau balsavome dėl skaičiaus, kitas mūsų nutarimas... Pirmininke, jūs paskelbkite. Atsiprašau, paskubėjau.

12.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1840 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Taip, taip. Projektas Nr. XIIIIP-1840. Prašom pristatyti.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip. Tai jau konkreti pavardė. Mes turime išbraukti M. Basčio pavardę ir čia sėkmingai lieka dirbti septyni kolegos.

PIRMININKAS. Taip pat diskutuoti niekas neužsirašė. Bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarė.

Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarė.

Balsuojame. Minutę! Įsijungė.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 89, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

12.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1841 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1841. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kolega M. Bastys dirbo ir Jaunimo ir sporto reikalų komisijos nariu. Todėl keičiame iš 17 narių į 16 narių ir išbraukiame M. Bastį.

PIRMININKAS. Kalbėti taip pat niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Galima abiem pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai ir visi 86 balsavo už. Priimta. (*Gongas*)

12.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1034 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1842 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1842.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Sveikos gyvensenos komisijoje išreiškė pageidavimą dalyvauti Socialdemokratų frakcijos narė D. Šakalienė. Tikimės, kad ji labai aktyviai dirbs toje komisijoje. Prašome įrašyti ir taip pat papildyti komisijos narių skaičių iš devynių į dešimt.

PIRMININKAS. Taip pat diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas ir priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Galime abiem pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 77, prieš – 1, susilaikė 7. Priimta. (*Gongas*)

12.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-40 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1843(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1843(2).

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Laisvės premijų komisijos pakeitimai. G. Kirkilas todėl, kad keitėsi frakcijos pavadinimas. A. Mikalauskas buvo Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos valdybos narys, tapo prezidentu. J. Olekas kviečiamas dalyvauti šios komisijos veikloje, nes jis pareiškė norą ir frakcija tai patvirtino. Ir vietoje M. Zakarkos – K. Tamkutė, kuri atstovauja Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos valdybai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti ir diskutuoti niekas nenori. Po pateikimo galime pritarti su Teisės departamento smulkiais pataisomis? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Pastraipsniui. Priėmimas. Žiūrime. Vienas straipsnis. Bendru sutarimu galima pritarti? Ačiū, pritarta.

Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 89, prieš nėra, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-27 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1845 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1845.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Seimo Energetikos komisijoje vietoje A. Palionio pareiškė norą dirbti (ir frakcija tam pritarė) A. Butkevičius. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Klausti ir diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas ir priėmimas. Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame. Minutę, kompiuteris nespėja.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai. Visi balsavo už. Priimtas. (*Gongas*)

12.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1846 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1846.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimas. 1 straipsnis. Siūlome išbraukti iš Energetikos komisijos, jis jau seniai nelanko, komisijos pirmininko pavaduotoją A. Skardžių, techniškai tai reikia suderinti.

2 straipsnis. Priklausomybių prevencijos komisija, pakeitimas – pirmininko pavaduotoju vietoj I. Rozovos – Č. Olševskis.

3 straipsnis. Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininkas M. Majauskas atsisako šių pareigų ir prašo išbraukti. Komisija susirinks ir rinks naujus pirmininką ir tikriausiai pavaduotoją.

A. Maldeikienė dirba Europos reikalų komitete ir yra pavaduotoja, tad negali būti Neįgaliųjų teisių komisijos pirmininko pavaduotoja, siūlome rinkti kitą.

5 straipsnis. Sveikos gyvensenos komisijos pirmininku yra išrinktas D. Kepenis, o pavaduotoju išrinktas K. Bartkevičius. Tokie būtų pakeitimai, jiems prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė, diskutuoti taip pat. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Pastraipsniui. Šeši straipsniai. Galima visiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 71, prieš nėra, susilaikė 13. Priimtas. (*Gongas*)

12.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-24 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1849 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1849.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, tai yra dėl Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje. Joje dirbo V. Sinkevičius ir čia įvyks keitimas. Dar prašome išbraukti minėtą pavardę.

PIRMININKAS. Klausti niekas neužsirašė, diskutuoti taip pat. Po pateikimo galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas ir priėmimas. Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūlau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

12.59 val.

Vyriausybės valanda

Grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės. Skelbiu Vyriausybės valandą. Pirmasis klausia J. Razma. Ruošiasi E. Gentvilas. Minutėlę, dar sistema nepasikrovė. Tuoj. Minutę, tuoj. J. Razma. Prašom klausti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas Ministre Pirmininke, kreipiuosi į jus gal daugiau ne kaip į premjerą, bet kaip į vieną iš Valstiečių ir žaliųjų partijos ir frakcijos lyderių. Ar jūs kaip nors galėtumėte paveikti frakciją, kad tiek nesigąsdintų parlamentinio tyrimo dėl žemės ūkio koncentracijos ir ekonominių galių susiformavimo. Niekada dar nėra taip buvę, kiek buvo kokių komisijų čia inicijuojama, kad valdančioji frakcija tai lyg pažadėtų paremti, tai du komitetai atmeta, tai vėl keičia klausimus. Tokio blaškymosi ir išgąščio aš tikrai neprisimenu. Jeigu viskas gerai su tais asmenimis, kurie gali būti kaip nors paliesti, tai ko čia bijoti? Jei net koks nors klausimas suformuluotas ne taip, tai ar tinka tuos klausimus braukti, keisti? Gal vis dėlto reikia gerbti iniciatorių iniciatyvą, duoti atsakymus ir užbaigti tą reikalą? Ar galima tikėtis jūsų pozityvaus impulso Valstiečių frakcijai?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Dėl partijos negaliu pažadėti, nesu partijos narys, bet frakcijos nariams galiu pasakyti: nebijokite, tikrai nėra ko bijoti, gerbkime iniciatorius, kurie klausimų turėjo. Aš jus tikinu, kad nėra ko bijoti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ačiū!

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi J. Imbrasas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kadangi nematau žemės ūkio ministro, tai irgi klausimas premjerui.

Jau beveik prieš mėnesį pasirodė informacija, kad vienas Valstiečių ir žaliųjų partijos aktyvistas, Prienų rajono tarybos narys J. Vilionis, kuris yra ir Pieno gamintojų asociacijos pirmininkas, taip pavadinkime, kai Europos Sąjunga mokėjo pinigus už karvių skaičiaus mažinimą ir pieno gamybos mažinimą, perdavė savo gyvulius savo sūnėnui, laiko tuos gyvulius sūnėnas tame pačiame tvarte, tačiau už sumažintą karvių skaičių ponas J. Vilionis gavo europinių pinigų apie 15 tūkst. eurų. Taigi dirbtinis, apsimestinis sandoris: dalis karvių atiduota giminaičiui ir laikomos tos karvės toje pačioje vietoje. Vadovaujuosi vieša žiniasklaidos informacija.

Ar pažadate, kad pakalbėsite su ministru B. Markausku, kaip jis vertins savo partiečio veiksmus? Ponas B. Markauskas vėluoja, tuoj A. Tapinas parašys, kad B. Markauskas neatsako į klausimus. Aš norėčiau dabar B. Markauskui tą patį klausimą pateikti.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Kol ministras dar įsijaus pavėlavęs, aš galiu pasakyti, kad pažadu pakalbėti. Antra, jei tokių duomenų turite, galiu jums irgi kolegiškai patarti: tiesiog reikėtų kaip Seimo nariui rašyti į Nacionalinę mokėjimo agentūrą ir FNNT. Jie atsakingi už Europos Sąjungos lėšų administravimą ir galimą grobstymą. Manau, tai būtų pats efektyviausias dalykas. O su ministru pakalbėsiu po valandos.

PIRMININKAS. Ministras nereaguoja, tai klausia J. Imbrasas. Ruošiasi A. Sysas.

J. IMBRASAS (*TTF*). Dėkui, pirmininke. Norėčiau paklausti gerbiamos švietimo ministrės.

Mes šiandien visi reiškiamo susirūpinimą dėl mūsų nykstančios provincijos, miestelių, gyvenviečių, kaimų. Neseniai nuskambėjo Valkininkų istorija, ten sunaikintos kelios įstaigos ir panaikinta keliasdešimt darbo vietų. Vakar gavau neramų signalą iš Ukmergės rajono Dainavos gyvenvietės, kurioje gyvena 600 gyventojų, kad naikinama pagrindinė mokykla. Motyvai: optimizacija, vadinasi, ekonomika, neapsimoka, kiti motyvai, kad, girdi, 5–8 klasėse yra jungtinės klasės, todėl negalima progimnazijos statuso suteikti, o kadangi nėra 9–10 klasių, negalima pagrindinės mokyklos statuso suteikti.

Gerbiamą ministre, ar nereiktų vis dėlto ministerijai, aš manau, ir kitoms ministerijoms tos aktualios temos kaip nors imtis, staigiai pakoreguoti įstatymus, pritaikyti prie esamos situacijos,

nykstančios Lietuvos situacijos, kad tie įstatymai būtų lankstesni, kad mūsų provincijoje mokyklos nenyktų, nes mokyklos išnykimas yra artėjimas į visišką gyvenvietės sunykimą? Man įdomu, ar nereiktų labai staigiai griebtis to darbo pakoreguoti įstatymus, kad jie būtų lankstesni ir pritaikyti šiandieninei valstybės situacijai?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Manau, kad švietimo paskirtis ir kiekvienos mokyklos pirminė paskirtis yra užtikrinti kokybišką švietimą. Dėl mokyklų tinklo pertvarkos sprendimus pirmiausia priima savivaldybė ir savivaldybės taryba. Tai yra savivaldos tarybos ir vietinių politikų sprendimai. Švietimo ir mokslo ministerija brėžia tik bendras gaires, kurios susijusios su nauja mokytojų apmokėjimo tvarka, yra peržiūrima nauja mokyklų finansavimo sistema, mokyklų tinklo pertvarka.

Taip, yra labai liūdna padėtis, kai demografinė situacija keičiasi, bet lygiai taip pat yra liūdna, kai žiūrime į vaikus, kurie mokosi pustuštėse klasėse. Vakar Švietimo ir mokslo komitete buvo pristatyta Valstybės kontrolės ataskaita, iš kurios mes matome, kad turime dešimt klasių, kur yra mokoma po vieną vaiką, turime dešimtis klasių, kur mokoma po du vaikus. Kai matome, kad šių mokinių pasiekimai nuosekliai prastėja, tai tiesiog savivaldos politikai turi atsakyti į klausimą, ar mokykla yra darbdavys, ar mokykla yra švietimo įstaiga, ar turime užtikrinti vaikams galimybę gauti kokybišką išsilavinimą. O teisės aktų projektai yra rengiami, jie pasieks Seimą pačiu artimiausiu metu.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Ruošiasi B. Matelis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Jau buvau pasiruošęs prašyti Ministrą Pirmininką, kad pakalbėtum su ministru, bet čia pasirodė ministras. Gerbiamas Ministre Pirmininke, aš jūsų nevarginsiu, kreipiuosi į ministrą L. Kukuraitį.

Gerbiamas ministre, jūs pristatėte Vaiko teisių pagrindų įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektą ir čia, posėdžių salėje, ir pristatėte mūsų komitete. Vakar turėjau progos bendrauti su specialistais, kurie betarpiškai įgyvendina tai, kas yra. Iki šiol nėra poįstatyminių teisės aktų. Jūs tą parodėte ir komitete, kad vėluoja. Tai yra didelis prašymas netempti su tais poįstatyminiais aktais iki paskutinės minutės. Savivalda ir institucijos absoliučiai nedera ir nesupranta, kas ir ką darys, nes nėra poįstatyminių aktų. Be to, iškilo daug papildomų klausimų. Gerbiamas ministre, aš prašysiu kitą savaitę susitikti ir spręsti kai kuriuos teisinius dalykus, galbūt dėl jų perdeda, bet ten iškilo praktinių problemų, ne kokių nors teorinių. Labai ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą ir paraginimą. Kaip vakar sakiau, vakar ar užvakar, kai buvo Vaiko teisių įstatymo pristatymas, įvardinau, kokios stadijos yra poįstatyminiai. Tie visi pagrindiniai, kurie yra reikalingi, kad būtų suderinta savivaldybės ir vaikų teisių tarnybos veikla, turėtų būti pasirašyti iki balandžio 1 dienos, kad mes turėtume balandį, gegužę ir birželį per mokymus savo tarpusavio veiksmus nuo liepos 1 dienos suderinti. Tikrai mielai susitiksiu su jumis kitą savaitę kalbėtis toliau, kaip tobulinti tvarką.

PIRMININKAS. Klausia B. Matelis. Ruošiasi R. Martinėlis.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Norėčiau užduoti klausimą socialinės apsaugos ir darbo ministru. Esu apie tai kalbėjęs galbūt prieš metus, bet situacija nesikeičia ir esu priverstas, gyventojų prašymu, vėl jūsų paklausti. Panevėžyje jau antri metai tęsiasi drama, kitaip nepavadinčiau, dėl socialinio būsto Aldonos gatvėje. Kiek žinau, į jūsų ministeriją kreipėsi papildomai Centrinė projektų valdymo agentūra, kad įvertintų, ar yra tikslingas šis projektas. Taip pat yra laukiama Finansų ministerijos išvados, ar tikslinga statyti, o gal yra pigesnių variantų tuos būstus pirkti rinkoje. Įvertinus tą situaciją Panevėžyje, manyčiau, šis variantas būstams įsigyti yra daug pigesnis.

Tačiau vakar Panevėžio miesto savivaldybė, nesulaukusi jokių išvadų, kreipėsi į Nacionalinę žemės tarnybą ir prašo leisti įsigyti, perimti sklypus ir...

PIRMININKAS. Laikas!

B. MATELIS (MSNG). ...toje vietoje įrengti jau aikštes ir rengti tuos būstus. Ministre, ar galite gyventojams aiškiai atsakyti, kokia ten ta situacija dabar?

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Jūs pats pateikėte informaciją, kuri tik vakar pasirodė, aš nesu susipažinęs su paskutiniais duomenimis. Kaip jūs ir sakėte, yra paprašyta vertinimo tam tikrų agentūrų. Mes, irgi jo sulaukę, tada rekomenduosime savivaldybei, kaip tinkamai elgtis.

PIRMININKAS. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi A. Butkevičius.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Sveikatos apsaugos ministrui turėčiau klausimą dėl gerontologijos paslaugų teikimo perspektyvų. Susitikimuose su rajoninių įstaigų kolektyvais kyla klausimas dėl gerontologijos, geriatrijos paslaugų teikimo rajoninėse ligoninėse perspektyvų. Kadangi ketvirtame restruktūrizacijos etape jos buvo įvardytos kaip prioritetinės, dideli reikalavimai – detalieji, įeina hospitalizacijos atvejų skaičius, norėčiau pasiklausti, kokios perspektyvos būtent gerontologijos paslaugų, geriatrijos paslaugų teikimo? Ar jos bus koncentruotos daugiau universitetinėse ligoninėse, ar respublikinėse, rajoninėse?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų visai neseniai turėjome aptarimą su šitos srities mokslininkais, kurie rengia koncepciją ir aiškiai apibrėžia, kas tai yra vis dėlto geriatrijos paslaugos, kad tai nėra tiesiog terapijos paslaugos vyresnio amžiaus gyventojams, ir su tuo yra susijusi ir geriatrijos paslaugų plėtra ir planavimas. Yra keli skirtingi lygiai. Kai kurios paslaugos, kurios yra susijusios su specialistų rengimu, rezidentų rengimu, bus vykdomos, natūralu, tose įstaigose, kurios turi ryšį su universitetais. Lietuvoje bus du centrai. Toliau yra keli atraminiai centrai – didesnės ligoninės, į kurias keliauja tie sudėtingesni atvejai, bet nereikalingi universitetinės pagalbos. Tada daugelyje mažesnių ligoninių yra numatyta pirmiausia ambulatorinio arba dienos paslaugų geriatrijos plėtra. Manau, kad ateity jos irgi plėsis, bet tai yra susiję su specialistų trūkumu. Kaip tik visai neseniai planavome rezidentų skaičių ir būtent kalbėjome, kad būtina padidinti geriatrų, t. y. rezidentų, kurie studijuoja geriatriją, skaičių. Jis yra pasiūlytas padidinti šių metų plane. O investicijos, kurios yra suplanuotos geriatrijos plėtrai iš Europos Sąjungos lėšų, yra apie 11 mln. eurų.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi L. Kasčiūnas.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti susisiekimu ministro. Praeitais metais aš kartu su kolega A. Gaidžiūnu ir akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ vadovais lankiausi Radviliškyje ir susitikome su darbuotojais, kurie dirba geležinkelių sistemoje. Tuo metu ponas M. Bartuška pasakė, kad didelis skaičius darbuotojų, dirbančių geležinkeliuose, nebus atleidžiami, tik bus atleisti keli darbuotojai, kurie dirba administracijoje dėl tam tikros struktūrinės valdymo reformos, bet šiuo metu jau pradėjo (aš nežinau, ar A. Gaidžiūnui) skambinti man ir rašyti, kad tame susitikime duoti pažadai yra neįgyvendinami, atleidžiami darbuotojai. Tiesiog uždavė tokį klausimą: ar jau Radviliškis nebebus Lietuvos geležinkelių sostinė? Gal galėtų vis dėlto atvykti tie patys vadovai ir paaiškinti, kodėl duoti pažadai prasilenkia su realybe, nes buvo kalbama ir apie regioninę plėtrą, kad tikrai reikia darbo jėgą koncentruoti regionuose. Ką jūs galėtumėte atsakyti? Jeigu negalėsite dabar, tai norėčiau atsakymą gauti ir vėliau. Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai šio atvejo nežinau. Pasidomėsiu ir tada jums atsakysiu.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas. Ruošiasi K. Glaveckas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Klausimas būtų Ministrui Pirmininkui. Gerbiamas premjere, noriu jūsų paklausti dėl situacijos aplink Lukiškių aikštę. Jeigu aš gerai suprantu, tas Laisvės kalvos projektas dar net nėra oficialiai paskelbtas kaip nugalėtojas, taip pat Vilniaus miesto savivaldybė su to projekto autoriumi jau turėjo pateikti ar turi pateikti projektus, kuriuos Kultūros paveldo departamentas galėtų įvertinti pagal visus paveldosaugos reikalavimus ir galų gale atsakyti, visa tai gali ar negali būti Lukiškių aikštėje. Suprantate, yra šimtmetis, mes laukiame kokių nors sprendimų, o Seimo stalčiuose yra Lukiškių aikštės įstatymo projektas, ir mes dabar galvojame, ką čia dabar daryti. Gal šiuo atveju patarkite mums, kaip suvokti šią situaciją?

Ir paskutinis, toks labai trumpas. Koks stebuklas turėtų įvykti, kad Vilniuje – vienoje iš Europos valstybių sostinių – turėtų atsirasti padorus, normalus futbolo stadionas, bent jau toks, koks yra antroje Lenkijos futbolo lygoje? Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimus. Matyt, kalbant apie Vilnių reikia vieno stebuklo, kad savivaldybė pradėtų tinkamai dirbti ir judėti. Tiek dėl pirmo, tiek dėl antro klausimo mes laukiame, kada bus išduotas statybos leidimas. Tada Vyriausybė yra numaćiusi pinigus, kurie yra

alokuoti šių metų biudžete tam projektui įgyvendinti, priklausomai nuo to, koks projektas bus pasirinktas. Šiuo metu yra pasirinkta vadinamoji kalvelė, bet laikas bėga, ir mes, valdydami riziką, turėsime svarstyti alternatyvas, bet vis dar laukiame.

Lygiai taip pat yra svarbus projektas, pradėtas dar XVI Vyriausybės su labai aiškiu grafiku, dėl daugiafunkcio sporto centro, tiksliau, daugiafunkcio centro Šeškinėje statybos. Yra labai aiškios procedūros, galutiniai terminai. Jeigu iki to galutinio termino, kuris nenumaldomai artėja kaip pavasaris, nebus pasirašyta sutartis su rangovu, vadinasi, įvertinę riziką, mes privalėsime tiesiog reaguoti, nes kitaip bus taip, kad Europos Sąjungos parama bus ne tik neinvestuota, bet mes patirsime ir sankcijas dėl rezervinių pinigų panaudojimo. Stebuklas vienas – reikia pradėti dirbti.

PIRMININKAS. Prieš leisdamas klausti K. Glaveckui, norėčiau posėdžio dalyvius informuoti, kad balkone mūsų posėdį stebi Ukrainos Luhansko gubernatorius J. Harbuzas. (*Plojimai*)

Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Dumbrava.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas Ministrui Pirmininkui, nes finansų ministro nėra. (*Balsai salėje*) Yra. *Pasikavojęs.* Dabartinė finansinė perspektyva, aišku, eina į pabaigą ir nuo 2021 metų, matyt, bus naujas finansinės perspektyvos ir paramos planas, ir Lietuvos, aišku, indėliai keisis.

Sakykite, ko galima tikėtis šiuo nestabiliu laikotarpiu, kuriuo, kaip M. Dragis sakė, euro zonos ekonominė ir politinė rizika yra gana didelė. Žinant tai, kad pasaulyje iš principo skolinimosi visi instrumentai yra tiek išpūsti ir tiek dideli, kad jau gresia ir globaliniai dalykai, pavyzdžiui, galiu pasakyti, kad dabartiniu metu pasaulyje visos skolos valstybių, valstybinių įmonių, privačių bendrovių, fizinių asmenų sudaro maždaug apie 233 trilijonus dolerių. Tokiame fone, sakykite, kokia tikimybė, kad nuo 2021 metų... Kaip pasikeis ta mūsų parama, ko galima tikėtis iš jos? Nes be paramos mes tokį darnų ekonominį augimą labai sunkiai įgyvendinsime, arba sumažėjusios paramos. Kokios kalbos Briuselyje ir kokie yra sumanymai?

V. ŠAPOKA. Ačiū už aktualų klausimą. Žinoma, pokalbiai (dar nevadinčiau derybomis) ta tema yra labai intensyvūs, ir įvairiais formatais mes ten dalyvaujame. Kad Europos Sąjungos investicijos į Lietuvą drastiškai mažėtų, kol kas tokios rizikos tikrai nematyčiau. O kalbant apie bendrą kontekstą, žinoma, dabar Europos Centrinis Bankas dar gan ilgą laiką, tikėtina, tą skatinamąją savo politiką vykdys, nes turint omenyje, kad yra žema infliacija euro zonoje ir tikslų nepasiekia, tai tas skatinamasis procesas iš Europos Centrinio Banko vyks. Aišku, amerikiečiai dabar pradėjo vis greičiau kelti savo palūkanas. Kalbant apie sverto dydį, šiuo atveju Lietuva yra gana unikali, nes jeigu mes pažiūrėtume ne tik valstybės skolą, bet pažiūrėtume, kiek privatūs ir juridiniai asmenys yra išiskolinę, tai mes turime tikrai gana žemą lygį. Jeigu palygintume net ir su Estijos, tai ten privačios skolos yra žymiai didesnės. Tai atsparumo požiūriu mes esame gerai pasiruošę, žymiai geriau, nei kad tai buvo prieš daugiau nei dešimtmetį. Ir, be kita ko, aišku, dėliojimas ir išėjimo strategijos, kad prisitaikytume prie mažesnio finansinio srauto iš tos pačios Europos Sąjungos, nes faktas, jog reikia ES investicijas, dalį jų keisti būtent institucinių investuotojų lėšomis.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi J. Sabatauskas.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau klausimą sveikatos apsaugos ministrui. Gerbiamas ministre, vakar buvau susitikęs su jūsų pavaduotoja, viceministre, ponija K. Garuolienė, mes kalbėjome apie insulino pompų kompensavimą, jų panaudą, taip pat ir apie sensorinius dalykus vaikams, kurie serga cukriniu diabetu. Aš išgirdau tokį atsakymą, kad yra lyg ir paruoštas įsakymas, parengta tvarka, kaip bus su insulino pompomis. Bet norėčiau keletą minčių, ar tai bus pačios pigiausios pompos, ar jas bus galima tik pagal panaudą, ar bus kompensuojama, jeigu žmonės norės nusipirkti, galbūt bus kompensuojama bazinė jos kaina?

O mane truputį nuliūdino mintis dėl sensorinių daviklių. Praktiškai darbas šia linkme visai nevyksta, kadangi nė vienas tiekėjas neatsiuntė komercinio pasiūlymo. Taigi aš matau, kad iš viso gali būti problema, kad kažkodėl jie nekeliauja iki Lietuvos. Jie sustoja Vokietijoje, Lenkijoje. Mes jų galime įsigyti, bet Lietuvoje mes negalime įsigyti. Prašom pasakyti, ar bus toliau vykdoma paieška šitų daviklių, kad žmonės tikrai ne kokiais kitais būdais, o būtent mūsų vaistinėse galėtų jas nusipirkti? Ir keletą minčių apie tą tvarką, jeigu galima?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Tikrai dėl pompų yra parengta tvarka. Didžiausia diskusija vyko, kaip vis dėlto nustatyti kainą, kokią kompensuoti nuomos kainą, bet dabar jau iš-

siaiškino. Tikrai mechanizmas yra nustatytas, artimiausiu metu tvarka pradės galioti. Tikrai tai nebus pigiausios pompos. Žmonėms jų įsigyti, aš manau, tikrai nėra jokios prasmės, nes kam tėvams pirkti brangiai kainuojančią pompą, jeigu ji jiems bus duodama, tiesiog išnuomojama.

Dabar dėl daviklių. Aš taip pat vakar kalbėjausi po jūsų pokalbio. Problema yra ta, kad tiesiog niekas jų nenori tiekti, niekas jų neveža. Mes pasitarėme ir dar vienas variantas, kurį galvojame, tai tiesiog kreiptis į asocijuotą kažkokią organizaciją, kuri vienija tuos pačius tiekėjus, ir paraginti juos, kad jie iš tikrųjų pradėtų tiekti į Lietuvą, nes dabar mes neturime nė ką kompensuoti, nes jų tiesiog pas mus nėra.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi G. Steponavičius.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų švietimo ir mokslo ministrei. Gerbiamoji ministre, žiūriu, kad jūsų sugalvotas pertvarkos, profesinių rengimo centrų pertvarkos, planas pradeda veikti, ir mažosios savivaldybės... Pavyzdžiui, rytoj, kiek žinau, Lazdijų savivaldybės taryba svarstys klausimą dėl dviejų mokyklų sujungimo su Veisiejų profesinio mokymo verslo mokykla. Kaip jūs įsivaizduojate tą modelį, kai dabar valstybės, t. y. ministerijai pavaldi, įstaiga jungiama kartu su savivaldybės įstaigom? Ar tai reiškia, kad jūs tiesiog atsikratysite to finansavimo, permesite ant savivaldybės pečių visus rūpesčius, ar vis dėlto toliau dalinsitės tom pareigom ir toliau aprūpinti tokias mokyklas? Nes verslo, technologijos mokykloms bei profesinio rengimo centrams, akivaizdu, reikia ir įrangos, ir atitinkamų specialistų. Nors ir ten, ir ten suteikia viduriniojo mokslo atestatus, bet ne paslaptis, kad gimnazijoje...

PIRMININKAS. Laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...kur kas aukštesnis lygis, negu tokiose mokyklose.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju, tikrai labai aktualus klausimas. Aš manau, kad švietimo visos lėšos... yra ne atsikratymas kokių nors Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų, bet visos švietimo lėšos yra mokesčių mokėtojų lėšos, jos yra paskirstomos per valstybės biudžetą ir savivaldos biudžetą.

Jungimas profesinio mokymo mokyklų ir bendrojo ugdymo mokyklų. Vėlgi norėčiau paaiškinti, matyt, nuo tarybinių laikų galiojančius mitus, kad visos profesinės mokyklos yra prastos mokyklos ir kad tik prasti mokiniai eina į profesines mokyklas. Taip tikrai nėra, tikrai labai žeidžia kai kurias profesines mokyklas tokie pasakymai, nes jei žiūrėtume į egzaminų rezultatus, tai yra mokyklų, tarkime, Visagine, kur profesinės mokyklos mokiniai demonstruoja net geresnius pasiekimus nei daugelio bendrojo ugdymo mokyklų. O toks modelis sudarytų galimybę rinktis moksleiviams, išeinant bendrojo ugdymo kursą arba siekiant bendrojo ugdymo atestato, turėti galimybę siekti tik akademinio išsilavinimo ar įgyti ir profesinę kvalifikaciją.

Jūs teisus. Be jokios abejonės, profesinio mokymo lėšos būtų ir toliau skiriamos iš Švietimo ir mokslo ministerijos asignavimų, kaip ir dabar numatyta, bet tokie junginiai negali būti visur, jie negali būti mechaniniai. Jie gali būti tik tais atvejais ir tik tokie siūlymai, kur ir dabar jau yra centrai, turintys tam tikrą įrangą, kuri tikrai reikalinga specialistams rengti.

Teisinė bazė tokiems siūlymams yra rengiama ir bus artimiausiu metu svarstoma Švietimo ir mokslo komitete.

PIRMININKAS. Klausia G. Steponavičius. Ruošiasi S. Tumėnas.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Visada turėčiau ką paklausti švietimo ir mokslo ministrės, bet šį kartą noriu paklausti vidaus reikalų ministro gerbiamojo E. Misiūno.

Gerbiamas ministre, jums yra žinoma problematika su Migracijos departamento apsuksomis, tiksliau, jų nebuvimu. Į mane kreipėsi keletas aukštos kvalifikacijos Ukrainos piliečių, dirbančių Lietuvoje, vykdančių įmonėse didelius ambicingus investicinius projektus, nuogaustaudami, kad jie turi Vilniaus darbo biržos leidimus dirbti iki 2020 metų, tačiau jų procedūros gauti leidimus gyventi skubos tvarka nėra nagrinėjamos laiku, jie sumoka apvalias sumas už pagreitintą procedūrų tvarkymą, gauna neigiamus atsakymus, kad nėra spėjama padaryti.

Ministre, kada visa ši netvarka ir tokie neatsakingi pareigūnų veiksmai baigsis? Kada?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Tikrai skaudi žaizda. Stengiamės, darome viską, kad taip nebūtų. 2017 metais buvo prioritetas, skirta daugiau finansavimo, numatyta, kad bus daugiau

darbuotojų. Lyg ir darbuotojai priimti. Aš, sulaukęs tokio komentaro, paklausiu vadovės, kokia yra stadija, kodėl nesugebama užtikrinti tų terminų vykdymo? Įsteigiant naujas pareigybes, skiriant papildomą finansavimą buvo žadėta, kad tos problemos tikrai bus išspręstos. Bet jos vis tęsiasi ir nematyti pabaigos. Ačiū už informaciją. Jei yra konkretūs asmenys, kaip jūs pasakėte, jūs man parašykite elektroniniu laišku, aš pasidomėsiu, pasižiūrėsiu, kokia stadija, kokia ten situacija iš tikrųjų ir kokios yra priežastys. Taip neturėtų būti. Ačiū už rūpestį.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi A. Vinkus.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Noriu kreiptis į finansų ministrą. Gerbiamas ministre, pavyko, kad, rodos, 200 mln. šiais metais biudžete yra daugiau skirta savivaldybių funkcijoms vykdyti, tačiau kai pasidomi konkrečiai situacija (aš bent šešių rajonų ir vieno didelio miesto išanalizavau situaciją), tarybų nariai net nežino to, visai nekreipia į tai dėmesio. Rajonai yra gavę nuo 1,5 iki 2 mln., Šiaulių miestas – per 10 mln., tačiau tarybos nariai to net nežino ir tie pinigai, tos lėšos dažniausiai panaudojamos spręsti įvairioms problemoms, užkaišioti įvairioms skylėms. Ar jums neatrodo, kad kai mes šitaip tikslingai skiriame pinigus, reikėtų juos kryptingiau, tikslingiau kitų metų biudžete numatyti? Dabar jau nieko nepakeisime. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai savivaldybės gavo daug daugiau pinigų, daugiau kaip 10 %. Jeigu palygintume su praėjusiais metais, daugiau nei 254 mln. eurų. Na, kartu su pinigais atkeliauja ir atsakomybė, tai yra vietos savivalda gali savarankiškai vykdyti funkcijas ir tas lėšas leisti. Jeigu pradėsime savivaldybėms nurodyti kiekvieną žingsnį, tai kam tada ta savivalda reikalinga? Savivalda yra renkama, turi politinę atsakomybę žmonėms ir turi naudoti lėšas atsakingai. O jų darbą įvertins rinkėjai.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi M. Navickienė.

A. VINKUS (LSDDF). Aš kreipiuosi į gerbiamą aplinkos apsaugos ministrą poną K. Navicką. Kovo 15 dieną „Lietuvos ryto“ straipsnyje „Pajūrio juostos apynasris baigia pasmaugti“ buvo parašyta, kad dėl kai kurių šio įstatymo nuostatų kenčia kai kurios kurortinės vietovės, kalbu konkrečiai apie Neringą. Meras D. Jasaitis rašo: „Susidūrėme su netikėta kliūtimi. Ši Pajūrio juostos įstatymo pataisa uždraudė bet kokią naują statybą, kuri numatyta ankstesniuose savivaldybės teritorinio planavimo dokumentuose.“ Remdamasi šiuo draudimu, Aplinkos ministerija Preiloje – nesinorėtų tikėti, kad toks sprendimas yra – neleido statyti šešiabučio gyvenamojo namo, kuris būtų skirtas socialiai remtiniams žmonėms. Iš tiesų yra labai sudėtinga situacija. Dar kai aš buvau Neringos meras, tie planai jau buvo kuriami, ir labai dalykiškai, konkrečiai ponas D. Jasaitis kelia tuos klausimus. Negalima pasidarė ir bendrajame plane numatyta Kuršių buities muziejaus statyba Pervalkoje.

Ir paskutinis. Visi mes žinome, kad jau beveik keturi dešimtmečiai griuvėsiai stambių mūro sienų yra prie Nidos, netoli pagrindinio tako į paplūdimį. Privatus verslas negali statyti Jūros terapijos centro, kuris buvo suprojektuotas ir t. t., o remtinų žmonių šešių butų gyvenamajam pastatui statyti yra skirtos Europos Sąjungos lėšos. Gerbiamas ministre, ar būsite toks, kaip visada, geranoriškas ir dalykiškas ir įsiklausysite į Neringos žmonių ir savivaldybės vadovybės prašymą?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Mes kalbėjome su Neringos meru praeitą penktadienį apie tą problemą. Iš esmės mes esame pateikę siūlymą, kaip ją keisti. Tikimės, kad trečiadienį Vyriausybės bus priimtas sprendimas dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, tame įstatymo pakete bus aiškiau ir tiksliau apibrėžiamas ir pajūrio apsaugos zonos reglamentas.

Apie tai kalbėjome, tik tiek, kad meras prašė paskubinti ir išbraukti Pajūrio juostos įstatymą iš paketo. Mes su tuo nenorime sutikti, nes tai yra mūsų bendras reikalas turėti aiškius žemės naudojimo reglamentus visa aprėptimi. Prašome, kai įstatymas pasieks Seimą, ir mero pagalbos, ir jūsų, Seimo narių, pagalbos, kad Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas būtų greičiau priimtas. Dviprasmybės ten tikrai turi pasibaigti, tą mes matome.

Aš tik vieną repliką. Dėl teisybės reikia pasakyti, kad ne visų pastatų, ir jūsų minimo pastato prie pajūrio, projektai yra sustoję vien tik su Aplinkos ministerijos bėda, yra ir savininkų problemų. Šiuo atveju nenorėčiau prisiimti visos atsakomybės. Kita vertus, mes esame pasirengę sistemškai ir kokybiškai peržiūrėti teritorijų planavimo procedūras, kartu tai turėtų paliesti ir Kuršių

nerijos nacionalinio parko veiklas. Mes manome ir tikimės, kad laisvės kvėpuoti vietos žmonėms bus daugiau.

PIRMININKAS. Klausia M. Navickienė. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Klausimas būtų gerbiamam premjerui dėl pasitikėjimo institucija, vykdančia pamatinį demokratinių vertybių gynimo darbą, bent jau turinčia jas ginti – apie Vyriausiąją rinkimų komisiją. Turbūt žinote, kad net keturios frakcijos išreiškė nepasitikėjimą šios institucijos vadove. Vis dėlto, man atrodo, ir tikiuosi, kad jums taip pat atrodo, kad Vyriausioji rinkimų komisija turėtų būti toks nepriklausomas arbitras, kuriuo pasitiki visi tam, kad galėtų būti užtikrinamas rinkimų skaidrumas. Mes tikrai įsivaizduojame ir žinome, kad turbūt trys sudėtingi rinkimai, galima visko tikėtis. Ar jūs sutiktumėte ir palaikytumėte mažųjų opozicinių frakcijų kolegas, kad pasitikėjimas turėtų būti visų vienodas ir kad reiktų atkreipti į tai dėmesį? Jeigu jūs asmeniškai paremtumėte ir sutiktumėte, ar padėtumėte įtikinti Valstiečių ir žaliųjų frakciją paremti nepasitikėjimą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl nepasitikėjimo. Reiktų tikrai turėti labai svarių argumentų, dėl ko komisijos pirmininke reiktų nepasitikėti. Aš manau, kad ji gana neseniai kaip pirmininkė pradėjo darbą. Tikrai galiu vertinti jos ankstesnę veiklą kaip komisijos pirmininko pavaduotojos, kur ji buvo atsakinga būtent už rinkimų skaidrumą, korupcijos prevenciją. Teko bendradarbiauti, tuos sprendimus priimti ir daryti kaip su viena iš kvalifikučiausių komisijos narių tuo metu.

Kalbant apie galbūt jūsų keturių frakcijų nuomonę. Tikrai aš negirdžiu argumentų, su kuo tai susiję yra, bet viena iš alternatyvų, kas buvo kadencijos pradžioje siūlyta – komisiją visiškai depolitizuoti. Manau, kad vis dėlto tai, ko gero, yra racionaliausias kelias, nes bet koku atveju, matyt, mūsų politinės nuostatos kai kuriais klausimais skirsis. Vieni tikės, kiti netikės. Kol politiškai dalyvauja, matyt, bus mums sunku surasti. Mes pasitikime. Jūs nepasitikite.

O ar turi pasitikėjimą komisijos pirmininkė? Kiek aš žinau, yra surinkti parašai. Mes visi balsuosime ir tada, matyt, galėsime vėl kažkokią ribą braukti – pasitikime ar ne. Reikia ieškoti to, bet aš sakau, nematau argumento, dėl ko staiga, kai gana vieningai mes pritarėme šitame Seime šitai kandidatūrai, dabar atsiranda kažkokios dvejones ir abejones. Bent jau tikrai nematau priežasčių.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi R. Popovienė.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena. Norėčiau klausimą adresuoti gerbiamam premjerui ir gerbiamam ūkio ministrui. Mes daug rašome strategijų apie regioninę politiką, baltųjų knygų, bet kartais neatkreipiame dėmesio į gyvenimą, kas vyksta.

Norėčiau atkreipti dėmesį į labai gerą naujieną ir paskatinti rūpinimąsi. Akmenėje žadama kurti 700 darbo vietų ir planuojama didžiausia plyno lauka investicija – 180 mln. eurų į medienos drožlių plokščių fabriką.

Gerbiamas premjere, jūs, kai atėjo „Continental“ fabrikas, darėte bendrą spaudos konferenciją lapkritį. Sveikinu! Tikrai gera investicija. Bet ar galima tikėtis ir Lietuvos verslui, kuris investuoja regione, kuris yra atsilikęs, irgi tokio paties dėmesio, nes šiandien ten Akmenės rajono meras sako negalįs skolintis, pavyzdžiui, viršyti skolinimosi limitą tam, kad nutiestų papildomą infrastruktūrą, reikia paspartinti elektros prijungimą. Norėčiau paklausti, ar Lietuvos verslas, kai jis investuoja regionuose turėdamas konkrečius planus už metų įkurti darbo vietas, irgi galėtų tikėtis tokio paties dėmesio kaip ir užsienio investuotojai? Dėkui.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Net ne galėtų tikėtis – tikrai tokį patvirtinimą turi. Jeigu atsiranda bet koks nesklaidumas ir reikia individualaus sprendimo dėl tokios plėtros, kurią jūs paminėjote, durys atviros ir Ūkio ministerijoje, ir Vyriausybėje. Jeigu reikės, mes padarysime ir kelias spaudos konferencijas, svarbu, kad plėtra būtų, kad būtų kuriamos darbo vietos, kad būtų gamybinės investicijos. Jeigu kas nors yra su infrastruktūros jungimu, be abejo, sėdi ir finansų ministras, kuris įgyvendina savininko teises kalbant apie „Lietuvos energiją“. Tiesiog reikia, kad investuotojas kreiptųsi, ir visa reikalinga pagalba bus suteikta.

PIRMININKAS. Klausia R. Popovienė. Ruošiasi R. Šarknickas.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Noriu paklausti gerbiamo socialinės apsaugos ir darbo ministro. Klausimas būtų susijęs su šiuo metu vykdoma reforma. Susitinkant su vaiko tei-

sių apsaugos skyriuose dirbančiais specialistais, iškyla didelis nuogąstavimas būtent dėl darbo užmokesčio. Labiausiai klausia dėl kategorijų suvienodinimo, nes, perkėlus darbuotojus į vieną įstaigą, bus labai skirtingos visų darbuotojų kategorijos – vieni dirba pagal 10, kiti pagal 12, vieni turi klases, kiti neturi klasių. Ar galėtumėte jūs patikinti, kaip ir jiems buvo žadėta, kad tos kategorijos bus suvienodintos dar šiais metais, bet ne 2019 metais? Kaip čia bus sprendžiamas šitas klausimas?

Ir dar kitas, taip pat labai aktualus. Ar taip pat išliks jų pareigybės pavojingų darbų sąrašė?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Dėl pirmo, dėl kategorijų. Mūsų įsipareigojimas yra užtikrinti ne mažesnę darbo užmokesčių. Kadangi šiuo metu kaip tik svarstoma dėl įstaigos klases padidavimo, vadinasi, virtimo į antrą klasę, tokiu būdu tos kategorijos arba darbo užmokestis kai kuriems jau ir šiais metais pakils.

Dėl suvienodinimo. Šiais metais tokio įsipareigojimo negaliu priimti, nes šiuo metu yra labai aiškiai suplanuotas biudžetas, kad užtikrintume tuos darbo užmokesčius, kurie jiems priklauso pagal, kaip sakiau, įstaigos keliamą lygį ir pagal tas kategorijas, kurias jie turi.

Dėl 2019 metų. Tikrai eisime tuo keliu, kad būtų bendra sistema visiems.

Dėl pavojingų darbų. Iš tiesų žinau, kad šitos diskusijos vyksta, ir darysime viską, kad tai būtų užtikrinta, išlaikyta.

PIRMININKAS. Kadangi Robertas nebenori klausyti, vietoj jo klausia A. Baura. Ruošiasi S. Jovaiša.

A. BAURA (LVŽSF). Mano klausimas susisiekimo ministrui, o jis susijęs su aprūpinimu tarnybiniu transportu mobiliųjų laiškininkų, t. y. tų savivaldybių, kurios praeitų metų tame pilotiniame projekte dalyvauja. Pačioje pradžioje dvi savivaldybės (kiek aš prisimenu, man atrodo, Utenos ir Radviliškio) tikrai labai džiaugėsi tą transportą gavusios, deja, keletas kitų, taip pat ir mano Anykščių savivaldybė tikrai laukia, naudoja savo transportą, mato tą problemą, jie tikrai pasiryžę ir dirba daug. Tai būtų bene pagrindinė darbo priemonė, kurios jie laukia.

R. MASIULIS. Labai ačiū už pastabą. Išsiaiškinsiu šitą situaciją su naująja pašto vadove. Žiūrėsime, ką galima padaryti.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamajai švietimo ministrei klausimą norėčiau. Šios kadencijos Seimas sėkmingai pradėjo savo darbą nuo stiprios antialkoholinės kampanijos. Nesu tikrai kokių nors suvaržymų šalininkas ar tuo labiau mėgčiau cenzūrą, bet noriu jūsų paklausti, ar jums neužkliuvo nacionalinio diktanto tekstas, kurį čia visa Lietuva girdėjo keliasdešimt kartų per radiją, žmonės rašė, o tame J. Sasnausko tekste buvo išreikšti žalingų produktų, tokių kaip degtinė ir vynas... Na, jie rado vietą tame tekste. Ar čia nebuvo tas variantas, kad tekstas parinktas nelabai apdairiai, kas už jį atsako ir ar tokie dalykai ateityje nepasikartos? Nes čia būtų tarsi atsitraukimas nuo tos mūsų antialkoholinės politikos.

J. PETRAUSKIENĖ. Labai dėkoju už klausimą, tikrai negaliu jums dabar atsakyti, pasitikslinkiu, kas yra teksto rengėjas. Vis dėlto norėčiau irgi atkreipti dėmesį, kad įvairių alkoholinių gėrimų pavadinimai yra norminiai žodžiai, mes tikriausiai neturėtume perdėtai reaguoti į tokių žodžių vartojimą. Jų taip pat yra ir lietuvių tautosakoje, daugelyje literatūros kūrinių, mes tikrai dėl to nepulsime jų visų perrašyti ir slėpti tų žodžių.

O dėl rengėjų ir dėl paties teksto aš tikrai atsakysiu jums, galbūt pasidomėjusi, kas rengė.

PIRMININKAS. Ar teisingai supratau, kad Gintaras nenori klausyti, ar klausia?

Gerai. Klausia G. Vaičekauskas. Ruošiasi T. Tomilinas.

G. VAIČEKASKAS (LSF). Gerbiamas susisiekimo ministre, džiugu, kad alkospynų idėja sklinasi Lietuvoje keliai, tačiau ar jūs esate numatę visas grėsmes, juk bus galima apeiti tas alkospynas, tai ar tos mūsų alkospynos bus su vaizdo kameromis, kad, tarkim, vairuotojai negalėtų keistis, ar dar kažkokių grėsmių esate numatę? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Alkoblokų savybė yra ta, kad ne tik užvedimo momentu reikia į juos papūsti, ir tada sėkmingai važiuoti, bet taip pat ir važiavimo metu laikas nuo laiko reikia papūsti. Taigi techniškai nebus įmanoma šalia sėdinčiam žmogui tai daryti arba kažkaip kitaip gudrauti. Tie dalykai apsvarstyti, kitose šalyse irgi per tuos klausimus yra pereita. Aš manau, kad to turėtų pakakti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Mano klausimas gerbiamajam ministrui L. Kukuraičiui dėl to, kad Seime atsirado iniciatyva reguliuoti šventinių dienų darbo reglamentavimą. Bet aš girdėjau, kad jūs ėmėtės iniciatyvos tartis su didžiaisiais prekybos tinklais dėl galimybės susitarti nedirbti per valstybines šventes. Jūsų manymu, mes turėtume eiti reguliavimo keliu ar būtų galima pasinaudoti socialinio dialogo instrumentais ir kažkaip vis dėlto pagaliau susitarti, kad bent jau tos valstybinės šventės, svarbiausios religinės šventės būtų iš tikrųjų šventos visiems lietuviams?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų taip, praėjusią savaitę su didžiųjų tinklų vadovais buvau susitikęs ir mūsų iniciatyva yra eiti socialinio dialogo keliu, nes tikrai Vakarų patirtis rodo, kad šitie pasiekimai darbuotojų naudai yra pasiekti daugeliu atvejų socialinio dialogo būdu. Šiuo keliu pradėjome eiti. Turėjome susitikimą ir išipareigojimą įvertinti situaciją ir vėliausiai gegužės mėnesį turėti prekybos tinklų siūlymą, kaip pereiti prie tos sistemos, kada švenčių dienomis būtų nedirbama. Mes pradėjome eiti tuo keliu, ir kol dialogas vyksta, kol abi pusės derasi, sakyčiau, reikia, kad ir visos tys derėtųsi, iš tiesų ir su profsąjungomis dar apie tai kalbėjau, kol viso trys pusės derasi, aš siūlyčiau eiti socialinio dialogo būdu. Tiesa, jį reikia skatinti, spartinti, palaikyti ir dėl to ta bendra opinija, formuojama visuomenėje, yra reikalinga, taip pat ir Seimo salėje.

PIRMININKAS. Kadangi salėje Radvilės nematau, kitas Antanas turėtų būti. Antano irgi nematau. Gintarės irgi nematau, bet matau Emanuelį. Emanueli, prašom klausti. E. Zingeris. Įdėkite kortelę.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai miela visus matyti ir norėčiau pasakyti, kad mano klausimas būtų nedidelis, specifinis, susijęs su Europos Sąjungos ir išoriniais ryšiais, kurie yra labai svarbūs rinkai. Pati Europos Sąjungos rinka, priimdama įvairius antimonopolinius įstatymus, dažniausiai su Amerikos didžiosiomis firmomis susijusius, vis dėlto bando plėstis ir išeiti į platųjį pasaulį. Po to, kai Amerikos pusė po prezidento D. Trampo rinkimų atsisakė laisvosios sutarties su Europos Sąjunga, liko Kanada. Ši sutartis su Kanada turi didelę reikšmę Europos Sąjungai. Mes turėtume kuo greičiau, surėmę pečius, ją ratifikuoti. Mūsų Užsienio reikalų komitetas pasiruošęs tai padaryti pačiu artimiausiu metu. Bet kaip jums, užsienio reikalų ministrui, kaip jūs išsivaizduojate mūsų ir Kanados viltingus santykius po to, kai laikinai šiuo metu iškrita Jungtinės Amerikos Valstijos ir mūsų rinkos nebus sujungtos su Amerika, bet bus ateityje, tikėtina, jeigu mes šiandien balsuosime ir 28 Europos Sąjungos parlamentai ratifikuos, sujungtos su Kanada? Prašom, kolega Linai.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Ne pirmą kartą, deja, kalbame ta tema. Aš turiu tokią viltį, kad gal šį kartą sujudės tas klausimas, nes atrodo, kad yra pasiruošimas toliau kaip ir nevilkinti šito klausimo, pavartočiau tokį žodį, nes vis tiek jau praėjo beveik devyni mėnesiai ir, man atrodo, visi galėjo išsakyti visus argumentus. Argumentai faktiškai... Visi kontrargumentai yra atremti, mano požiūriu.

Dar pridurčiau porą aspektų, tiesiog vieną, kad Kanada yra mūsų strateginis partneris ir sąjungininkas visomis kitomis prasmėmis, ne tik prekybos šiuo atveju, bet ir politikos, ir gynybos klausimais. Tiesą sakant, tai viena iš tokių kregždžių, ar kokį čia kitą paukštį paminėti gerąja prasme, laisvos prekybos požiūriu. Iš tikrųjų ta pauzė, kuri dabar vyksta su Jungtinėmis Valstijomis, aš tikiu, kad tai yra pauzė, o ne visam laikui pamirštas procesas. Štai transatlantiniai ryšiai su Kanada prekybos požiūriu yra labai pozityvus pavyzdys, juo labiau kad tikrai nemažai metų praėjo, jis buvo derinamas, labai ambicingas tas susitarimas, ir aš labai tikiu, kad Seimas prisijungs prie tų šalių, kurios ratifikavo, artimiausiu metu.

PIRMININKAS. Klausia J. Liesys. Ruošiasi V. Ažuolas.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Dėkoju, kad galima paklausti. Mano klausimas būtų gal socialinių reikalų ministrui arba finansų ministrui, nors švietimo ministrė jau atsakė. Pedagogams kyla algos, tik neaišku, kiek ir kaip. Ten dar daug klaustukų, bet, matyt, tą lentelę šifra gausime – nuo mokinių skaičiaus, nuo klasės vaikų skaičiaus, nuo komplektacijos.

Mane rinkėjai dažnai klausia. Dabar visi kalbame, kad kils algos, bus gyvenimas geresnis. Ar galite man atsakyti grafiškai, kiek galėtų kilti pensijos ir kada, ir kaip? Ir darbo apmokėjimo minimumas – nuo kada ir kaip jis kils? Patikinkite mane, kad aš galėčiau pasakyti rinkėjams: pensijos kils tiek (skaičius), darbo užmokestis – taip ir taip.

L. KUKURAITIS. Dėkoju. Pagal dabar egzistuojančius įstatymus jau dabar yra numatyta, kad pensijos bus indeksuojamos pagal septynerių metų darbo užmokesčio fondo rodiklius. Pagal tai yra planuojama, kad mažų mažiausiai kitais metais turėtų kilti pagal tai, kaip kyta ekonomika, tiek pensijos turėtų kilti.

Dėl MMA kiekvienais metais yra deramasi Trišalėje. Šiais metais dar nebuvo deramasi. Kaip žinoma, Trišalė turi siūlymą MMA susieti su VDU pagal tam tikrą procentą. Ar tas susiejimas šiemet įvyks? Mes tikimės, kad įvyks, ir MMA augs atitinkamai su VDU augimu.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Noriu tik papildyti. Taip, ir pensijos, kaip minėjo, nuo indeksavimo, bus sprendimai padaryti dėl mažiausių pensijų kėlimo. Bus įvykdžius, tikiuosi, gavus ir opozicijos narių paramą dėl mokestinės reformos konsoliduojant darbdavio ir darbuotojo mokesčius ir išplečiant neapmokestinamojo pajamų dydžio bazę, tai taip pat lems ir darbo užmokesčio realų augimą.

Pagal ekonomikos augimą ir prognozes, ką mes turėjome pernai ir šiemet, vienareikšmiškai turėsime tiek viešajame sektoriuje, tiek privačiame sektoriuje atlyginimų augimą. Automatiškai tai yra sutarta, ir tai buvo pernai įgyvendinta. Procentas nustatytas Trišalėje taryboje. Kylant vidutiniam darbo užmokesčiui, bus keliama ir minimali alga. Kaip 2017 metais gyvenimas gerėjo... 2018 metais 2017 metų priimtais sprendimais, taip lygiai, aš galiu pasakyti, ir 2019 metais tai išplės didesnę gyventojų bazę.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Klausimas būtų susisiekimui ministru. Iš tikrųjų susidarė ydinga praktika dėl lėšų, skiriamų savivaldybėms keliams, vadinamųjų KPP lėšų. Tai jau nuolatinis reiškinys, kad Susisiekimui ministerija, kiek keliams turi pinigų, sužino apie sausio mėnesį, nes tai biudžeto tvirtinimas, likučių formavimas. O savivaldybė sužino tik gegužę, balandį, geriausiu atveju kovo mėnesį. Tas procesas užsitęsia, kol įvyksta pirkimo konkursai, visa kita, ir savivaldybėse kelių remontas dažnai pradedamas rudenį. Kaip būtų galima tą tvarką pagreitinti, kad savivaldybės bent jau vasario mėnesį žinotų, kiek turi pinigų, ir tie darbai būtų anksčiau pradedami?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Kaip tik, žinodama šitą dalyką, jau vasario mėnesį, gal ir ne anksčiau, Lietuvos automobilių kelių direkcija visoms savivaldybėms pranešė, kad lėšos bus panašios kaip pernai ir kad savivaldybės drąsiai planuotų savo darbus. Formalus patvirtinimas įvyko šią savaitę, bet savivaldybės jau buvo informuotos apie tai, kad nemažės finansavimo suma, ji realiai net gal šiek tiek padidėja. Taigi tos rizikos tikrai neturėtų būti.

Ir ką dar verta pažymėti? Praėjusiais metais, atlikus analizę dėl neįsisavintų lėšų, vis dėlto daugiau buvo pačių pirkimų, pirkimų kaitaliojimo, nutraukimo ir iš naujo paleidimo, savivaldybės pačios neįsisavino tų lėšų, kurios joms buvo skirtos. Kai kurios, deja, skaudžiai nukentėjo dėl to. Taigi tikrai dėjome visas pastangas šiais metais, kad tų netikėtumų nebūtų ir kad savivaldybės kuo anksčiau žinotų.

Ačiū už pastabą. Tikrai šitą dalyką žinome, kad tai yra labai aktualu savivaldybėms.

PIRMININKAS. Matau, atėjo V. Juozapaitis. Galite paklausti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tai kad ačiū, man viskas aišku, sėkmės. Klausimų nėra šitai Vyriausybei.

PIRMININKAS. Kadangi salėje nematau daugiau klausiančiųjų, kurie užsirašė, tai Vyriausybės valandą baigiame.

Norėčiau Seimo nariams priminti, kad vyks slaptas balsavimas nuo 14 valandos iki 14 val. 30 min. Norėčiau priminti balsų skaičiavimo komisijos narius. Tai R. Andrikis, A. Butkevičius, A. Geilūnas, A. Kubilius, M. Mackevičius, R. Popovienė, G. Steponavičius ir S. Tumėnas. *(Balsai salėje)*

Pertrauka

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiami kolegos, dar rytiniame posėdyje mes turėjome slaptą balsavimą. Nuoširdžiai noriu padėkoti už tai, kad jame dalyvavote. Leiskite pagarsinti balsų skaičiavimo protokolus.

15.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Justą Namavičių Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1739(2) (priėmimo tęsinys)

Dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Justą Namavičių Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1739(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 81, rasta biuletenių – 81, galiojančių – 79, negaliojančių – 2.

Už balsavo 74, prieš – 2, susilaikė 3. Apeliacinio teismo teisėju skiriamas J. Namavičius. (*Gongas, plojimai*)

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Ernestą Montvidienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1764(2) (priėmimo tęsinys)

Taip pat noriu pagarsinti antrąjį balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Ernestą Montvidienę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1764(2).

Šio nutarimo priėmimas

Išduota biuletenių – 81, rasta biuletenių – 81, galiojančių – 78, negaliojančių – 3.

Už balsavo 73, prieš – 2, susilaikė 3. Gerbiamoji E. Montvidienė skiriama Lietuvos apeliacinio teismo teisėja. (*Gongas, plojimai*)

Gerbiamas Seimo Pirmininke Viktorai Pranckietei, prašome pasveikinti Seimo paskirtuosius Apeliacinio teismo teisėjus. (*Plojimai*)

Šiuo gražiu akcentu ir nuoširdžiais palinkėjimais tarnauti teisingumui mes baigiame rytinį posėdį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 149 STENOGRAMA

2018 m. kovo 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). O dabar skelbiame vakarinio posėdžio pradžią ir prašome registruotis.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Užsiregistravo 81 Seimo narys.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIIIIP-1779(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektas Nr. XIIIIP-1779. Pranešėjas – Seimo narys S. Jakeliūnas, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė pateikė Seimui nutarimo projektą, kuriuo siūlė nustatyti 2019–2021 metų vidutinio laikotarpio tikslą – ne didesnę kaip 1 % Lietuvos Respublikos bendrojo vidaus produkto to meto kainomis struktūrinį valdžios sektoriaus deficitą. Struktūrinis reiškia, kad atsižvelgiama į ekonomikos svyravimus, potencialo panaudojimą ir kitus veiksnius, o jeigu yra nominalus perteklius, tai gali būti struktūrinis deficitas, jeigu ekonomika auga šiek tiek sparčiau, negu leidžia optimalios galimybės. Todėl tai ir vadinama struktūriniu valdžios sektoriaus deficitu, arba bendrąja prasme balansu.

Vakar, kovo 22 dieną, Biudžeto ir finansų komitetas įvertino šį Vyriausybės nutarimo projektą, atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, kuris neturėjo iš esmės jokių pastabų, nuomonę, mes, suprantama, pritarėme tokiai pozicijai. Audito komitetas pateikė dvi pastabas, vienai iš kurių mes komiteto vardu nepritarėme, į kitą pasiūlymą atsižvelgta, bet aš manau, kad Audito komitetas pats galės pristatyti savo siūlymus.

Įvertinę tiek Teisės departamento, tiek Audito komiteto pastabas ir siūlymus, balsavome dėl nutarimo projekto. Balsavimo rezultatai: 6 komiteto nariai buvo už, 3 susilaikė. Bet dabar manau, kad Audito komitetas galėtų detaliau pristatyti savo argumentus, nebent nenori to padaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Diskutuoti šiuo klausimu užsirašė Seimo narys A. Kubilius. Kviečiame... (*Balsai salėje*)

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Siūliau pasisakyti Audito komitetui.

PIRMININKAS. Gerai. Audito komiteto vardu kalbės I. Šimonytė. Taip?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Audito komitetas svarstė šią nutarimo projektą ir bendru sutarimu pritarė nepritarti teikiamam nutarimo projektui, nes jis numato nepakankamai ambicingą vidutinio laikotarpio struktūrinio deficito tikslą.

Pagrindinės priežastys, kodėl buvo toks sprendimas priimtas, yra šios. Pirmiausia, kad pati Vyriausybė pagal savo kitus teisės aktus, savo tvirtintus kitus vidutinės trukmės planus (turi minty visų pirma Stabilumo programą), yra numaćiusi gerokai ambicingesnius tikslus: 2020 metais realiai yra suplanuotas netgi struktūrinis perteklius. Vadinas, išeina taip, kad kairė nežino, ką daro dešinė. Seimui yra siūloma patvirtinti vienus skaičius, o Vyriausybė savo nutarimais ir savo faktiniu planavimu remiasi visai kitais skaičiais. Buvo pateikti argumentai, kad krizės laikotarpiu šią erdvę turėti reikia, bet pati Vyriausybė vidutiniu laikotarpiu jokios krizės neprognozuoja, ir turbūt visiškai pagrįstai, todėl, tiesą sakant, tie motyvai nėra pagrįsti.

Kitas labai svarbus klausimas yra tas, kad balansavimas ties žemiausia riba, kurią numato fiskalinės drausmės sutartis, yra pagrįstas tada, jeigu skolą laikai tvaria. Tai po atliktos vadinamosios pensijų reformos praėjusioje kadencijoje, t. y. po tų pensijų pakeitimų, kurie yra numatyti ir jie yra finansiškai tvarūs, nes numato 20 % pakeitimo normą pensininkams po 20–30 metų, manau, kad čia retas kuris iš mūsų mano, kad jie yra socialiai tvarūs ir kad iš tikrųjų nėra jokios grėsmės mūsų skolai, ir mes galime galvoti, kad ji nepradės augti po 15–20 metų pumpuruojamuoju būdu, nes tai, kas tuo metu vyktų, jeigu šitie sprendimai būtų įgyvendinti, veikiausiai visuomenės gali būti nesuprasta.

Paskutinis dalykas yra tas, kad Vyriausybė, tiesą sakant, nesilaiko ir procedūrų. Šitas nutarimo projektas buvo pateiktas nenustatytu laiku, Seimas jį priima nenustatytu laiku ir dargi be tinkamo aiškinamojo rašto. Todėl komitetas nepritarė, pasiūlė svarstyti ambicingesnę vidutinio laikotarpio tikslą. Kaip suprantu, pagrindinis komitetas tam nepritarė. Labai ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Užsirašė kalbėti Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų gal ir neičiau kalbėti dėl šio nutarimo, jeigu, matyt, Aukščiausiojo valia nebūtų lemtas toks sutapimas, kad po šito nutarimo svarstysime nutarimą dėl komisijos, kuri turi tirti, ką mūsų Vyriausybė darė su finansais. Aš noriu pasakyti, kad šiandien yra tas momentas, kai priėmus šitokią nutarimą po poros metų, kai valstiečiai bus opozicijoje, Seime teks sudaryti komisiją ir tirti, kodėl valstiečiai elgiasi taip neatsakingai su valstybės finansais.

Yra klasikinis pavyzdys. Viena vertus, mes sakome: žiūrėkite, 2008–2012 metų krizė, nebuvo pasirengta ir t. t. Aiškinamės, kodėl estai buvo daug geriau pasirengę, kodėl nuo 2005 metų jie kaupė rezervas ir kai atėjo pasaulinė krizė, jų ekonomika taip pat smuko, bet jiems buvo žymiai lengviau negu mums, nes mes buvome nepasirengę. Dabar mes vėl svarstome dokumentą, kuris iš tikrųjų turėtų būti esminis dokumentas apie mūsų ateitį, nes ką reiškia vidutinės trukmės laikotarpio tikslo nustatymas? Tai yra nustatymas, kiek šitas Seimas ir šita valdžia planuoja išlaidauti daugiau, negu gauna pajamų.

Kas yra struktūrinis deficitas? Vadinasi, yra deficitas, kuris susidaro dėl to, kad valstybės išlaidos dėl struktūrinių problemų, dėl visuomenės senėjimo, dėl mažo gimstamumo, dėl darbo jėgos trūkumo, dėl daugybės kitų problemų... tokios struktūrinės išlaidos yra didesnės, nei valstybė gali gauti pajamų net ir geriausiais laikais. Aš, klausydamas premjero, suprantu, kad dabar yra geriausias laikas Lietuvos ekonomikos. Viskas auga, pajamų daug gaunama, bet ir toliau planuojamas struktūrinis deficitas, ir apie tai mes visiškai nekalbame. Mane tai realiai labai stebina. Dar labiau stebina, kad tokiu svarbiu klausimu Vyriausybė atsiunčia popieriuką su vienu sakiniu, kad numatomas struktūrinis deficitas iki 1 % vidutiniu laikotarpiu. Aš dar klausiau Sekretoriato, gal kartais aš nesugebu internete rasti aiškinamojo rašto, net aiškinamo rašto nėra! Nėra paaiškinimo, kodėl valstybė ir Vyriausybė renkasi tokią politiką, kuri, mano įsitikinimu, vėlgi yra labai aiškiai demonstruojanti, kad mes neplanuojame laikytis tam tikros drausmės ir kalbame apie išlaidas, visiškai negalvodami, ką yra įrodžiusi pasaulio ekonomika, kad krizės yra periodinis dalykas laisvos rinkos ekonomikoje ir faktiškai jų išvengti negalima.

Dar daugiau, ką noriu pasakyti. Mes šiandien Biudžeto ir finansų komitete svarstėme, ir M. Majauskas klausė ir prašė informacijos, pagaliau ją gavome, kaip atrodo kitos euro zonos šalys. Pasirodo, kad tik mes ir mūsų kaimynė Latvija planuoja tokį didelį struktūrinį deficitą vidutinės trukmės laikotarpiu.

Aš, tiesą sakant, nenoriu kalbėti apie latvius ko nors bloga, bet kodėl mes nepasimokome patys iš savęs ir praeitų krizių, aš niekaip negaliu suprasti. Ir tai, kad šitą diskusiją yra bandoma palikti tik tokia formalia diskusija dėl vieno skaičiuko, mano įsitikinimu, yra didelė klaida. Aš dar kartą raginu ir Vyriausybę, ir Seimo daugumą pagaliau į valstybės finansus pradėti žiūrėti taip, kaip į savo finansus. Man kartais atrodo, kai kalbame apie valstybės biudžetą, fiskalinį deficitą, struktūrinį deficitą, kad tie terminai yra tokie sudėtingi, kad mes net negalvojame toliau apie tai, ką jie realiaime gyvenime reiškia. Turiu pasakyti, kad jeigu mes taip žiūrėtume į savo šeimos finansus, tai didžioji dalis čia esančių parlamentarų savo šeimų bankrotą matytų labai greitai. Mes,

dar kartą noriu pakartoti, planuojame gyventi išlaidžiau, nei realiai leidžia mūsų ekonomika, vadinasi, mes savo gerą gyvenimą, jo kainą planuojame perduoti savo vaikams ir anūkams. Tai yra štai šito skaičiaus reikšmė.

Aš tikrai raginčiau šiandien nepritarti tokiam nutarimui. Reikalauti iš Vyriausybės labai pagrįstų tolesnių ekonominių ir finansinių projekcijų, ir Seime turėti rimtą diskusiją apie tai, kaip mes planuojame toliau gyventi ir kaip mes ruošiamės neišvengiamoms būsimoms krizėms, kurios, na, gal ne jūsų valdžios laikotarpiu, duok Dieve, Lietuvą išstiks, nes būtų labai blogai, bet neišvengiamos yra, kaip neišvengiamas žiemos atėjimas visame pasaulyje.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalbės Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju Pirmininkui. Aš kalbėsiu trumpai, gal nebūsiu toks kritiškas, koks buvo A. Kubilius dėl deficito. Suprantu, kad yra laikotarpiai, kai *per negaliu* turi skatinti ekonomiką. Tai vadinama anticiklišku, kai krenta ekonomika, turi *per negaliu* rasti pinigų ir skatinti ekonomiką tam, kad būtų subalansuoti tiek socialiniai, tiek ekonominiai reiškiniai, ir kartais tokių dalykų reikia. Bet ilgainiui, ilgesniu laikotarpiu mes turime sakyti, jog turime gyventi pagal pajamas, tam ir yra numatytas struktūrinis deficitas. Struktūrinis deficitas, kai ekonomika auga ar kada ekonomika krenta, ar auga mažiau, išlyginus per visą laikotarpį, kad mes gyventume pagal pajamas, pagal tai, kiek uždirbame, pagal tai, kiek gauname, kad neišleistume daugiau, kad mūsų skola neaugtų.

Deja, Lietuva šiuo atveju nepasimokė iš krizės, nepasimokė iš tų labai labai skaudžių pasekmių ir šiandien vis dar planuoja vidutinio laikotarpio deficitą. Kaip ir minėjau, suprantu, kad yra atvejų, kai tas deficitas atsiranda, suprantu atvejį, kai galima ir reikia skatinti ekonomiką *per negaliu*, bet šiandien nerimą kelia du dalykai. Vienas, jog tik dvi Europos Sąjungos šalys narės pasirinko būtent tokią politiką, tai yra Latvija ir Lietuva pasirinko minus vieneto be deficito nustatymą ilgesniu laikotarpiu. Tuo tarpu kitos šalys, euro zonos šalys narės rinkosi visai kitokius. Pavyzdžiui, Belgija – 0 %, Vokietija – 0,5 %, Estija – 0,5 %, Ispanija – 0 %, Prancūzija – 0,4 %, bet štai Latvija ir Lietuva renkasi po minus 1 %. Tai kelia šiek tiek nerimo.

Antras dalykas, kuris kelia nerimą, tai finansų ministras kalbėjo apie suvaldytą infliaciją, bet panašu, kad situacija yra kiek kitokia. Kainos auga ir kainų augimo prognozės keičiasi. Praėjusių metų rugsėjo mėnesį buvo išplatintos Suderinto vartotojų kainų indekso prognozės ir prognozės šiems metams buvo 2,7 %. Prieš kelias dienas buvo atnaujintos kovo mėnesio Finansų ministerijos scenarijaus prognozės ir jos jau pakilo, yra 2,9 %. Labai panašias prognozes teikia ir Lietuvos bankas, kuris dar praėjusių metų gruodžio mėnesį vidutinę metinę infliaciją prognozavo 2,6 %, šiais metais kovo mėnesį prognozuoja infliaciją jau 2,7 %. Iš tiesų yra kelių nerimo ženklų, todėl kviečiu labai labai atsakingai vertinti tokius dalykus. Ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų burtininkų iš bankų laikais galima kalbėti apie visokius deficitus ir viską, bet gyvenime yra kiek kitokia situacija.

Pirma, noriu pasakyti tai, kad Lietuva yra euro zonos narė ir yra euro zonoje, ir kad, be struktūrinio deficito, fiskalinio deficito, taip pat egzistuoja dar kiti ekonomikos parametrai, tai valstybės skolos, kurios yra. Imkim, ta pati Ispanija, kuri užsibrėžusi trumpalaikiu laikotarpiu 0 % deficitą, turi ar ne tik 85 % valstybės skolos. Italija, kurios deficitas yra 0,5 %, turi 115 % valstybinės skolos. Taigi ta finansinė padėtis iš tikrųjų priklauso nuo daugelio dalykų.

Principas yra labai paprastas, kad nereikėtų sudėtingai aiškinti. Europos Sąjungos euro zonos daugelis valstybių ilgą laiką buvo pripratusios labai smarkiai išlaidauti. Dabartiniu metu, pastaraisiais metais iš esmės susidarė tokia situacija, kad tas išlaidavimas per biudžetus sumažėjo, tačiau išlaidavimas atsirado per kitą galą – per vadinamąjį Europos Centrinio Banko pinigų kiekybinį skatinimą. Kitaip tariant, po 60–80 mlrd. eurų kiekvieną mėnesį į euro zoną buvo investuojama spausdintų pinigų, bankinių pinigų, kas buvo tolygu iš tikro pinigų masės sukėlimui ir visiems kitiems dalykams.

Lietuva, būdama Europos Sąjungos nare, iš tikro labai smarkiai priklauso nuo visų tų procesų. Europos Centrinio Banko vadas M. Dragis neseniai sakė, kad euro zona yra gana didelės rizikos zona, ir tos rizikos yra ne vien tik ekonominės, bet ir politinės, ką mes stebime. Lietuvai tai taip pat gali turėti įtakos, be abejo, jos deficitui, jos išlaidoms ir pajamoms.

Tai, kad yra nustatytas vienetas, mes nustatome iki 1 %, mano supratimu, nėra toks jau galutinis ir nekeičiamas skaičius, nes ekonominė situacija pasaulyje ir Lietuvoje gali labai keistis. Todėl aš kalbėjau apie krizes, apie kitus dalykus, dėl ko ekonomistai kalba. Natūralu, tas dydis gali smarkiai koreguotis. Bet kuriuo atveju žymiai esmingesnis dalykas yra ne tiek deficitas, bet ekonomikos augimo veiksniai ir kaip užtikrinamas ekonomikos augimas. Jeigu paimsime Lietuvos ekonomikos augimą, tai mūsų ekonomikoje naujos ekonomikos lyginamasis svoris, turiu omenyje tą ekonomiką, kuri susijusi su aukšta pridėdama verte, su pelningumu, yra labai mažas. Dauguma investicijų, kurios eina, yra infrastruktūrinės investicijos, jos yra svarbios, bet ne ilgalaikės investicijos.

Tų ilgalaikių investicijų yra du finansavimo šaltiniai. Vieną aptarėme čia, kito mes neliečiame, tai yra indėlininkų, žmonių, pinigai. 11 mlrd. eurų guli bankuose už nulines palūkanas. Instrumentų praktiškai panaudoti juos, įtraukti į ekonomiką mes neturime. Mes galėtume pateikti nemažai kofinansavimo instrumentų dėl statybų, dėl naujų projektų vystymo, dėl tam tikrų programų, bet mes to dalyko nedarome. Galima būtų užtikrinti 2–3 % palūkanas tiems investitoriams, žmonėms, kurie investuotų į tuos projektus su valstybe. Valstybė galėtų.

Mes turime milžiniškus piniginius rezervus, jų mes beveik nenaudojame. Juos naudoja Skandinavijos bankai, kurie turi galimybę juos paskolinti kitose rinkose arba investuoti, pavyzdžiui, Rytų rinkose, Kinijos arba kitose, netgi obligacijas, kur yra 3–4 % metinių palūkanų. Faktiškai niekas nepaneigia, kad tie mūsų pinigai gali dirbti už 3–4 %, bet ne pas mus, o dirbti kitur. Tai šia prasme esantis 1 % yra sąlyginis dydis, kurio mes siekiame.

Iš tikro išlaidavimas yra ne pats geriausias būdas tapti turtingam. Bet, kita vertus, aplinkiniai kraštai, euro zonos kraštai iš principo, jei paimsime Europos Sąjungos didžiąją dalį, ypač pietines valstybes, labai smarkiai prasiskolinusios. Iki šios dienos ta pati Lenkija labai smarkiai skolinasi ir leidžia. Skolinasi visose rinkose ir deficitas yra kur kas didesnis. Jie naudojami sena angliška patarle, kad geriau turėti daiktą, arba ekonomiką, negu turėti pinigus, nes iš tikro ekonomikos augimas yra svarbiausias uždavinys.

Todėl, aš manau, tas nutarimas yra daugiau diskusinio pobūdžio, bet tai, ką siūlė Biudžeto ir finansų komitetas, Vyriausybė, kad turėtų būti apribotas, bet orientuotas į vieną, tai yra toks sąlyginis burtazodis, kurio mes visi siekiame. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Priėmimas.

Motyvai dėl viso. Motyvai prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kolegos, aš čia nekartosiu, aš manau, tikrai neverta pritarti tokiam nutarimui, kurį Vyriausybė atneša Seimui tokia atmetina forma. Net nėra aiškinamojo rašto, kuriame būtų išdėstyti motyvai, kodėl Vyriausybė renkasi tokią išlaidaujamą politiką, ir aš tikrai raginu Seimą skirti tikrai kur kas daugiau dėmesio ilgalaikiai Lietuvos ekonominei ir finansinei perspektyvai ir ją nagrinėti kur kas atidžiau, tik gerai išdiskutavus priimti tokius sprendimus, kurie, mano manymu, šiandien nėra pagrįsti. Tą Audito komitetas labai tiksliai yra įvardinęs.

PIRMININKAS. Motyvai už – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Palaikydamas savo kolegą A. Kubilių, tik noriu truputį dar kartą pakartoti ir pridurti, kad šis nutarimas iš esmės yra orientacinio pobūdžio, orientyras, kuris yra pakankamas ir reikalingas, bet gyvenimas kartais labai smarkiai skiriasi nuo to, kas vyksta. Euro zonoje iš esmės ilgą laiką vyko tai, kad vieni išlaidavo, o kiti gyveno susiveržę diržus. Abiem atvejais išėjo taip, kad visi gyveno euro zonoje, tiesiog skirtingi rezultatai.

Paimkite jūs tą pačią Italiją. Yra Šiaurės Italija, yra Pietų Italija. Ta pati Italija, tie patys italai gyvena. Pietų Italijoje pagamintas produktas vienam gyventojui yra dukart mažesnis negu Šiaurės Italijoje, nors investicijos yra skiriamos Pietų Italijai. Tai šia situacija aš noriu pasakyti, kad iš tikro orientyras yra gana reikalingas, kad jo bus laikomasi, aš manau, siekiama. O diskusijos dėl jo, ką Andrius minėjo, iš tikro yra reikalingos. Kur kas geriau, jeigu Seime mes diskutuotume dėl ekonomikos, dėl mūsų vietos ir galimybių euro zonoje, negu bandytume vienas kitam kasti duobę. Kai kasama duobė, tai, žinote, paprastai reikia kasti dvi duobes. Manau, geriausias dalykas, ką gali pasiūlyti liberalai, tai žiūrėti į priekį, siūlyti konstruktyvius dalykus, tai, ko reikia žmonėms, ir išeiti vieną kartą iš tos salės bent jau su galvomis – į aplinką pažiūrėti, kaip gyvena pensininkai, žmonės, studentai ir kiti, tada galima tikėtis kitų permainų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tik dar kartą atkreipsiu dėmesį, kad yra iš esmės dvi taisyklės, kurios nustato mūsų fiskalinę drausmę. Viena yra Briuselio nuleistas reikalavimas mums nusistatyti, tai būtent čia yra vidutinio laikotarpio tikslas, kurį mes nusistatome, kita yra Fiskalinės drausmės įstatymas, kurį mes jau patys esame priėmę. Šis įstatymas remiasi konstituciniu įstatymu ir yra gerokai griežtesnis negu šis vidutinio laikotarpio tikslas. Mano toks kvietimas, na, dabar galbūt per daug iečių nelaužyti, bet labai rimtai pagalvoti, kad kai kils klausimas dėl Fiskalinės drausmės įstatymo ir bus minčių jį keisti ir koreguoti, tai paskutinė atrama bus būtent šis priimtas nutarimas, kuris yra labai lankstus ir kurio barjeras yra labai labai žemas, vienas žemiausių visoje Europos Sąjungoje. Taigi, priimdami šitą nutarimą, būkime atsargūs ir galvokime apie tai, kad jeigu mes ryšimės keisti Fiskalinės drausmės įstatymą, mes to nepadarytume taip lengvabūdiškai.

PIRMININKAS. Motyvai už – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Čia buvo daug pasakyta, A. Kubilius jau pradėjo daryti krizės tyrimo svarstymo įžangą, nežinia, ar čia jis bus, ar nebus, bet aš suprantu tą norą užsiimti tam tikra politine prevencija. Dėl šio tikslo mes iš tikrųjų galėjome nusistatyti dar žemesnį tą deficitą, pavyzdžiui, 2018 metais 1 %... galėjome turėti minus 1,4 %. Europos Sąjungoje iš viso yra septynios šalys, kurios gali nustatyti ir nusistatė tą 1 %, o tai, be kitų veiksnių, dar yra susiję ir su tuo, kad mūsų finansinio stabilumo, arba tvarumo, rizika arba nestabilumo rizika yra pakankamai maža, vertinant objektyviai ir žiūrint į tuos trejus metus.

Įvertinus ir tai, kaip minėta, mes buvome... ir Fiskalinės drausmės dar papildomą konstitucinį įstatymą, kuris yra dar viena atrama, arba dar vienos grindys, taip sakant, vienos grindys yra aukščiau, šitos grindys yra žemiau, tai mes turime pakankamą apsaugą, tačiau niekas nežino, mūsų ekonomika yra maža, išorės veiksniai gali pablogėti, ta pati Latvija, žinome bankų krizę, ten gali įvykti... Apskritai sunku prognozuoti, kas čia darysis 2021 metais Europos Sąjungoje, ir breksitas materializuosis tikriausiai, ir Europos Sąjungos paramos bus persidengimo laikotarpiai, todėl, norėdami apsidrausti, kad nereikėtų nusistatyti ir koreguoti kažkokius tikslus, turime tą pakankamą apsaugą, bet turime turėti ir manevro laisvę, kad jeigu ekonomika pradėtų lėtėti, galėtume skatinti tiek ekonomiką, tiek galėtume finansuoti visas savo jautrias sritis – socialinę apsaugą, švietimą, sveikatą ir panašiai. Siūlau pritarti tiek Vyriausybės, tiek Biudžeto ir finansų komiteto nuomonei ir patvirtinti šį nutarimo projektą. Dėkui.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, gal reikėtų pradėti mūsų priimamus sprendimus testuoti prasmės testu: o kas pasikeis, jeigu mes šio dokumento nepriimsime? Nieko. Tai kam jį priimti? Siūlau susilaikyti.

PIRMININKAS. Daugiau pasisakyti dėl motyvų norinčių nėra. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 71, prieš – 11, susilaikė 29. Seimo nutarimas „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ priimtas. (*Gongas*)

15.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui ir pavedimo atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai padarytos didelio masto žalos valstybei 2009–2012 metais Finansų ministerijai skolinantis iš komercinių bankų už galimai nepagrįstai dideles palūkanas ir neviešu būdu išleidžiant Vyriausybės vertybinius popierius“ projektas Nr. XIIIIP-1262 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1262. Turėtume paskirti pagrindinį komitetą dėl Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos ir t. t. Pateikimas buvo gruodžio 19 dieną, bet buvo nepaskirtas komitetas. Kokį komitetą siūlome? Biudžeto ir

finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Paskirtas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti 27 dieną. Komiteto pirmininkas, prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Siūlyčiau svarstyti 29 dieną, nes komiteto posėdis įvyks 28 dieną. Tam, kad nereikėtų šaukti tą ypatingą komiteto posėdį, tai ar galima pasiūlyti dviem dienom vėliau?

PIRMININKAS. Galime pritarti 29 dienai? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

15.31 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 80 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1485(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 80 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1485(3). Pasiūlymų nėra. Du straipsniai.

Pastrapsniui. 1 straipsnis – 80 straipsnio pakeitimas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis – 82 straipsnio pakeitimas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas balandžio 15 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Yra kalbantieji tikrai už. Ar tikrai reikia kalbėti? (*Balsai salėje*) M. Majauskas nori kalbėti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš noriu dar kartą atkreipti dėmesį. Kam buvo lemta studijuoti Vakaruose, puikiai supranta, kad tarp Vilniaus ir Oksfordo yra milžiniškas skirtumas, bet tai nereiškia, kad mes neturime investuoti į Vilniaus universitetą. Tai reiškia, kad mes turime investuoti į Lietuvos universitetus, bet tol, kol mūsų universitetai pasieks Vakarų universitetų lygį, didelė dalis žmonių vis tiek išvažiuos studijuoti į užsienį. Ta dalis Lietuvos visuomenės, jaunuomenės, naujos kartos bus prarastos kartos dalis, nes mes kaip ir neužtikrinsime galimybės jiems gauti geriausią išsilavinimą čia, Lietuvoje. Mažiausia, ką mes galime padaryti, tai investuoti į juos tam, jog jie sugrįžtų. Tai yra skirti finansavimą ir stipendijas jiems su sąlyga, kad jie grįžę studijuotų ir dirbtų Lietuvoje. Šitas įstatymas būtent tai ir gali padaryti, todėl labai kviečiu pritarti jam.

PIRMININKAS. Ar kiti kalbėtojai... V. Rinkevičius. Prašau.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Bet kuriuo atveju geriausius protus turime remti ir, aišku, reikia sudaryti sąlygas ir tvarką juos įtvirtinti Lietuvoje po studijų. Todėl remiu šį projektą ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. G. Steponavičius. Atsiprašau, E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turbūt daugiausia diskusijų sukėlė klausimas ne apie tai, kad lietuviai, studijuojantys užsienio universitetuose, gautų tam tikrą paramą, dėl to turbūt diskusijų nėra. Taip pat nėra diskusijų turbūt ir dėl to, kad vis dėlto esame Europos Sąjungos šalis, bendroje ekonominėje erdvėje taip pat sąlygos turi būti vienodos. Galiu pasakyti, kad kai kurie pasaulio universitetai nuėjo kur kas toliau siekdami palaikyti savo universitetus. Universitetai netgi skiria stipendijas visai kitų šalių studentams tam, kad parodytų savo universitetų kokybę. Jie finansuoja geriausius mūsų Lietuvos protus, kurie netgi grįžta į Lietuvą ir be jokių sąlygų tam, kad parodytų savo universitetų lygį. Manychiau, šiuo atveju be jokių problemų turėtume pritarti tam sprendimui ir įstatymui, ir jį palaikyti.

PIRMININKAS. Ir Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš irgi pritariu pačiai idėjai, tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad tikslai, kurie čia skambiai yra formuluojami apie emigracijos stabdymą tokiais instrumentais, yra neadekvatūs. Iš tiesų 100 tūkst. eurų, numatytų paremti gabiems studentams, studijuojantiems prestižiniuose universitetuose, iš esmės reiškia septynis aštuonis studentus, gaunančius finansavimą per metus. *Aplikuos* turbūt šimtai, galbūt net ir tūkstantis. Biurokratinės apšukos bus milžiniškos, bet su tokio masto parama mes vargu ar ką pasieksime.

Mano palinkėjimas gerbiamiems valdantiejiems – suprasti, kad ne pririšimas per paskolų ar mokesčių už mokslą kompensavimą valstybės lėšomis nulems jų sprendimą grįžti, o orios valstybės kūrimas, galimybių jaunimui dirbti čia ir uždirbti normaliai. Ir ne pririšimu, o būtent sistemi-

niais pokyčiais mes pakeisime požiūrį. Bet šis sprendimas yra mažas žingsnelis ta linkme, todėl aš kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonių prieš niekas neužsirašė išsakyti, todėl kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 107, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1485(2) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Po balsavimo. Iš tikrųjų pritariu pačiai intencijai ir svarstytoms nuostatoms, bet vis dėlto noriu, Pirmininke, atkreipti jūsų dėmesį į tą paprastą faktą, apie kurį praeitą posėdį kalbėjo ir M. Adomėnas. Aš nežinau, ar tikrai yra išspręsta problema, nes aš savo akimis žiūriu į dabar galiojančio įstatymo 82 straipsnio 6 dalį (mes papildėme įstatymą 9 dalimi), o 6 dalies pirmas sakinytis skamba taip: „Švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka gali būti skiriama parama aukštųjų mokyklų studentams, vykstantiems studijuoti arba atlikti praktiką užsienyje“, ir toliau. 9 dalį parašėme tokią: „Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti skiriama parama įstojusiems į auštąsias mokyklas ne Lietuvos Respublikoje.“ Dvi dalys apie tą patį kalba, bet skirtingais žodžiais. Čia, toje 9 dalyje, lyg ir prie Lietuvos piliečių įtraukti ir užsienio piliečiai. Aš nežinau, ar tikrai yra suderintos tos dvi dalys ir ar nėra viena kitą čia papildančios, ar kokią nors sumaištį sukėlusios? Aš tik noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad prieš pasirašydami pasižiūrėkite atidžiai.

PIRMININKAS. Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, pastabų neturėjo. (*Balsai salėje*) Mes parodysime A. Kubiliui atskirai.

E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Noriu pasakyti, kad visos įstatymo dalys yra komitete apsvarstytos, su M. Adomėnu yra suderinta ir iš tikrųjų įstatymo pirmoji pataisa tenai kalba apie... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Ačiū, Pirmininke, kad suteikėte žodį replikai. Teisės departamentas – tai ne Konservatorių partija, čia daugiau nei Konstitucinis Teismas, A. Kubiliaus nuomone.

15.39 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1777, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1778 (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-4a ir 2-4b klausimai – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1777. Viceministras V. Macevičius. Prašom.

V. MACEVIČIUS. Laba diena, gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Teikiame Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Kaip žinome, Vyriausybė yra iškėlususi uždavinį padidinti gaminančių vartotojų skaičių *minimum* iki 34 tūkst., todėl šie įstatymo pakeitimai ir yra susiję būtent su šio tikslo pasiekimu.

Dabar pačių įstatymų esmė. Pakeisdami Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo punktus mes siekiame sudaryti gaminančių vartotojų kainodaros principų sistemą, kuri būtų aiški ir visiems suprantama. Būtų taip, kad gaminantis vartotojas moka Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą naudojimosi elektros tinklais kainą. Ta kaina būtų nustatoma vieneriems metams, įvertinus operatoriaus ekonomiškai pagrįstas ir būtinas išlaidas. Gaminantis vartotojas galėtų pasirinkti: arba jis moka kaip dabar, centais už kilovatvalandę, arba už kilovatą, arba šių abiejų mišinį, tai yra dvinarį tarifą, ir nemoka VIAP'o už pateiktą ir susigrąžintą elektros energiją.

Taip pat būtų sudarytos sąlygos ūkininkams pasistatyti iki 100 kilovatų galios jėgaines. Ypač tiems, kurie yra fiziniai asmenys. Jie aplikuoja į 30 megavatų bendrą galią ir stato iki 100 kilovatų elektrinę. Taip pat būtų sudarytos prielaidos gaminantiems vartotojams, pasinaudojusiems paramos schemomis, – tai gali būti ir Europos Sąjungos parama, valstybės parama, arba Klimato kaitos specialiosios programos lėšos, irgi tapti gaminančiais vartotojais.

Taip pat suteikiama galimybė elektros energijos gamintojams, šiandien turintiems fiksuotą tarifą, pavyzdžiui, vėjininkams, kurie 2021 metais jau to tarifo faktiškai nebegaus. Mes skatintume juos jau šiandien pradėti prekiauti elektros energija biržoje, sudaryti tokias galimybes.

Baziniai kainodaros principai, kuriais vadovaujasi Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, yra nustatyti Vyriausybės nutarimu. Deja, tai prieštarauja Kainų komisijos, kaip nepriklausomo subjekto, principams, todėl siūlome tuos pačius principus įtvirtinti Elektros energetikos įstatyme, kad būtų vadovaujamasi Elektros energetikos įstatyme nurodytais principais, aprašytais Atsinaujinančių išteklių įstatyme.

Yra Vyriausybės prašymas svarstyti šiuos projektus ypatingos skubos tvarka ir yra argumentų. Kaip žinote, Aplinkos ministerija dabar patvirtina Klimato kaitos specialiosios programos 2018 metų lėšų sąmatą, kad būtų galimybė naujiems pareiškėjams aplikuoti į paramos lėšas. Balandis – prasideda pati saulės generacija. Kaip aš jau ir minėjau, kad šiandien gaminantiems vartotojams gavus paramą nekiltų niekam abejonių, ar jie turi mokėti VIAP'ą, ar neturi mokėti VIAP'o. Labai prašau pritarti šiems projektams ir svarstyti.

PIRMININKAS. 10 minučių yra skiriama klausti. Klausia Seimo narys J. Varžgalys. Ruošiasi E. Pupinis.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiamas viceministre, šis jūsų klausimas... Aiškinamajame rašte labai daug kalbama apie karšto vandens paruošimą ir t. t., ir t. t. Šis jūsų nutarimas labai siejasi. Kitą nutarimą rengia Aplinkos ministerija – karšto vandens paruošimą, skaitiklių statymą ir visus kitus klausimus, susijusius su karšto vandens paruošimu, atiduoti vandenių įmonėms. Kodėl taip yra daroma? Juk karšto vandens paruošimas yra grynai šilumos įmonių prerogatyva. Kaip jūs tai pakomentuotumėte?

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Jis turbūt nesusijęs su šiuo pristatymu, bet mes ir apie tai kalbame. Šiek tiek kitaip. Kadangi karštas vanduo yra matuojamas kubiniais metrais, tai mūsų tokia nuostata yra: tas, kas yra matuojama kubiniais metrais (vanduo), atsiskaito su vandens tiekėju, kas yra matuojama kilovatvalandėmis, atsiskaito su šilumos tiekėju, kad būtų labai aiškiai atskirta. Tokia yra nuostata ir Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatymo projekte apie tai yra kalbama.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų labai šaunu, kad yra tokios galimybės, jos ir seniau buvo, kai galima kaupti elektros energiją, pasigaminant iš atsinaujinančių elektros generavimo šaltinių. Bet buvo viena problema. Ypač ūkininkai kėlė klausimą, kad faktiškai viena jėgainė gali aprūpinti vieną objektą ir negalima išdėstyti per teritoriją bent poros objektų aprūpinti elektros energija iš sukauptos dalies. Ar ministerija rengiasi pakeisti nuostatas, nes iš tikrųjų logikos nėra, kad prie kiekvieno objekto reikėtų statyti po vieną jėgainę? Pavyzdžiui, žmogus, ūkininkas turi fermas ir už kažkiek kilometrų turi turizmo sodybą. Iš tikrųjų būdavo taip, kad fermos sunaudodavo, o kaimo turizmo sodybai išlaikyti jis negalėjo susigrąžinti elektros energijos.

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Mes tikrai šį klausimą svarstome netgi plačiau. Paprastai sakant, gamybos vieta ir vartojimo vieta nesutampa. Apie tai kalbame. Kalbame apie energetines bendruomenes, kai galbūt daugiabučių namų bendruomenės gali pasistatyti saulės jėgainę ir naudoti sau. Kalbame, kaip galima būtų statyti jėgaines galbūt kooperatyvo principu ir tą elektros energiją pardavinėti. Taip, apie tai yra kalbama. Man atrodo, kai nagrinėsime strategijos projektą, prie šito grįšime.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi A. Butkevičius.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas viceministre, norėjau jūsų paklausti, iš esmės pasveikinti su šia iniciatyva – gaminančių vartotojų, bet kartu paklausti apie vieną faktorių, kuris galimai stabdys numatytą plėtrą, tai yra galimybę pasiskolinti iš bankų. Ar nesvarstote bankinių garantijų, nes šiandien pasiėmus ir investavus į atsiperkantį gaminančio

vartotojo vieną ar kitą produktą, ar tai saulės baterija, ar vėjo jėgainė, apsiribojama gyventojų ir fizinių asmenų, ūkininkų galimybe skolintis kitiems produktams? Ar valstybė, turėdama strategiją jau po dvejų metų turėti du procentus gaminančių vartotojų, negalėtų prisidėti ir bankine garantija, kad neapribojama būtų galimybė skolintis kitur?

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Šia tema mes jau diskutuojame daugiau negu pusmetis. Galimi variantai, net diskutavome tokį variantą, kad gaminantis vartotojas yra verslininkas. Bet pasižiūrėjome, kad darbas pagal patentą arba veiklos liudijimą, atleiskite, bet... Esmė ta, kad galėtų jis gauti dar INVEGA garantiją. Bet, be šito, kalbame, kaip galėtų būti *lizingas* panaudojamas, kaip galėtų būti elektros energija pigiai perkama. Taip, šiuo klausimu tikrai kalbame ir aš manau, kad, svarstant strategijos projektą, mes jau turėsime atsakymą. Kalbam su bankininkais, kalbame su gamintojais, su statytojais, diskusija tikrai vyksta.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Butkevičius. Ruošiasi V. Rinkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš jūsų norėčiau paklausti, ar šis įstatymo projektas nesuteiks galimybės ir kitiems ūkio subjektams dalyvauti šilumos, noriu pabrėžti, šilumos energijos gamyboje ir gauti VIAP'o paramą, kas yra dabar limituojama iki 105 megavatų? Ar neišaugs vėl tam tikra nesveika konkurencija, kai, jūs puikiai žinote, vyko kova ir Šiauliuose, ir kituose miestuose? Ačiū.

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Tikrai kad ne, nes ten yra gamyba sau, ne pardavimui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius. Ruošiasi L. Balsys.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Džiaugiuosi šiuo projektu, sveikinu jį, tik yra nuogaštavimų, ar geranoriškai su tuo sutiks ir leis naudoti ESO, energetikai turi, na, ne visada teigiamai žiūri, savo monopolį ir kartais nuo jų geranoriškumo priklauso sėkmė labai gerų iniciatyvų. Svarbiausia, įstatymą patvirtinus, poįstatyminiuose aktuose nesugadinti tos tvarkos, kad tai būtų paprasta, lengva, suprantama ir lengvai įgyvendinama. Tada tikrai bus sėkmė. Aš labai džiaugiuosi, kad jeigu valstiečių ir žaliųjų valdymo laikotarpiu pavyks tai įgyvendinti, tai bus didžiulis indėlis į mūsų energetiką, žaliąją energetiką ir ekonomiką, nes tai taps... Beveik kiekvienas gyventojas galės tapti gamintoju, prisidėti savo indėliu prie mūsų ekonomikos, energetikos.

V. MACEVIČIUS. Dėkoju. Baimė dėl ESO. Mes su jais labai gerai bendraujame ir dabar, kaip parodė pavyzdys, iki penkių kilovatų fiziniam asmeniui statant elektrinę yra pastatoma per dvi savaites – tiek yra sumažinta, faktiškai nėra jokių biurokratinių kliūčių.

Kitas žingsnis, irgi kartu su ESO dirbant, mes planuojame atsisakyti galbūt perteklinio reikalavimo dėl leidimų plėtrai, gamybai buitiniam vartotojui iki 10 kilovatų, yra tokia mintis, kad ir juridiniams subjektams iki 30 kilovatų bus galima supaprastinti sąlygas, nes iki 30 kilovatų jam nereikalingas (...), atsakingas už elektros ūkį. Šia linkme dirbame ir bus matyti rezultatai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Balsys. Ruošiasi P. Saudargas.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū. Gerbiamasis pranešėju, gal galėtumėte detalizuoti, koku tikslu yra išskiriami stambieji ūkininkai šiame iš esmės gerame projekte, ar čia tokiu būdu nesukeliate tam tikro iškraipymo ir nelygybės, nes elektros energijos gamybos požiūriu nėra tiek svarbu ūkio dydis arba fizinio ar juridinio asmens statusas? Koku tikslu jūs tai darote, ar čia nėra privilegijuojama viena, kaip sakoma, klasė, viena grupė? Ačiū.

V. MACEVIČIUS. Dėkoju. Panašią pastabą, kai projektas buvo derinamas, išreiškė Konkurencijos taryba, kad čia yra teigiama diskriminacija. Po to mes suradome variantą. Kodėl tas išskiriamas? Ūkininkas yra ir fizinis asmuo. Jeigu jūs pažiūrėsite, jis gaus paramą ir galės tapti gaminančiu vartotoju, jeigu jo 50 % pajamų (lyg nuo 18 tūkst.) bus gauta iš žemės ūkio veiklos. Jeigu tu šitą veiklą vykdai, atitinkamai tau reikia ir elektros energijos. Čia vėlgi yra elektros energija ne pardavimui, bet sau gamybai.

Dar galbūt aš norėčiau papildyti. Šiandien yra keletas ūkininkų, kurie vadinamojo bumo metu už savo lėšas pasistatė 25–29 kilovatų elektrines ir gamina energiją tik sau, jos į tinklą neati-
duoda. Šitie galės tapti gaminančiais vartotojais.

PIRMININKAS. Klausia P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas viceministre, jūs prisimenate mūsų diskusiją Aplinkos apsaugos komitete šiuo klausimu Energetikos strategijos kontekste. Ar jūs nemanote, kad šis projektas yra per mažai ambicingas, nes sutikite, kad gaminančių

vardotojų plėtra Lietuvoje tikrai stringa, ji nėra tokia, kaip mes ją įsivaizduotume, o tai juk turėtų būti Lietuvos energetikos ateitis? Ir ar jūs nesutiktumėte, kad ministerija, padedant Seimui ir t. t., turėtų pereiti prie galbūt visiškai kitokios schemos gaminančių vartotojų atsiskaitymo su skirstomaisiais tinklais? Mes kalbėjome apie kitų valstybių modelius, kad galbūt nebūtina tas pasaugojimo mokestis, tie balansavimo kaštai, kuriuos dabar VKEKK'as skaičiuoja, nežinau, pagal kokias formules, niekas turbūt nesupranta, kaip yra tas mokestis nustatomas. Galbūt būtų galima paprasčiau ir iš tiesų skatinti?

V. MACEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Vakar po Aplinkos apsaugos komiteto posėdžio mes dar kartą susirinkome. Visiškai pritariu tam pasiūlymui, čia gali būti viena iš *opcijų*. Tikrai ir sutarimui dabar ją išsiaiškinti, nes mes žinome tikrai patį faktą. Norime pasiaiškinti giliau ir kaip tai reikėtų apskaičiuoti, bet iš principo visiškai galimas variantas. Mes jo neatmetame, tikrai diskutuojame.

PIRMININKAS. Dėkojame, viceministre. Jūs atsakėte į visus 10 minučių klausimus. Prisėskite. Motyvai. Dėl motyvų už užsirašė Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gerbiami valstiečiai, labai sveikinu jūsų rinkimų pažadą 34 tūkst. lietuvių iki 2020 metų paversti verslininkais. Labai sveikinu, kad einate su tokiais įstatymų projektais, kurie iš tikrųjų skatina decentralizuotą energijos gamybą. Labai šaunu, kad ateina šis įstatymo projektas.

Keliu abi rankas už, tikrai sakau tris „bet“. Trys „bet“: pavyks tikrai tada, jeigu visi Klimato kaitos fondo pinigai, tas yra svarstoma ir bus pasirašyta Aplinkos ministerijoje, nebus nukreipti daugiabučiams renovuoti, o bus skirti būtent paramai gyventojams, kurie ant savo stogų ar kitaip įsirengs atsinaujinančius elektros gamybos šaltinius.

Antrasis „bet“ yra ESO taikomas pasaugojimo mokestis, kuris yra stipriai per didelis ir paima beveik trečdalį visos pagaminamos elektros kainos.

Trečiasis „bet“ yra bankų garantijos. Jeigu gyventojui, investavusiam į fotovoltinius saulės elementus, bus apribotos galimybės pasiskolinti *lizinginei* mašinai ar dar kam nors, ar buto remontui, iš tikrųjų jis du kartus apsvarstys, ar riboto atsiperkamumo investiciją vertėtų daryti prieš tai, nes į tą šeimai reikėtų investuoti.

Išsprendus dėl tų trijų „bet“, aš manau, Lietuvai tikrai pasiseks 35 tūkst. verslininkų iki 2020 metų sukurti. Pirmyn!

PIRMININKAS. Motyvai už – M. Puidokas. (*Balsai salėje*) Ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Negalime? (*Balsai salėje*) Yra vienas ne, vadinasi, negalime, tada reikia balsuoti.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 91, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Replika po balsavimo – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Replika po balsavimo, bet trukdo čia, už kampo, viceministrui, kad jis išgirstų mano žodžius, nes realiai aš noriu kreiptis į Vyriausybę. Iš tikrųjų yra priimtas svarbus įstatymas, brėžiantis tikrai gerą kryptį energetikoje, bet ko mums labiausiai trūksta šiandieną, tai kad štai tos kryptys sugultų į vieną strategiją. Vis keliame klausimą, kada Seimas pagaliau pamatys Nacionalinę energetikos strategiją, kurią Vyriausybė rengia, rengia ir niekaip neatneša iki mūsų. Čia yra ne tikrai geras dalykas, bet yra ir iššūkių, tokių kaip sinchronizacija, atsijungimas nuo BRELL'o, kokių pajėgumų čia mums reikia statyti. Yra globalių iššūkių.

Aš noriu atkreipti dėmesį (čia jaunimas tai turbūt gerai supranta), kas laukia per artimiausią dešimtmetį. Visos transporto struktūros persijungimas į elektromobilius, autonominius automobilius. Tą rodo daugelio pasaulio valstybių tyrimai. Tai reiškia, kad bus suvartojama maždaug 30 % daugiau elektros energijos. Čia yra artimiausio dešimtmečio klausimai.

Aš tiesiog noriu, Pirmininke, kad jūs paragintumėte Vyriausybę mums šalia šių gerų dalykų atnešti strategiją, nes mes tada galėtume pamatyti visą perspektyvą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atkreipėte dėmesį tikslingai. Vyriausybė prašo svarstyti ypatingos skubos tvarka. (*Balsai salėje*) Ar tenkintų, jeigu svarstytumėte kovo 29 dieną, t. y. kitą ketvirtadienį po komiteto posėdžio? (*Balsai salėje*) Netaikydami ypatingos skubos galime tada... (*Balsai salėje*) Bus skuba. (*Balsai salėje*) Bus laiko apsvarstyti. (*Balsai salėje*) Kaip pagrindinį siūlome Aplinkos apsaugos komitetą. Pritariame? Ačiū. Papildomas – Kaimo reikalų komitetas. A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Pirmininke, Ekonomikos komitetą, galų gale ir parlamentinė kontrolė, Ekonomikos komitetą, čiagi Energetikos ministerija. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kaip papildomą Ekonomikos komitetą. (*Balsai salėje*) P. Saudargas, prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, atkreipčiau viso Seimo dėmesį, kad ne pirmą kartą išskyla klausimas, kai Ekonomikos komitetas nepasidalina klausimų su Aplinkos apsaugos komitetu. Skaitykite Statutą, skaitykite darbo sritis, aiškiai parašyta – atsinaujinantys išteklių. Ši įstatymą, aš drįstu priminti, praeitą kadenciją pateikė Aplinkos apsaugos komiteto nariai, tai dėl dvipusės elektros apskaitos. Apie ką čia kalbama? Apie mažuosius gaminančius vartotojus. Aš ir siūlau, kad šiuos dalykus toliau svarstyty Aplinkos apsaugos komitetas kaip pagrindinis, o papildomas, žinoma, gali būti ir Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti šiai nuomonei? Papildomas komitetas – Ekonomikos komitetas. Ačiū. (*Balsai salėje*) Dėl Kaimo reikalų komiteto? (*Balsai salėje*) Nereikia. Ekonomikos komitetas. Gerai, ačiū.

16.02 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1255 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1255. Pranešėjas – Seimo narys K. Starkevičius. Kviečiame į tribūną.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Įstatymo projekto tikslas – padėti užbaigti, paspartinti nuosavybės teisių atkūrimo į žemę procesą kaimo vietovėse bei nuosavybės teisių atkūrimą miestuose. Projekto esmė – įtvirtinti konkrečius piliečių, turinčių teisę atkurti nuosavybės teisę į žemę kaimo gyvenamosiose vietovėse, neveikimo atvejus, kai už žemę šiems piliečiams būtų atlyginama pinigais. Apriboti galimybę keisti vietovę, kurioje būtų formuojamas pageidavimas gauti neatlygintinai nuosavybės žemės sklypą, tai yra vadinamasis išvadų vaikščiojimas. Įtvirtinti konkrečias sąlygas, kurioms esant miestuose piliečiams, nepasirinkusiems valstybės siūlomų suformuotų, perduodamų neatlygintinai nuosavybės teisių į žemės sklypą individualiai statybai, būtų atlyginama pinigais.

Aš noriu pateikti šiek tiek informacijos, kokia yra dabar situacija Lietuvoje. Pirmiausia apie kaimo vietoves, vėliau apie miestus. Pagal Nacionalinės žemės tarnybos pateiktą informaciją kaimo vietovėse iki šių metų sausio 1 dienos nuosavybės teisės buvo atkurtos 781 tūkst. 48 piliečiams į daugiau kaip 4 mln. hektarų žemės. Tai sudaro 99,78 % piliečių prašymuose nurodyto ploto. Liko atkurti 6,17 tūkst. piliečių į 8,95 tūkst. hektarų. Tačiau šiuo metu 3,4 tūkst. piliečių negalima atkurti nuosavybės teisių į 5,23 tūkst. hektarų žemės dėl pačių piliečių neveikimo. Kuo jis pasireiškia? Piliečiai yra kviečiami, tačiau neatvyksta į pretendentų susirinkimus, nederina sklypų, vienu žodžiu, visiškai nerodo aktyvumo. Kiti gal yra ir išvykę. Jiems būtų galima pasiūlyti žemės plotus, tačiau dėl jų neveikimo tai nevyksta.

Jeigu apie kaimo vietoves pakalbėtume, tai aš noriu priminti, kad 1939 metais, kaip žinote, buvo vykdoma reforma ir panašiai buvo sutvarkyta nuosavybė, į panašų žemės skaičių. Tai čia mes tik šiek tiek ilgiau – 28 metus tai vykdėme.

Visiškai kitokia padėtis yra miestuose. Vėlgi, pagal Nacionalinės žemės tarnybos informaciją iki šių metų sausio 1 dienos 51 tūkst. piliečių pateikė prašymus atkurti nuosavybės teisę į 39,4 tūkst. hektarų žemės plotą. Nuosavybės teisė atkurta 35,8 tūkst. hektarų į žemės plotą, t. y. 21,05 % nurodytų piliečių prašymuose. Liko nuosavybės teisę atkurti 6,4 tūkst. piliečių į 3,52 tūkst. hektarų žemės. Štai tokia yra statistika.

Dabartiniu metu būtų, dar suskirstyčiau į kelias kategorijas, tie žmonės, kurie padavę nuosavybės teisės dokumentus ir laukia formuojamų sklypų, taip pat – dalis piliečių, kurie iš miestų išsikelia savo išvadas į kaimiškas vietoves, ir dar kita dalis piliečių, kurie padavę prašymus, tačiau vėliau jie yra keisti.

Teismų praktika rodo, kad tokiems piliečiams tiesiog, jeigu jau jie buvo pasirinkę atkūrimo būdą pinigais, teismai ir pripažįsta, kad jiems turi būti nuosavybė atkurta pinigais. Čia nelies atlyginimo pinigais tų piliečių, kurie yra iš tikrųjų pasirinkę vietovę, tačiau dėl vienokių ar kitokių priežasčių dar yra tvarkomi dokumentai arba žinoma, kad ta nuosavybė... atlikus matavimus, kitiems piliečiams dar lieka laisvos nuosavybės teisės, tai jiems tose vietovėse bus galima taip pat atkurti nuosavybės teises.

Toks būtų signalas, kad mūsų šalies piliečiai greičiau pasirinktų savo norimą žemę norimuose rajonuose. O tiems, kurie tiesiog faktiškai nesitvarko, iš tikrųjų būtų atlyginama pinigais.

Dabar, jeigu kils klausimas dėl pinigų, aš galiu pasakyti, kad kiekvienais metais yra pardudama valstybinė žemė ir kiekvienais metais pinigai sugrižta. Tai iš tų pinigų būtų galima ir atlyginti. Čia pagal mano duomenis reiktų apie 3 mln. eurų, tai nėra tokia didelė suma. Bet dar kartą pabrėžiu, kad tie piliečiai, kurie nekeitė savo būdo, kurie norėjo atkurti ir galima atkurti nuosavybę natūra, ir išvadas išsikėlė – jie turi aiškų savo tikslą, nekeitė savo pozicijos, tai jiems privaloma atkurti pagal jų pasirinkimo būdą. Bet tiems piliečiams, kurie keitė savo pasirinkimo būdą, nepasirinko, tiesiog būtų atkuriamas pinigais. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti devyni Seimo nariai. Klausia Seimo narys J. Baublys. Ruošiasi J. Narkevičius. J. Baublįo nėra. J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs savo projekte rašote, kad gražinimas galimas, kai savivaldybė atranda sklypų, ir yra kitaip pasakyta, kad kas bus, jeigu savivaldybė neranda sklypų. Viena sąlyga – savivaldybė neranda sklypų arba pretendentai tarpusavyje nesusitaria, arba neateina laiku ir per tris mėnesius neduoda informacijos, tai su jais yra atsilyginama pinigais, taip?

Mano klausimas būtų toks, žinant iš praktikos, savivaldybės dažnai pateikia informaciją, o kadangi dabar savivaldybės bus priverstos kuo greičiau tai padaryti, tai tikimybė, kad pateiks melagingą informaciją, neatitinkančią tikrovės dar dažniau, ir pasakys: daugiau nėra žemės sklypų. Tai vienas dalykas. Ar nevertėtų toliau šiuo jų apsisprendimu neapsiriboti, o padaryti dar vieną patikrą, nes, pavyzdžiui, Vilniaus atsiranda.

Antras dalykas. Jeigu jau atsiskaitoma finansiškai, pinigais, tai galbūt verta paminėti, kokio dydžio. Ar valstybės nustatytas dydis, kaina, ar galbūt rinkos kaina, kuri vienareikšmiškai skiriasi? Ačiū. Tokie du klausimai.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš pradėsiu nuo jūsų klausimo pabaigos. Supraskime, aš ne vieną kadenciją Seime ir visą laiką būdavo, ypač prieš rinkimus, kad štai reikia atlyginti rinkos kaina. Tačiau supraskime, kad tų piliečių, kuriems jau neatlyginta rinkos kaina, bus teisėti lūkesčiai, ir dar galime užkurti tokią grandinę, kuri ir toliau tęsis. Tačiau jūs visiškai teisingi. Jeigu yra laisvos žemės, aš minėjau, jeigu pilietis žino, kad yra laisvos žemės, jis laukia ir turi ją gauti.

Kad papildomos patikros turi būti – tikrai tai reikia daryti. Mes, Kaimo reikalų komitetas, kai pajudinome šį klausimą, tai per Lietuvą, aš atsiųsiu tikslią lentelę, dabar bijau, bet suradome apie 1 tūkst. hektarų žemės. Todėl aš akcentavau ir reikės poįstatyminiuose aktuose dar kartą, kad nepradėtų piktnaudžiauti ir siūlyti griežtai tik pinigais, jeigu tas pilietis pasirinko. Jis galbūt žino, kad ten matuojama žemė ir tikrai liks. Jam turi būti pasiūlyta nuosavybės teisę atkurti natūra. Jau čia liko patys kantrūs ir tikrai mes turime jų... Bet yra tokių, kurie tiesiog piktybiškai nesirodo, nekeičia, tai galbūt apie tokius pagalvoti. O jeigu dar gerai padarytų reviziją, gal ten jau būtų, kai turi valstybė perimti, jau gali būti ir visiškai mirusių. Čia tikrai aš dedu viltis į naująjį departamento direktorių, gal atsiras pastovumo pagaliau Nacionalinėje žemės tarnyboje. Problemų daug, bet mes komitete šį klausimą tikrai judiname. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi V. Kravčionok.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Panašų klausimą uždavė gerbiamas Jaroslavas. Tai yra dėl kainos. Jeigu būtų rinkos kaina, aišku, tai milžiniški pinigai, jau seniai problema būtų išspręsta. Bet, savaime suprantama, valstybė sau to leisti negali. Todėl aš norėčiau užduoti kitą klausimą. Mes kažkada bandėme siūlyti, kad būtų galima atsiimti miškais. Gal ne aukščiausios kategorijos, o žemesnės kategorijos. Aišku, tai taip pat nebuvo populiaru, nes, vienas dalykas, tam prieštaravo aplinkosaugininkai.

Antras dalykas. Nepopuliaru, kad iš esmės neleidžiamos bet kokios statybos. Žmogaus trečios kategorijos miškas ir be nieko, be jokios statybos, be jokių teisių nedomina. Jam malkų mieste nereikia. Ar nemanote, kad prie šio klausimo reikėtų grįžti, vis dėlto praplėsti galimybes ir bandyti dar siūlyti menkaverčius miškus ir gražias teritorijas? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Vadinamųjų rezervinių miškų dar buvo ir yra, tačiau nebuvo tokio didelio populiarumo, kaip jūs ir minėjote, dėl tų priežasčių, kad žmogus tikisi galėsiąs ne tik turėti nuosavybę, gražų miškelį, bet taip pat ką nors šalia pasistatyti. Todėl galbūt tas būdas ir buvo nepopuliarus. Tačiau buvo ir tokiu būdu atkurtų nuosavybių. Tačiau iš tikrųjų jau ne tiek daug yra likę, kai aš pateikiu skaičius. Ir jeigu būtų geranoriškumo, nebūtų noro ką nors nuslėpti, kai mes išsiaiškinome, kiek tų žemių dar yra. Ir jeigu mes vykdysime principingą kontrolę, galvoju, tikrai ledai turėtų pajudėti. Bet jokiais būdais mes negalime taikyti prievartos tiems, kurie jau pasirinko kitą būdą ir laukia nuosavybės atkūrimo. Čia tikrai negali būti prioritetas pinigai. Bet yra tokių, kurie piktybiškai šiandien nesitvarko savo dokumentų, arba jie tiesiog nesidomi, arba pakeitė būdą – norėjo pinigais, paskui vėl žeme. Teismų praktika, kaip minėjau, tą patį sako: pirmiausia, jeigu pakeitei būdą, tai juo ir naudokis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Kravčionok. Ruošiasi J. Liesys.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Ačiū. Beveik visus klausimus jau uždavė J. Narkevičius. Bet aš vis dėlto dėl kompensacijos pinigais.

Vis dėlto šiandien už vieną hektarą turėtos žemės Vilniaus mieste siūloma 2,9 tūkst. eurų. Ar jūs nemanote, kad čia labai menka suma yra? Kreipiasi žmonės, pavyzdžiui, jeigu ten suformuotas... galima gražinti 12 arų sklypą, jiems siūloma 70 eurų. Čia labai didelė skriauda. Jūs sakėte apie skriaudas, kad ten nelygu, kad kas jau gavo tais pinigais, jeigu dabar keistume tvarką, tai jau bus kažkas nuskriaustas, bet apie tai, kad už 12 arų Vilniaus mieste siūloma 70 eurų kompensacija?..

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tikrai visiškai suprantu, kad ta suma, palyginus pagal rinkos vertę, yra menka, ir todėl daugelis kartais ir renkasi tą būdą, kad ir kelis arus, nes ta žemė yra brangi. Mes tikrai dabar ieškojome ir apie Vilnių, jeigu kur nors alternatyviai išsikeltų, kaip jūs minėjote 8 tūkst. eurų pavyzdį, ten žymiai daugiau hektarų, irgi jis galėtų atsistatyti. Tačiau vėlgi reikalingas skaidrumas. Mes, įsivaizduojate, laukėme šitų žemių, tų laisvų žemių, pateikimo beveik metus, kol mums suskaičiavo. Vėlavo ir vėlavo, ir vėlavo. Aš tikrai galvoju, dar ta žemė nėra visa, dar yra kokių nors užslėptų. Čia nuo visų mūsų bendros kontrolės daug priklausys, kaip pajudės nuosavybės atkūrimo klausimai, ypač Vilniuje, nes Vilnius dabar... Kaune jau pajudėję, bet Vilniuje tikrai yra problemų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Liesys. Ruošiasi K. Mažeika.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Aš noriu, gerbiamasis Kazimierai, paklausti jūsų, čia, matyt, būtų jau paskutinė instancija žemės gražinimo reformos? Yra piliečių, kurie, matyt, nesuvokia ir neperskaito dėl amžiaus, kitko, čia tikrai turėtų daug dirbti ir notarai, perduodami tuos dokumentus, perrašydami. Čia irgi, kaip jūs ir sakėte, dokumentų tvarkymas užtruks, nes yra senyvo amžiaus žmonių, kurie negali to padaryti. Bet mano klausimas būtų toks: ar tai daug biudžetui kainuotų, nes mes dabar biudžetą turime, jeigu remsimės pinigais, ir koks tai laikotarpis? Gal reikia nustatyti vieną kartą ir pasakyti: šie metai paskutiniai. Jeigu žmonės spėja, tai spėja, jeigu ne, tai ne, ir griežčiau, tai būtų tada išspręstos tos problemos. Aš žinau, Vilnius turi problemų, Trakai turi problemų ir tomis nederlingomis žemėmis, kurios tikrai yra prie miškų, galėtų žmonės pasinaudoti, tai gal jiems tikrai, ką gerbiamasis E. Pupinis sakė, sudaryti tokias sąlygas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tikrai norėčiau pakviesti, kai mes komitete jau svarstysime, nes šiandien yra pateikimas, kad ko nors ir nepraleistume, nes tikrai nelengva su Nacionalinės žemės tarnybos, ypač anksčiau, darbuotojais dirbti. Suprantama, vadovo nebuvimas, vadovų keitimaisi, jų ryžto stoka. Ir dabartiniu metu, aš minėjau, kiek vėlavo Seimo komitetui pateikti medžiaga. Tikrai įsitikinęs, kad žemės ir Trakuose irgi yra laisvos, ir kai padaromi matavimai, patikslinama, nuolat jos atsiranda. Mes jokiais būdais negalime užkirsti kelio, jeigu ten žmonės nori nuosavybės. Atsiranda žemės, turime atkurti nuosavybę žeme, jeigu bus jų toks poreikis, jeigu jie to norės.

Bet čia yra, sakau, tokių, kurie visiškai pradingę iš horizonto. Netgi galiu pasakyti, kad nemažai kur yra pinigai pervesti, netgi rezervuoti ir jie jų neatsiima, net yra tokių, ir čia milijonais skaičiuojama.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Mažeika. Ruošiasi... Nebesiruošia niekas, nes laikas baigėsi. K. Mažeiką buvau paskelbęs, prašau klausti.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis kolega, jūs ką tik pasidžiaugėte, kad jau daug kadencijų Seime ir pats ūkininkas, dar ir ministru esate buvęs, tai noriu paklausti, kas jums trukdė, nes ir buvęs jūsų premjeras žiūri, kas jums trukdė tą dalyką padaryti iki 2012 metų? Jau galėjo būti problema išspręsta, aš manau, ir būtų viskas pamiršta, žemės gražinta ir spręstume kitas problemas, galbūt globalesnes? Galbūt premjeras jums trukdė tuo metu šitas problemas spręsti? Ar tada valdančiosios daugumos nebuvo ryžto, ar kokios nors kitos priežastys? Nes manau, kad jūs tikrai tos patirties turėjote.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kolega, aš galiu pasakyti linkiu jums kitą kadenciją būti išrinktam ir jūs lygiai šitą klausimą galėsite užduoti ir būsimam premjerui. Tas procesas, kur su žmonėmis, yra labai labai sudėtingas. Būkime jautresni, daugiau, kaip ir sakiau, reikalaukime iš tarnybos. Dar praėjusią kadenciją ir šios kadencijos pradžioje ši tarnyba buvo dėl visokių skandalų tikrai, galima sakyti, užblokuota, ar kaip čia pasakyti. Viena iš tų problemų, kad lėtai judėjo. Ieškojome visokių būdų. Tie miškai atsirado, pateikėme jį, ir miestuose buvo pažiūra, tikrai galiu pasakyti, ir vis laukė, kad... Ypač Vilniuje. Čia tikrai premjerai, nors ir kurie būtų, niekuo dėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausti baigėsi.

Motyvai. Dėl motyvų už užsirašė Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Pritariu projektui ir siūlau balsuoti už. Reikia galų gale užbaigti vieną kartą žemės gražinimo procesą, nes jis užsitęsė beviltiškai ilgai. Latvija, Estija jau seniai užmiršo, kas ta žemės reforma. Kai mes padarėme žemę kilnojamą ir padarėme tiek bėdų, dar išplėtėme paveldėtojų ratą, dabar niekaip negalime išsikapstyti. Reikia dėti tašką, pabaigti ir nebepiktinti ir žmonių, ir galų gale gėda ir pačiai valstybei. 27 metai! Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš sakyti niekas neužsirašė. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindiniu komitetu Kaimo reikalų komitetas. Galime pritarti? Kas nors pasakykite, kad pritariame. (*Balsai salėje*) Ačiū. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną. Irgi pritariame. Ačiū. Pritarta.

16.23 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12, 16 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-2109 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 5, 12, 16 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-2109. Pranešėja – Seimo narė R. Tamašunienė. Kviečiu.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Mieli kolegos, čia šiandien tokia mano laimės valanda, nes įstatymo projektas, kuris užregistruotas 2014 metais, pasiekė savo eilę ir šiandien yra pristatomas Seimo nariams.

Noriu atkreipti dėmesį, kad aiškinamojo rašto daugelis nuostatų ir siūlomi terminai, be abejo, yra ir morališkai, ir teisiškai pasenę, todėl aš pristatysiu projektą. Manau, vertėtų pritarti pačiai idėjai po pateikimo, o komitete bus galima pataisyti, nekeisdami esmės siūlymais pataisyti projekto kai kuriuos momentus.

Savo projektu siūlau miesto teritorijos neužstatytą žemę, kuri išnuomota fiziniams ir juridiniams asmenims, personalinėms įmonėms (gal užtektų juridinių asmenų, sutinku su Teisės departamento pastaba), gražinti natūra nutraukiant valstybinės žemės nuomos sutartis prieš terminą. Miesto teritorijos užstatytą žemę, kuri buvo naudojama arba nuomojama fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise turimų pastatų ir statinių eksploatavimui ir kuri pagal šio įstatymo 12 straipsnio nuostatas nepriskirta valstybės išperkamai žemei, gražinti natūra šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Teisės ir pareigos pagal žemės nuomos sutartį pereina žemės savininkui, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

Taip pat siūloma šiuo įstatymu pataisyti 3 straipsnio... 16 straipsnio 9 dalies 1 punktą, kad už žemę, turėtą miesto teritorijoje, būtų galima perduoti savininkams lygiavertį žemės, miško ar vandens telkinio plotą kaimiškojoje teritorijoje; taip pat 21 straipsnio 4 dalį, būtent atlyginimo būdo pasirinkimo terminą pratęsti, čia, be abejo, yra 2015 metai, bet šiuo atveju siūlau 2019 m. sausio 1 d., nes Žemės ūkio ministerija ir Vyriausybė turi ambicingą planą baigti žemės gražinimą iki 2019 metų III ketvirčio pabaigos. Tai tiek.

Pristatymą paskatino, be abejo, nuolatinis per visus tuos penkerius metus mūsų gautas labai didelis piliečių skundų skaičius dėl negražinamos žemės, dėl jų lygiateisiškumo ir teisės į nuosavybę principų nesilaikymo. Ta skriauda yra ne tik pačių savininkų, jie dažniausiai nesulaukia žemės gražinimo, ateina paveldėtojai, kurie taip pat nori atgauti žemę, ypač miesto teritorijoje... arba ta kompensacija atitiktų teisėtus savininkų lūkesčius.

Tiek pristatymo. Atsakysiu į klausimus. Ir turiu naujesnių duomenų, nei yra aiškinamajame rašte. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti norėtų Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi G. Skaistė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji kolege, klausimas nėra naujas, tie klausimai buvo keliami ir tuo metu, kai prasidėjo nuosavybės atkūrimas, ką daryti su žmonėmis, kurių teritorijos užimtos, paimta, suprojektuota kas nors savivaldybių reikmėms. Kai kurie projektai buvo neįgyvendinti, taip pat išnuomoti fiziniams asmenims. Ar nemanote, kad čia turėtų prasidėti iš esmės naujas restitucijos laikotarpis, nes ir Teisės departamentas pasakė, ką daryti su teisėtais lūkesčiais tų, kuriems jau atkurtos nuosavybės teisės kitais būdais, pinigais ir panašiai? Iš tikrųjų suprantu, kad čia reikia kaip nors pateisinti savo rinkėjų lūkesčius, bet ar jūs manote, kad tas procesas galimas, taip ranką prie širdies pridėjusi? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Noriu pasakyti, nereikia pradėti naujo restitucijos proceso, reikia pabaigti esamą, kuris tęsiasi nuo 1991 metų. Realiai jis prasidėjo 1995 metais, 1997 metais buvo žemės kilnojimo įstatymas, kuris sujaukė visą restitucijos procesą. Ar mes dabar pažeisime lūkesčius tų, kurie jau atgavo? Tie žmonės, kurie atgavo, šiandien disponuoja ta žeme, jie gali ją parduoti, jie gali statyti sau namus ir taip toliau. Bet yra grupė žmonių, jų yra tūkstančiai, kuriems neatkurta nuosavybė. Be abejo, mes jiems turime sudaryti sąlygas kuo greičiau atkurti ir leisti pasirinkti būdą, nes jie nemano, kad kompensacija pinigais yra tas būdas, kuris jų lūkesčius pateisina. Manau, kad reikia galvoti ir apie tą skriaudą, kurią patiria žmonės, dabartiniai piliečiai, neatgavę žemės.

PIRMININKAS. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi J. Narkevičius.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Norėjau paklausti jūsų nuomonės apie Teisės departamento pastabas, nes jų yra daug ir visos yra tokios gana fundamentalios. Ar iš tikrųjų, gražinus, pavyzdžiui, užstatytą žemę, žmogus galės naudotis tik tada, kai nutrūks ilgai galiojanti sutartis, kuri gali trukti iki 99 metų, nes iš tiesų žmogus net savo gyvenimo metu nesugebės ja pasinaudoti? Ar iš esmės tai atitinka tą suponavimą, kad mano žemė ir aš turėčiau turėti ją kaip nuosavybę, nes realiai to padaryti negalėsiu?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip, iš tikrųjų tas įstatymas buvo Negražintos žemės savininkų asociacijos. Žmonės susibūrė į organizacijas, nes nemanė, kad vieni gali veikti kaip nors restitucijos procesą, kuris tenkintų jų lūkesčius, ir jį pabaigti. Jie sutinka su ta nuostata, kad jeigu nuomos sutartys pereis tokiomis sąlygomis, kaip buvo sudarytos su valstybe (čia mes kalbame ne apie viešosios paskirties administracinius pastatus, kurie naudojami valstybės ar savivaldybių reikmėms, bet apie komercijai skirtus pastatus), jie sutiktų perimti tas nuomos sąlygas, kurios yra 1990 metų, su ta mintimi, kad liktų jų palikuonims ta žemė ir tuomet galės keisti ar nuomos sutartį arba pasirinkti kitokį būdą. Taip pat tai nereiškia, kad juridinis asmuo, vykdamas komercinę veiklą tame sklype, nenorės išsipirkti iš savininko ir galbūt jie suderės ir bus galimybė savininkui išsipirkti. Čia bus jau rinkos kaina, normali kaina už turėtą žemę ir tokiu būdu jam bus ta teisybė atkurta. Čia tikrai yra tokie savininkų lūkesčiai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Narkevičius. Ruošiasi A. Skardžius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Iš principo jūs atsakėte į mano parengtą klausimą, kad bus tęsiamos nuomos sąlygos, jeigu bus gražinta žemė savininkams, kur dabartiniu metu yra pasta-tai. Kitas klausimas būtų dėl lygiaverčių miško sklypų. Kaip jūs manote, ar yra tokia galimybė ir

nuo ko priklauso būtent noras ar nenoras gražinti, jeigu nėra miesto teritorijoje kaip nuosavybę atkurti sklypų, gražinti mišku ir iš valstybės fondo miško. Fondas yra didelis, yra galimybė. Jūsų manymu, kas trukdo atkurti tą teisybę, kad nereikėtų daryti struktūrinių pokyčių, žiūrint į kitus, kuriems jau gražino žemę, neva bus jiems padaryta skriauda. Kaip jūs manote, yra galimybė ir nuo ko tai priklauso?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū už klausimą. Grįždama prie pirmos jūsų klausimo dalies, pratešdama gerbiamo G. Skaistės apie nuomos sąlygas ir t. t., noriu pasakyti, kad sąlygų nustatymas yra įstatymų leidėjų kompetencija. Mes galime numatyti, kokiomis sąlygomis bus perduota žemė iš valstybės.

O antra, aš ne tik kad matau galimybę, aš žinau, kad mišku galima, nes tai Lietuvoje veikė, veikė nuo 2014 iki 2015 metų, kai buvo galima pakeisti būdą ir mieste turėtą žemę gražinti mišku. Tačiau su piliečiais irgi, sakykime, buvo elgiamasi „nelabai teisingai“ šiuo atžvilgiu, nes buvo siūlomi tokie grioviai, pagrioviai, raistai, bet ne tinkamas miško, kaip jie išsivaizdavo, sklypas, atitinkamai gražintas už turėtą miesto teritorijoje. Tai aš manau, kad tas būdas gražinti mišku... Iš tikrųjų valstybėje yra ne tiek daug žmonių, kuriems reikia gražinti. Daugiausia tai apima miesto teritorijas – Vilnių ir Kauną. Šiuo metu, pavyzdžiui, miesto teritorijoje pageidauja gauti 4 tūkst. 619 piliečių, čia yra iki kovo 1 dienos. O kaimo teritorijoje pageidauja gauti 5 tūkst. 997 piliečiai, iš kurių yra pasyvių, liūdnei čia reikia konstatuoti, dažniausiai mirusių žmonių. Iš jų beveik 400 jau yra pasyvių paveldėtojų, kurie dėl vienos ar kitos priežasties nesikreipia į institucijas, ieškodami ir norėdami atkurti savo nuosavybę. Man atrodo, kad visus būdus reikia pasiūlyti gyventojams ir pabaigti žemės gražinimą. O pasirinkti... Prieš tai kalbėjo, mes pritarėme K. Starkevičiaus ir grupės Seimo narių siūlymui, kadangi reikia ieškoti problemos sprendimo ir pabaigti reformą. Tačiau pasirinkti patį paprasčiausią būdą, kad mes pasiūlome tau pagal galiojančią skaičiuotę pinigų, tai, man atrodo, ne visai teisėtas žemės gražinimas ir galime sulaukti teismų procesų.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi S. Jovaiša.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Išties gerai, kad bent jau po trejų metų registravote šį įstatymo projektą, jis pradėtas svarstyti Seime. Tenka apgailestauti, kad valstybė nevykdo savo konstitucinės pareigos apsaugoti asmens nuosavybę, kuri yra šventai įtvirtinta Konstitucijoje. Kaip jūs manote, kodėl vis dėlto 4 tūkst. vilniečių dar nesulaukia žemės gražinimo natūra? Ar jos realiai nėra, ar ta žemė yra paskirstyta per dideliais plotais kaip kai kurių statinių, valdomų įvairių institucijų, eksploatacijai, o ji po to virsta, kaip matėme, naujomis statybomis, užuot ją gražinus į Nacionalinę žemės tarnybą ir atkūrus teisėtą nuosavybę. Vis dėlto nuo Konstitucijos priėmimo jau tuoj bus 30 metų kaip prabėgo, o būtent ta konstitucinė prievolė valstybei, savo piliečiams yra neįgyvendinta.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū už klausimą. Jūs pasakėte tokį fundamentalų dalyką, kad jeigu įtvirtintas Konstitucijoje principas, be abejo, valstybė turi jausti skolą ir turi ieškoti visų būdų, kad tą neteisybę ir lygiateisiškumo principą įgyvendintų. Ar miesto teritorijoje? Iš tikrųjų čia, man atrodo, viena iš labiausiai, sakykime, tokių korumpuotų sričių, nes labai keista, kai nuo, pavyzdžiui, 2012 metų miesto savivaldybėje buvo kalbama, kad nėra visiškai žemės sklypų, ir 2013 metais nebuvo suformuota nė vieno žemės sklypo, o 2014 metais atsirado 118, 2015 metais – dar 167 ir šiemet – 142. Vadinas, žemės rezervas yra. Ir reikia iš tikrųjų... Suprantame, kad ta žemė brangi, kad ta žemė patogioje vietoje ir galbūt pati savivaldybė suinteresuota pritraukti investuotojus ir tą žemę skirti investiciniams projektams, tačiau nereikia priešinti dviejų dalykų – ir iš pradžių... Jau seniai galėjome įgyvendinti žemės gražinimą. Reikia įgyvendinti tai, kas įrašyta mūsų Konstitucijoje, ir tada spręsti visus kitus investicinius projektus Vilniaus ar Kauno mieste.

O kad žemės atsiranda, mes matome iš tų skaičių.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, aš suprantu jūsų laimės vandenį. Pasikeitė valdžia, ir jūs tikėtės iš jos pagalbos. Dėl miško aš viską suprantu, galima. Bet ką daryti tiems, kurie pasijus šantažuojami? Gamyklos, kas pasistatė įmones... Nežinau, kokia žemė čia priklauso po Seimu. Galbūt irgi, gal universitetai... Ir jeigu visa ta žemė pereis į privačias rankas, privatininkas gali kainą tiesiog kelti kokią nori, ir Konstitucija šito neuždraus. Tiesiog prasi-

dės šantažas. Kaip mes išvengsime tokių priešpriešų? Čia revoliucijos gali ateiti, jeigu taip visiškai neapskaičiuavus... Bet kokią laisvą valstybinę žemę, ant kurios stovi pastatai... Paašškinkite, kaip mes išvengsime šito maišto?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš galvoju, kad vis dėlto, dar kartą pakartosiu, mūsų, kaip įstatymų leidėjų, kompetencija yra nustatyti sąlygas. Kokiomis sąlygomis bus tie sklypai po esančiais statiniais perduodami. Ir dabar yra, kad, tarkime, veikianti įmonė, tai nėra universitetas. Universitetas yra viešojo sektoriaus subjektas, ir tai nepalies, bet, pavyzdžiui, gamykla, kaip jūs minėjote, arba prekybos centras, stovintis ant tos žemės, moka nuomos mokestį valstybei ir dabar. Jei yra nuomojama žemė, jis moka nuomos mokestį. Savininkai, mano turimomis žiniomis, sutiktų perimti esamomis sąlygomis tą nuomos sutartį ir iki to termino, iki kada ji galioja. Galiojimo terminas yra ir, kaip minėjo Seimo narė, 99 metai, net ir tokių yra. Tokia galimybe irgi reikia leisti pasinaudoti.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Daugiau klausiančių ir nebuvo.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Ir labai prašau po pateikimo pritarti, nors iš tikrųjų tas įstatymas labai tobulintinas. Ir manau, kad sujungę abu galime rasti kompromisinį variantą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Išties nuogaštavimų galbūt yra daug, išklausus pristatymą, tačiau prisiminkime visai neseną Valstybės kontrolės atliktą auditą, kai Seimo pavedimu turėjo nustatyti sisteminės problemas apie užgrobtą valstybės valdomą žemę, t. y. valstybės valdomos įmonės turi pakankamai žemės, nes sugeba prie administruojamų joms patikėjimo teise perduotų pastatų parengti projektus ir juos išparduoti joms nepriklausančioje žemėje. Štai Gervėčių g. 4 garsusis sklypas – vienas hektaras, Aguonų gatvėje – hektaras, Žvejų gatvėje – du hektarai, prie Mindaugo tilto, ir visa eilė. Čia tik vien vienos valstybės valdomos įmonės kalėdinis išpardavimas, neatsižvelgiant į Valstybės kontrolės nuostatas, kad žemė, užstatyta arba neužstatyta menkaverčiais pastatais, kurie turi būti nugriauti arba yra nugriaunami, daromi kiti projektai, turi būti gražinama Nacionalinei žemės tarnybai ir atitekti teisėtiems savininkams natūra. Mes turime privalomai inventorizuoti žemę, ar tas įstatymas priimtas, ar ne, ar pastatai ne per daug jos užgrobę, ar ne per daug turi savo funkcijų vykdyti, ir tada atkurtume konstitucinį teisingumą. Aš siūlau pritarti, imtis iš esmės. Tai būtų realus mūsų parlamento darbas atkurti konstitucinį teisingumą. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš nuoširdžiai užjaučiu tuos žmones, kuriems nepasisekė, kurių teritorijos užstatytos. Utenoje taip pat yra visas miestas pastatytas ant vieno žmogaus, ten prieš tai buvo 40 hektarų dirbamos žemės, kitų žmonių žemė taip pat dabar užstatyta įmonėmis ir panašiai. Tačiau vėlgi aš negaliu balsuoti vien todėl, kad dar kartą sukelsime žmonių, kurių pageidavimai nebus įgyvendinti, lūkesčius. Tai yra kur kas blogiau, nei atmesti tokius įstatymus, nes turbūt Teisės departamentas nevienareikšmiškai paašškino, kad tai prieštarauja Konstitucijai, kad iš tikrųjų tai buvo daug kartų nagrinėta Konstituciniame Teisme ir tas sprendimas negalimas, nes neįmanoma atsukti visos istorijos atgal, neįmanoma atsukti istorijos tiems žmonėms, kuriems buvo kompensuota už žemę kitais būdais, nes jie bus teisėtai pareikalavę vėl grįžti į 1992–1995 metus ir pradėti nuosavybės atkūrimo procesą. Manau, J. Narkevičiaus išsakyta nuomonė, kad galima būtų ieškoti dar kitų būdų, palengvinti žmonėms, galbūt atkurti nuosavybę mišku, trečios ar kurios kitos kategorijos, suteikiant galimybę jiems ten kurtis, tokių miškų yra dar Vilnijos krašte, manyčiau, tai yra tikresnis būdas, negu apgaudinėti žmones, suteikti lūkesčių ir juos dar kartą apgauti. Todėl aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti po pateikimo.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 63, prieš – 2, susilaikė 19. Po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 26 dieną. Kas nors pritariate? Ačiū, pritariate.

Dėl vedimo tvarkos – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Galbūt aš klystu, jeigu klystu, mane galėsite pataisyti. Mes šiandien svarstėme dvi tyrimo komisijų ar komitetų skyrimo iniciatyvas. Dėl Biudžeto ir finansų komiteto mes paskyrėme svarstymo datą Seime – balandžio 29 dieną, t. y. kovo 29 dieną, bet dėl Kaimo rei-

kalų komiteto, man atrodo, mes nepaskyrėme jokios datos, kai skyrėme naują komitetą. Tada, jeigu nepaskyrėme, aš taip pat siūlau kovo 29 dieną fiksuoti, kad būtų aišku, kad komitetas nesvarsto metų metais, o yra Seime svarstymo data.

PIRMININKAS. Gerai. Patikslinsime ir atsakysime. J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Tiesiog ne dėl vedimo tvarkos, o replika po balsavimo. Istorija atgal negrįš, bet svarbiausia, kad ji nesirutuliotų vėl tokia pačia linkme. Jeigu yra padaryta skriauda (o yra padaryta skriauda, jūs puikiai tai žinote), ypač dėl žemės perkėlimo iš nekilnojamojo į kilnojamąjį turtą, gal vertėtų būtent jums inicijuoti, kas yra kaltininkas, ir tie kaltininkai turėtų kompensuoti tiems, kuriuos jūs dabar bandote ginti. Galbūt tai būtų sąžininga ir teisinga. Ačiū.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš labai trumpai, dvi replikas. Man atrodo, kai komisiją dėl žemės reikalų sudarysime, tą klausimą ir įrašysime, kas yra kaltininkas, kas žemę padarė skraidančią, ir kad nuostolis būtų iš jų atlygintas. Komisijoje, man atrodo, bus pasiūlyta.

Antras dalykas. Dabar dėl pono A. Kubiliaus. Mes tik paskyrėme komitetą, kuris spręs ir pasiūlys Seimui, kuris bus pagrindinis komitetas. Tuo metu ir nustatysime datą.

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš tikrai nenoriu ginčytis. Tik dėl įstatymo projekto. Kaip ir pati pranešėja minėjo, kad įstatymo projektas parengtas labai seniai, daug ir kitų pasikeitusių teisės aktų, galbūt būtų tikslinga prašyti Vyriausybės išvados ir jie padėtų sutikslinti būtent tuos neatitikimus ir trūkumus. Būtų lengviau apsispręsti.

PIRMININKAS. Pritariame bendru sutarimu dėl Vyriausybės išvados? Gerai, pritarta. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, šiandieną turbūt ir čia yra nemažai žmonių, kurie pritarė tokiam asmeniniam ūkiui – dalyboms po tris hektarus arčiausiai gyvenamosios vietos. Iš tikrųjų ten buvo pradėta problema, kai gyventojams, kurie gyveno, dirbo kolūkiuose ir liko ant ledo, buvo suteikti trys hektarai žemės. Tada ir prasidėjo problema, kai du kartus tos pačios žemės negražinsi, ir prasidėjo skraidymas. Iš tikrųjų turime būti prieš istoriją teisingi. Du kartus teisingas tam pačiam žmogui negali būti.

PIRMININKAS. J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Nesinorėtų tęsti diskusijos, tačiau vardan tiesos – šitie trihektariniai ūkiai buvo viena istorija, ten žmonės dirbo, ten dirbo prie namų. Bet kaip paaiškinti kitą istoriją, kai turėjo 10 hektarų arba hektarą žemės kur nors, sakykime, Kauno rajone, o atgavo 10 hektarų vietoje hektaro Vilniaus rajone? Čia yra dalykas baudžiamas ir už tokius sprendimus reikia kompensuoti nukentėjusiems. Manau, tada tiesa bus tvarkinga, ypač prieš šventes. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir dėl J. Razmos pastabos, kad nepaskirta data, buvo pasakyta taip, kad artimiausiu metu, tai tas artimiausias metas galėtų būti pasakytas tiksliai – kovo 29 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Atsiprašau, suklydau. Lygiai taip pat dėl K. Starkevičiaus projekto reikėtų Vyriausybės išvados, nes irgi lygiai taip pat pakankamai svarbus ir susijęs projektas, jeigu pritartų Seimas.

PIRMININKAS. Pritariame K. Mažeikos pasiūlymui prašyti Vyriausybės išvados dėl K. Starkevičiaus projekto. Ačiū.

16.49 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1253 (pateikimas)

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja – V. Ačienė. Prašau.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu pasakyti, kad šito pakeitimo svarba jau buvo pristatyta rytiniame posėdyje, ją pristatė G. Kindurys. Esmė šitų pakeitimų yra viena ir ta pati, t. y. kad bendruomenėms būtų suteikta teisė panaudos pagrindais naudotis daugiau nei

vienomis patalpomis, jeigu yra būtinybė. Skiriasi tik pakeitimo tekstas. Prieš tai pristatytame projekte buvo siūloma, kad reikia keisti 14 straipsnio 8 dalį, šiuo pakeitimu – kad reikia 14 straipsnį papildyti 9 dalimi ir padaryti išimtį, kad kaimo bendruomenėms nebūtų taikomas reikalavimas, kad jos galėtų naudotis daugiau nei vienomis patalpomis.

Aš tik galbūt norėčiau paminėti, kad bendruomenių veikla darosi vis aktyvesnė, ypač tai pastebima regionuose. Ne vienas esame dalyvavę ir edukacinėse programose, žvakių liejime ir panašiai. Taip pat reikia dar priminti, kad 2014–2020 metų Europos Sąjungos parama daugiausia skirta bendruomenėms aktyvinti, bendruomenių verslumui skatinti. Ypač akcentuojami socialiniai verslai, manau, kad poreikis tikrai yra. Reikia spręsti dabar, nes ateityje tai gali tapti problema.

Aš girdėjau visus klausimus, kuriuos uždavėte kolegai, manau, jisai atsakė. Nežinau, jeigu papildomų būtų...

PIRMININKAS. Vis tiek jūsų nori paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Čia ir Teisės departamento buvo įvardyta, kad galbūt ir kitoms asociacijoms būtų galima suteikti, nes kai kurios asociacijos yra gana aktyvios ir įtraukia nemažai žmonių. Aišku, ne į gamybą, bet į laisvalaikį ir panašiai. Pavyzdžiui, miestų centruose, rajonų centruose turi savo patalpas, o jau perkelti veiklą kitur, į didesnes gyvenvietes, jos negali. Ar nemanote, kad galima būtų prirašyti, nes kai kur yra paradoksas, kai kuriose seniūnijose yra po dvi ar tris bendruomenes. Tai irgi ar reikia skatinti, kad daug bendruomenių būtų, o gal viena ir vienose patalpose? Ačiū.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Bendruomenės buvo išskirtos iš sąrašo, nes bendruomenės, kaip žinote, pagal Vietos savivaldos įstatymą aiškiai apibrėžta, yra būtent toje teritorijoje gyvenantys gyventojai (nepamenu pabaigos). Jeigu būtų paliktos visos asociacijos, mes ilgai diskutavome, asociacija yra ir Verslo darbdavių konfederacija, ir Pramonininkų asociacija, jų diapazonas yra gana platus, o šiuo pakeitimu norima tik bendruomeninę veiklą skatinti ir tą veiklą plėsti, kad bendruomenėms tiesiog būtų sudarytos sąlygos ir kad pati savivaldybė nuspręstų, ar reikia tai bendruomenei tų patalpų, ar nereikia. Kaip žinome, sprendimus priima taryba arba įgaliotas asmuo.

Mes nekeičiame kitų straipsnių. Atrodo, 9 straipsnyje yra aiškiai nurodyta, kad praėjus kiekvieniems metams, t. y. panaudos metams, jie turi atsiskaityti per keturis mėnesius, kaip naudoja turtą, ar tikslingai, ar vykdoma veikla ir panašiai. Todėl manome, kad savivaldybės tegul tvarkosi pačios ir čia mums tiesiog...

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Liesys. Ruošiasi V. Kamblevičius.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Aš gal paantrinsiu gerbiamo E. Pupinio klausimą. Manychiau, kad yra daug apleistų pastatų, bendruomenės, net ir asociacijos ten galėtų gyventi vien todėl, kad savivaldybės dabar turtą tvarko, perduoda ir ne visą laiką pasiseka. Jeigu ten bus investuoti pinigai ir tas turtas bus išsaugotas, manychiau, verta tai turėti, nesvarbu, ar ten viena, ar dvi bendruomenės.

Bet noriu klausti jūsų. Jeigu bendruomenė parašo projektą ir inkorporuoja europinius pinigus, ir (...), kad metus, ir po metų savivaldybė spręstų, ar nebus su įstatymais blogas ryšis, nes penkeri metai, jeigu Europos pinigai bus investuoti, tai ta bendruomenė veiklą ir turės vykdyti penkerius metus?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Priežiūros laikotarpis, be abejo, yra penkeri metai. Bet aš manau, kad priimdama sprendimą savivaldybės taryba turėtų tikrai įvertinti ir rimtai įvertinti, ar ta veikla yra perspektyvi. Visų pirma, turėtų įvertinti, ar tai naudinga savivaldybės lygmeniu. Nemanau, kad tai turėtų būti problema. Dabar kaip tik yra stabdys daugeliu atvejų, nes yra idėja, yra noras, bet nėra kur.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius. Ruošiasi A. Strelčiūnas.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, Pirmininke. Klausimas. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų labai svarbus ir laiku jūsų pristatymas, tačiau man kažkaip keistai atrodo. Nejaugi dar yra savivaldybių, kurios negali padėti bendruomenėms? Gal jūs galite įvardinti tas savivaldybes, kurios taip kenkia?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Tai turbūt yra vienas iš ribojimų, kodėl savivaldybė dabar negali padėti. Savivaldybė gali padėti, kaip kolega minėjo, yra daug nenaudojamo turto, bet būtent šis įstatymas riboja teisę savivaldybėms suteikti antras patalpas, jeigu bendruomenei jau yra suteikta panauda.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš pačiai idėjai pritariu, bet norėčiau demokratijos vardan. Visgi geriausia būtų, kad viena bendruomenė turėtų vienas patalpas, nes toje pačioje savivaldybėje gali veikti penkios, šešios bendruomenės ir joms būtų sudarytos vienodos sąlygos. Norėčiau jūsų paklausti. Ar jūs įvertinote tą situaciją, kad gali būti kai kuriose savivaldybėse piktnaudžiaujama?

V. AČIENĖ (*LVŽSF*). Dar kartą sakau, palikime spręsti savivaldybei. Galų gale sprendžia ne meras, ne dar kas nors, sprendžia taryba. Suteikdami panaudą, būtent jie ir nuspręš, ar reikia tai bendruomenei patalpų, ar nereikia. Dėl bendruomenių, tai ne tik savivaldybėje jos yra kelios, bet ir viename kaime gali būti kelios, bet vėlgi sakau, savivaldybė turi įvertinti paties verslo idėją, būtinumą ir visus kitus aspektus.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, balsuojame.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 65, prieš nėra, susilaikė 9 Seimo nariai. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Audito komitetas, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti... (*Balsai salėje*) Prašau? Papildomas... Tada reikėtų siūlyti.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Kadangi savivaldybėms yra skirtas būtent šitas projektas, o bendruomenės ir kuruoja savivaldybės, savivaldybės kuruoja bendruomenės, tai siūlau skirti kaip pagrindinį Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai buvo G. Burokienė. Reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Be abejo. Tada balsuosime alternatyviai: kas mano, kad pagrindinis komitetas turėtų būti Audito komitetas, balsuoja už, kas mano, kad kaip pagrindinis turėtų būti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, balsuoja prieš. Kas mano, kad Audito komitetas, balsuoja už, kas mano, kad Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, balsuoja prieš.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 16, prieš – 54. Pagrindinis komitetas bus Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, o papildomas komitetas, tada turbūt galime pritarti bendru sutarimu, kad būtų Audito komitetas. (*Balsai salėje*) Nereikia išvis papildomo? Nereikia papildomo. Pritariame bendru sutarimu. Gerai. Lieka vienas pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstyimo data siūloma birželio 21 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Gerbiamieji Seimo nariai, skelbimas, rytoj čia vyks NATO renginys, todėl prašytume visus daiktus nuo stalų išsinešti. Išeidami, ne dabar. Išeidami.

17.00 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-1555 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-1555. Pranešėja – Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, dabar pradėsime pateikti su atliekų sektoriumi susijusių įstatymų pakeitimų projektus. Pirmo projekto tikslas – užkirsti kelią atliekų, skirtų deginti, įvežimui iš kitų šalių. Įvertinant dabartinių atliekų perdirbimo kogeneracinių jėgainių perteklinius pajėgumus, tiek veikiančios Klaipėdoje, tiek po ilgų procedūrų beveik pradėtų statyti dviejų jėgainių Kaune ir Vilniuje, visų pajėgumai orientuoti į šiandienos aktualijas, neįvertinus atliekų kiekio mažėjimo perspektyvos. Todėl siūloma apriboti galimybę pasipildyti trūkstamą degintinų atliekų vietinių žaliavų kiekį įsivežant iš kitų šalių. Tai būtų ir stimulas ieškoti alternatyvių žaliavų šilumos kiekiui gauti esamose kogeneracinėse jėgainėse. Atkreiptinas dėmesys, kad pati Europos Komisija ne kartą yra išreiškusi susirūpinimą ir įvardijusi atliekų tvarkymo problemą Lietuvoje, ypač (...).

2016 metų Komisijos ataskaitoje minima, kad Lietuvoje investicijos į keletą mechaninio ar biologinio apdorojimo įrenginių ir papildomus atliekų deginimo pajėgumus kelia rimtų abejonų dėl ambicingo žiedinės ekonomikos tikslų įgyvendinimo. Komunikate pabrėžiama, kad Lietuva turėtų rūpestingai planuoti tolesnes atliekų sektoriaus investicijas, kad nekiltų kliūčių pasiekti

ambicingus perdirbimo tikslus po 2020 metų ir dar ambicingesnius tikslus po 2030 metų perdirbant ne mažiau kaip 60 % komunalinių ir ne mažiau kaip 70 % pakuočių atliekų.

Taip pat pabrėžiama, kad siekiant išnaudoti ekonominį potencialą būtina skatinti inovacijas ir išvengti galimų ekonominių nuostolių dėl turto nuvertėjimo, o į naujus atliekų tvarkymo pajėgumus turi būti investuojama, atsižvelgiant į ilgalaikę žiedinės ekonomikos perspektyvą, vadovaujantis Europos Sąjungos atliekų tvarkymo hierarchija, kurioje atliekų tvarkymo būdų eiliškumas išdėstytas pagal jų tvarumą, didžiausią prioritetą skiriant atliekų prevencijai ir perdirbimui.

Gerbiami kolegos, atkreiptinas dėmesys, kad žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinyje nurodytas atliekų tvarkymo infrastruktūros sutvarkymo būtinumas. Tad būtina nustatyti ilgalaikius politikos tikslus, kurie padėtų skirti priemones ir investicijas, visų pirma neleidžiant sukurti pernelyg didelių struktūrinių atliekų deginimo pajėgumų, trukdančių pasiekti tikslus, esančius žiedinės ekonomikos prioritetų viršūnėje. Todėl ir viešasis finansavimas turi būti skiriamas veiksams, nukreiptoms į ambicingesnius atliekų tvarkymo tikslus kuo aukštesniu tvarkymo hierarchijos lygmeniu, deginimą laikant tik vienu iš sprendimo būdų, o ne pagrindiniu tikslu, įvertinus, kad įgyvendinant žiedinės ekonomikos tikslus sąvartynuose išmetamų degintinų atliekų kiekis mažės. Todėl vertinant viešąją finansinę paramą energijos gavimo iš atliekų procesams itin svarbu paisyti atliekų tvarkymo hierarchijos ir neskatinti žemesnę vietą šioje hierarchijoje užimančių atliekų tvarkymo būdų, tokių kaip šalinimas sąvartynuose ir deginimas. Todėl šis pakeitimo projektas būtų vienas iš aspektų užkirsti kelią prielaidoms įvežti atliekas iš kitų šalių ir paskatintų sutvarkyti vietoje susidarančias atliekas ir netapti kitose šalyse susidarančių atliekų tvarkytoju įvertinant tai, kad Europos Komisija, ribodama deginimo energijai gauti atliekų kiekį, įpareigoja atliekų deginimą apmokestinti. Šitas mokestis, labai tikėtina ir neabejotina, bus papildoma našta gyventojams kaip didėjantis mokestis už atliekų sutvarkymą.

Todėl prašau palaikyti šį pakeitimo projektą, kuris užkirs kelią įvežti deginti skirtų atliekų iš kitų Europos Sąjungos šalių kiekį, ir tai bus ne tiktai sumažinti aplinkos apsaugos aspektai, bet ir užkirstas kelias neracionalioms viešojo ir privataus sektoriaus investicijoms į perteklinius atliekų deginimo pajėgumus. Taip pat atsivers keliai atliekoms perdirbti kaip žaliavos panaudojimą naujų verslų šioje srityje kūrimuisi užtikrinant naujų darbo vietų kūrimąsi. Taigi, gerbiami kolegos, kviečiu pritarti šiai pataisai po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausiti nori daug Seimo narių. Tam skiriama 10 minučių. Pirmasis klausia Seimo narys P. Saudargas. Ruošiasi A. Palionis.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama pranešėja, jūs ir pati dažnai minite žiedinę ekonomiką ir jūs esate valstiečiai žalieji. Mes visi turbūt suprantame, kad atliekų deginimas turėtų būti paskutinė priemonė atliekų tvarkymo srityje. Kadangi jūs projektą pristatėte labai išsamiai, ilgai ir detalčiai, bet, man atrodo, galėjo išslysti esmė. O esmė – šis projektas turbūt yra naudingas tada, jeigu mes atsakome į vieną klausimą, t. y. ar jūs norite pasakyti, kad projektuojamos atliekų deginimo jėgainės Kaune, Vilniuje viršys ateity numatytus degintinų atliekų srautus? Jeigu jūs pasakysite, kad taip, tada projektas yra logiškas, bet aš norėčiau dar kartą tai akcentuoti. Jeigu taip nėra, tegul ministerija paneigia.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Įvertinus Kauno technologijos universiteto mokslininkų skaičiavimus, po 2030 metų degintinų atliekų kiekis, tikėtina, bus ne didesnis kaip 430 tūkst. tonų per metus. Tuo tarpu dabar esančios ir dviejų statomų kogeneracinių jėgainių bendras pajėgumas siektų 615 tūkst. tonų per metus. Labai tikėtina, kad per mažą pajėgumą galbūt būtų siekiama išlyginti importuojant arba įvežant atliekas iš kitų Europos Sąjungos šalių. Čia būtų kaip ir stimulus siekti kitų alternatyvų jau dabar statomose kogeneracinėse jėgainėse, t. y. diegiant technologijas, kurios naudotų kitas žaliavas energijai gauti. Tai yra toks šio projekto tikslas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Palionis. Ruošiasi A. Dumbrava.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio Pirmininke. Iš esmės jūsų projektas ir pasiūlymas atitinka ir Vyriausybės programą siekiant didinti žiedinę ekonomiką atliekų sektoriuje, bet iš principo aš norėjau paklausti, kodėl jūs pasirinkote tiktai deginimui atliekas uždrausti importuoti? Gal reikėtų Lietuvai uždrausti ir visas atliekas importuoti į Lietuvą?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Galbūt ir logiškas klausimas, bet iš principo šiuo metu, kaip ir dabar, yra kalbama apie kogeneracines jėgaines, kurių projektuojami pajėgumai kaip ir sudaro prielaidas

dą galimam žaliavos papildymui atsivežant iš kitų šalių. Todėl šio projekto tikslas yra tas. Ateityje būtų galima svarstyti. Tačiau jeigu tai yra perdirbti skirtos atliekos, nematau, kad tai yra problema.

Žiedinės ekonomikos vienas iš tikslų yra panaudoti atliekas kaip žaliavą, t. y. įtraukiant į uždara ciklą, o tai padėtų išspręsti ir žaliavos problemas, nes Lietuva tikrai nėra turtinga išteklių, o, tarkim, perdirbamų atliekų arba gaminių, kurie naudojami... (*Balsai salėje*) Yra kaip perdirbamos atliekos. Čia vienas iš tikslų – kaip tik skatinti perdirbimą ateityje einant žiedinės ekonomikos keliu.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Dumbrava. Ruošiasi S. Gentvilas.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, Pirmininke. Atsakė į mano klausimą. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi A. Strelčiūnas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju Pirmininkui. Gerbiama pranešėja, taip, aš sutinku su jumis, kad Lietuvoje yra statomi pertekliniai įrenginiai. Taip, aš sutinku, kad galbūt neracionalu statyti. Bet aš visiškai nesutinku su jūsų siūlomu projektu ir norėčiau, kad jūs pakomentuotumėte. „Fortum Klaipėda“ pasirašė 20 metų sutartį su Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centru dėl tiekimo, kiek atliekų bus tiekiama. Tai iš esmės yra jau ilgalaikės sutartys. Bet dabar valstybė ir konkrečiai jūsų deleguotas finansų ministras, kaip „Lietuvos energijos“ akcininkas, įgyvendina projektą, kuriam jūs savo įstatymo projektu iš esmės nukertate bet kokį rentabilumą. Lietuvoje atliekų trūks, valstybė deda savo pinigus ir į Vilniaus, ir į Kauno kogeneracines atliekų deginimo jėgaines, o jūs savo projektu pasakysite, kad šios jėgainės negaus apmokamo šaltinio, tai yra atliekų, kurias galėtų paimti ir sudeginti. Mano klausimas, kodėl jūs einate aplinkui ir nepasitariate su gerbiamais deleguotais ministrais vienos ar kitos jėgainės nestatyti, užuot stačius, o po to nebus iš ko išspausinti rentabilumo ir pelno? Dėkui.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Simonai, pirmiausia noriu atkreipti dėmesį į tai, kad Europos Komisija įpareigoja už atliekų deginimą... tai yra atliekų deginimo mokestį tam, kad būtų mažinamas degintinų atliekų kiekis.

Dabar dėl žaliavų. Turbūt jau keletą kartų paminėjau, kad tai yra paskata ieškoti alternatyvių žaliavų, t. y. diegti technologijas, tarkime, galbūt biokuro deginimo katilus, ką daro Kauno kogeneracinė jėgainė. Taip pat planuojama deginti ir nuotekų dumblą. Galima paieškoti ir kitų alternatyvų, kai neliks degintinų atliekų. Svarbiausia yra skatinti. Jūs, kaip į aplinkosaugą orientuotas politikas, taip pat turėtumėte suprasti, kad pirmiausia turėtume orientuotis į atliekų perdirbimą. Deginimas yra vienas iš sprendimo būdų. Degintinos turėtų būti tos atliekos, kurios jau netinka perdirbti. Ir jeigu jų kiekis mažėja, tik geriau tiek aplinkosauginiu požiūriu, tiek ekonominiu požiūriu. Juo labiau kad dabar atsiranda verslininkų, kurie gali gaminti produkciją ir iš degintinų atliekų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Strelčiūnas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, ačiū, kad pristatėte tokį svarbų projektą, bet iškėlėte kelias problemas. Jeigu mes po pateikimo pritarisime jūsų projektui, ar neiškils problema dėl dabar planuojamų dviejų atliekų deginimo gamyklų, kai taip pat svarstomas dar vienas projektas, kad galbūt reikėtų revizuoti ir sustabdyti vienos gamyklos statybą, nes dabar, pagal jūsų pateiktus skaičiavimus, dviejų gamyklų tikrai yra per daug?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju už jūsų poziciją. Aš pati esu ne kartą spaudoje pasisakiusi, kad viena iš projektuojamų kogeneracinių jėgainių iš tiesų yra perteklinė, įvertinus dar ir tai, kad 120 tūkst. tonų atliekų galėtų sudeginti Akmenės cemento gamykla, o tai padengtų šiuos projektus. Bet šiuo metu, kaip žinome, projektai juda į priekį ir siūloma paieškoti alternatyvių būdų, kaip užpildyti tuos perteklinius pajėgumus ne atliekomis, o kitomis žaliavomis, ekologiškai švariomis. Be abejo, dar noriu pabrėžti ir tai, kad Europos Komisija ne kartą išreiškė susirūpinimą, kad Lietuva, investuodama į perteklinius pajėgumus, gali pasiekti ambicingų perdirbimo tikslų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius. Ruošiasi J. Jarutis.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, Pirmininke. Aš iš jūsų kalbos ir pristatymo supratau, kad Aplinkos ministerija ir jūsų komitetas visiškai nesusigauja ir nevaldo situacijos. Jūs pati kalbate, kad jau yra pakankamai potencialo sudeginti, bet jūs dar rengiatės toliau statyti – dėsime šimtus mili-

jonų, viskas bus išmesta vėjui. Dabar, kalbant apie kitokias technologijas, pats laikas – reikia stabdyti, o ne kalbėti. Mes pripratę, ne mūsų pinigai, tai ir švaistome *to na levo, to na pravo*.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Problema buvo dėl mechaninio biologinio apdoravimo įrenginių, kurie šiandien taip pat yra pertekliniai, jeigu žiūrėtume aplinkosauginiu požiūriu. Bet iš tiesų mes kalbame, kad dabartiniai pajėgumai orientuoti į šiandienos situaciją. Šiandien mes tikrai turime degintinių atliekų perteklių ir jas reikia sutvarkyti, juo labiau kad šalinimas sąvartynuose yra tikrai ne išeitis, o dar blogesnė situacija. Bet mes kalbame orientuodamiesi į ateities perspektyvas, tai yra į laikotarpį po 2030 metų, kuomet degintinių atliekų tikrai sumažės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, kolege, už pristatymą. Jūs vis orientuojatės į ateities perspektyvą, kad neva sumažės galimai degintinių atliekų kiekis, bet turbūt mes galime pagalvoti apie tai, kad Lietuva ne taip seniai pradėjo rūšiuoti ir tas atliekas skirti perdirbimui. Aš siūlyčiau ir siūlyčiau ar paklausti... Ar jūs nežiūrėjote į praeitį, nes Lietuvoje yra gana daug sąvartynų, uždarytų, užpiltų žemėmis, ten išsiskiria dujos, jos nėra sudeginamos, šiltnamio efektas ir t. t.? Ar negalėtume ir ten esančias atliekas sudeginti, jeigu pritrūktų? Ten yra turbūt milijardai tonų per 50 ir daugiau ar 100 metų sukauptų.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Jau žiūrint į istorines atliekas, tai jų deginimo kalingumas būtų ne labai tinkamas, ir juo labiau išgaudami arba rekultivuodami sąvartynus mes turėtume dar daugiau problemų. O jeigu jūs kalbėjote apie išsiskiriančias dujas, tai yra irgi kelias biodujų jėgainėms statyti, ir manau, kad tie sprendimai po truputėlį eina kaip vienas iš ekologinių sprendimo būdų. Bet rekultivuojami sąvartynai tikrai nėra tas kelias ir tikrai nemaža dalis atliekų ten jau yra susiskaidžiusios ir deginti jos nebūtų tinkamos.

PIRMININKAS. Klausimų laikas baigėsi. Dėkoju.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys J. Razma. Nėra. Motyvai prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, Lietuvai trys atliekų deginimo jėgainės yra perteklius ir 615 tūkst. tonų galingumas yra tikrai perteklinis. Bet mes čia susiduriame su kurioziška situacija. Dvi iš trijų jėgainių stato valstybinė įmonė „Lietuvos energija“. Dalyvaudama projekte, „Lietuvos energija“ pasiskaičiavo, kad už kiekvieną toną atliekų gaus iš atliekų tvarkymo centrų maždaug po 32 eurus. Ir jeigu šios jėgainės pagal tą verslo planą negaus šitų tonų, kaip jos sako, nes Lietuvoje sumažės atliekų ir nebebus tiek atliekų, reikės iš kažkur kitur paimti atliekas, kad kas nors kitas apmokėtų, t. y. kaimyninės šalys, kurios nesusitvarkiusios. Bet jeigu mes uždraudžiame iš esmės atliekų importą iš užsienio šalių, tai mūsų valstybė, dalyvaudama dviejuose iš trijų projektų, investuoja į labai nepelningą biznį. Čia klausimas jums, valdantieji. Jūs viena ranka statote dvi milžiniškas atliekų deginimo jėgaines, uždraudžiate joms apsirūpinti atliekomis, už kurias bus primokėta, ir tada sakote, bet mes vis tiek pelningai kažkaip suksime veiklą. Gerbiama V. Vingrienė sako – reikės ieškoti alternatyvų. Bet, gerbiama Virginija, biokurą atliekų deginimo jėgainės turės pirkti, o už atliekas, kai kažkas turi, primokama. Ir tada sugrius visas verslo planas. Man atrodo, čia yra egzistencinis klausimas patiems valdantiesiems atsakyti, ar reikia statyti, tęsti Kauno jėgainės statybas? Jeigu jūs tęsiate, tai reikia susitaikyti su atliekų importo realybe.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Dėkui pranešėjai už projektą, aš tikrai kviečiu kolegas jį palaikyti, bet kalbant apie pačią sistemą ir kodėl tokio projekto apskritai reikia, tai čia iš tiesų žvilgsnį metu į valdančiuosius. Jūs tarpusavyje iš tiesų nesusitariate. Vieni nori pastatyti tas jėgaines, kurios, mes ir Energetikos komisijoje svarstėme, ir Aplinkos apsaugos komitete svarstėme, aiškiai matosi, yra perteklinės. Kažkurią reikia galbūt ar mažinti, ar atsisakyti, juolab kad yra gyventojų protestų. Tas klausimas kažkodėl nejuda iš mirties taško, kažkam verčiau reikia tų dviejų jėgainių ir aš nesuprantu kodėl. O apskritai Lietuva stato vežimą prieš arklį atliekų tvarkymo srityje todėl, kad pirmiausia reikėjo tvarkyti pirminį rūšiavimą, nes su pirminiu rūšiavimu nesusitvarkome, tada reikėjo pristatyti mechaninio biologinio apdoravimo įrenginius, kurie vėl nesusitvarko su srautais. Tų išrūšiuotų atliekų niekam nereikia, jos yra sandėliuojamos. Lietuvoje prisikaupė atliekų. Dabar sakome, ką daryti? Tada sudeginkime viską, ką turime. Štai ir priėjome prie tokios situacijos.

Man atrodo, jūs, kaip žalieji, susiimkite ir pagalvokite apie tai, kaip iš tiesų... Užuomazgų yra ir Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas svarsto, kaip labiau paskatinti pirminį rūšiavimą ir sustabdyti tų atliekų srautus ten, kur jie susidaro. Šią problemą reikia išspręsti, o ne investuoti milijonus į objektus, kurie ir žmonėms paskui smirda (atsiprašau), ir neaišku, ar efektyviai panaudotos lėšos. Bet šiam projektui, kuris apribos bent jau kad Lietuva netaptų atliekas importuojančia valstybe, kad patenkintų savo tų gargarų poreikius, tikrai siūlau pritarti bent jau apsidraudžiant.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 47, prieš – 3, susilaikė 24. Po pateikimo pritarta. Siūlo mi komitetui: pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Pritariame? Pritariame. Siūlo mi svarstyti birželio 12 dieną. Pritariame. Ačiū.

Repliką po balsavimo – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kadangi abudu projektai – tiek Vilniaus, tiek Kauno – paskelbti valstybinės svarbos energetiniais projektais, prašyčiau Vyriausybės išvados, nes iškyla pavojus realiam abiejų projektų rentabilumui. Prašyčiau Vyriausybės pateikti išvadą.

PIRMININKAS. Ačiū. Siūlymui dėl Vyriausybės išvados pritariame? Bendru sutarimu pritarta.

A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Štai stebiuosi pono P. Saudargo aktyvumu. Gerbiamas kolega, jūs turbūt aktyvus dėl to, kad ką tik grįžote iš sporto klubo iš „Panoramos“? Ar ne taip?

PIRMININKAS. Tai buvo replika po balsavimo. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Aš džiaugiuosi, kad jūs pastebite, kad aš esu salėje. O aš vis dar stebiuosi, kad jūs vis dar esate čia su mumis, apskritai Seime.

PIRMININKAS. Ir čia buvo replika po balsavimo.

17.23 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1556 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1556. Pranešėja – taip pat Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ši pataisa taip pat yra susijusi su anksčiau pritarta. Šiuo metu ribojami degintinių atliekų kiekiai iki 500 tūkst. tonų per metus. Galbūt argumentų nevardysiu, apie tai tikrai kalbėjau gana ilgai ir išsamiai pristatydama ankstesnį projektą. Kviečiu pritarti, nes išsakant motyvus ir kolegų pastabas buvo paminėta dėl galimo arba galbūt reikiamo perteklinių kogeneracinių jėgainių stabdymo. Taigi vienas iš būdų būtų vėlgi apriboti degintinių atliekų kiekį. Tas motyvuotų ir padėtų ieškoti kitų sprendimo būdų siekiant patenkinti neužpildytus pajėgumus arba apskritai apsispręsti dėl kogeneracinių jėgainių.

Taigi siūlau projektui po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Paklausti nori Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi P. Saudargas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiama kolege, daug dėl ko mes sutariame, bet šituo klausimu nelabai norėčiau jums pritarti ir paklausu esminio klausimo. Klaipėdoje dabar pagal taršos leidimus galima deginti 225 tūkst. tonų atliekų, „Akmenės cementas“, kuris degina pačią taršiausią kuro rūšį anglį, turi leidimą deginti 100 tūkst. tonų, o Vilniuje ir Kaune statomi dar apie 400 tūkst. tonų pajėgumo du įrenginiai.

Gerbiama Virginija, valstybiniai įrenginiai statomi jums dalyvaujant Energetikos komisijoje, susipažįstant su Valstybine energetikos strategija ir t. t. Kodėl jūs vienasmeniškai einate su tokiais projektais, kai iš esmės valstybė eina ir ministerijos eina visiškai kita kryptimi? Jos vysto ir aplikuoja į Europos Komisiją dėl paramos, gauna Ž. K. Junkerio fondo pinigų šiems dalykams, o jūs einate visiškai atvirkštine eiga ir gaunate netgi daugumos narių parašus, kad būtų įtrauktas skubos tvarka šis projektas ir salėje pristatytas? Gal galėtumėte paaiškinti šią šizofreniją, nes opozicijai tai atrodo kaip visiškas veiksmų nekoordinavimas? Dėkui.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Pirmiausia atsakysiu į jūsų kaip ir pasakymą dėl Ž. K. Junkerio fondo paramos. Parama suteikta Vilniaus kogeneracinei jėgainei statyti. Kauno kogeneracinei jėgainei parama neteikiama. Dar kartą pabrėšiu, kad Europos Komisija yra išsakiusi nuogąstavimų dėl perteklinių pajėgumų, kurie gali neužtikrinti ambicingų atliekų perdirbimo tikslų. Tai būtų vienas iš aplinkosauginių aspektų.

Išties jūs minėjote dėl pradėtų sprendimų, tai čia, be abejo, sprendimai dėl statybų ir leidimų išdavimų yra priimti tikrai ne mūsų kadencijos, o ankstesnės kadencijos, ankstesnės Vyriausybės. Taigi mes dabar turime ieškoti išeičių, kaip išspręsti šią problemą. Aš manau, kad spręsti problemą nevelu, mes turime ieškoti būdų, kaip šią problemą spręsti, ieškoti būdų įgyvendinti žiedinės ekonomikos ambicingus tikslus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys P. Saudargas. Ruošiasi L. Balsys.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui. Vėlgi labai paprastas klausimas, paklausiu paprastai. Kodėl būtent 500 tūkst. tonų, nes ką tik mes pritarėme, jūs, aišku, teikdama projektą, nežinojote, ar bus pritarta, ar nebus, dėl atliekų importo? Dėl importo aš suprantu, nes čia mes tiksliai tą srautą negalime prognozuoti, kiek jų susidarys, tačiau galime prognozuoti jėgainių pajėgumą. Jūs specialiai numatote tokią normą, kad negalėtume statyti tos antrosios jėgainės, ar kaip? Kodėl pasirinktas būtent toks skaičius?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš jau keletą kartų paminėjau, kad reikia ieškoti išeičių, alternatyvių būdų, o čia, be abejo, būtų apsisprendimas pačių statytojų. Kodėl pasirinktas 500 tūkst. tonų kiekis, kaip ir minėjau. Mokslininkų skaičiavimais, po 2030 metų degintinų atliekų kiekis būtų ne didesnis kaip 430 tūkst. tonų per metus. Taigi mes tikrai turime skatinti pirminį rūšiavimą, nes buvo išsakyta kritika, kad galbūt jį per lėtai skinasi kelią, ir ieškoti perdirbimo kelių.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Balsys. Ruošiasi E. Pupinis.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolege, daug kolegų jūsų klausė ir esame ne kartą diskutavę. Iš tikrųjų klausimai turbūt skirti ne jums, stovinčiai šitoje tribūnoje, o visų pirma premjerui S. Skverneliui, kuris per savo rinkimų kampaniją sakė, kad nestatysime, o dabar štai ima ir stato. Tai nežinau, čia jau jūsų, valdančiųjų, reikalas, kaip savo premjerą įtikinti, kad jis elgiasi neteisingai, paprasčiausiai meluoja, apgavo savo rinkėjus, sakydamas, kad nestatys, o dabar stato. Jūs sakote, ką padarysi, ką padarysi, ir ieškote kitų būdų. Tai labai ačiū, galima tik palaikyti.

O konkrečiai dėl šio įstatymo. 500 tūkst., sakote, prognozuoja 430 tūkst. Tai kodėl tada 500 tūkst., įrašykime gal dar mažiau, tai bus dar geriau? Man atrodo, kad tie 500 tūkst. kažkur iš lubų nukrito.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gal ne visai iš lubų, tiesiog pažiūrime į skaičiavimus. Mes tiksliai tikrai nesuskaičiuosime. O reaguodama į jūsų repliką, tai ne gerbiamas S. Skvernelis stato kogeneracines jėgaines.

O pirmiausia atkreiptinas dėmesys į tai, kad Kauno kogeneracinės jėgainės 49 % akcijų priklauso „Fortumui“. Tai yra privatus kapitalas.

O Vilniuje, ką ir minėjo gerbiamas kolega S. Gentvilas, Vilniaus kogeneracinės jėgainės statybai yra gauta Ž. K. Junkerio fondo paskola ir čia mes kaip ir sprendžiame šį klausimą. Bet vėlgi sakau, čia statytojų apsisprendimo klausimas ir paieška alternatyvių būdų, ką jau kelintą kartą turbūt minėjau. Aš manau, kad alternatyvių žaliavų paieška arba technologijų diegimas naudojant kaip alternatyvą žaliavas šilumai gauti būtų vienas iš logiškiausių sprendimo būdų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi J. Liesys.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, turbūt žinote, kad alternatyvos brangiai kainuoja. Jeigu valstybė nepasirenka tam tikros krypties, tai kenčia visi. Jūs dabar galite man pasakyti, kuris iš būdų yra pigesnis ir tvarkant atliekas, ir sudėjus su šilumos gamyba. Kuris yra pigesnis? Tada pasakykite, kam teikiama tokie teisės aktai?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Mes iš tikrųjų neturime apskaičiavimų, nes, vienas dalykas, kad tikrai nežinome, kaip pasikeis, ar iš tikrųjų atpigs šiluma, naudojant kaip žaliavą deginamas atliekas. Juo labiau kad, kaip ir minėjau, Europos Komisija reikalauja deginimo mokesčio. Kodėl kitos šalys turi tą didelį vadinamąjį vartų mokestį? Jos tiesiog stengiasi galbūt išvežti į kitas šalis ir netgi primokėti, kad kas nors paimtų ir sudegintų. Tai mes taip pat tam, kad būtų nepopuliaru, pri-

valėsime tą „vartų“ mokestį įdiegti ir, kaip minėjau, visa tai guls ant vartotojų, tai yra ant pačių gyventojų pečių mokant brangiau už atliekų sutvarkymą. Tai mes šitų apskaičiavimų kol kas neturime. Ir iš tikrųjų bus pigiau biokurą galbūt deginti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Liesys. Ruošiasi A. Palionis.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, Pirmininke. Aš noriu prelegentės paklausti. Mano dalį gerbiamas L. Balys paklausė, bet kiek nukentės gerbiami pirkėjai, Lietuvos piliečiai, turiu omenyje, čia jų indėlis bus, visi pinigai sukrauti į tas kogeneracines elektrines ir paskui pirksime šiukšles, o jei dar pridėsime tiek daug, Danijos variantas mūsų laukia. Aš tai džiaugiuosi, kad Kazokiškių sąvartynas bus uždarytas po dvejų metų. Kaip jūs manote, kada mes uždarysime Kazokiškių sąvartyną, nes dabar taip aktyviai įstatymu stumiame ir stumiama taip pat ir Vyriausybėje ši programa. Per kiek metų mes Lietuvos šiukšlynus sutvarkysime?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš galėčiau galbūt atsakyti kaip ir su humoru, kad tikrai norėčiau, kad jis būtų uždarytas kuo greičiau įgyvendinant tuos mūsų ambicingus tikslus, kad apskritai atliekų nebūtų, o jos būtų panaudojamos kaip žaliava. Tai mes iki 2030 metų tikrai, tikėkimės, pasieksime tai, kad ne 10 %, o apskritai į sąvartynus atliekos nebūtų vežamos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pratešiant dėl sąvartynų uždarymo, tai tikrai pasaulyje yra daug naujų technologijų, ypač žiūrint į Rytų valstybes, Japoniją, kiek yra išrasta atliekų perdirbimo technologijų, kurias galėtume panaudoti, ir jos tikrai aukštesnio lygio negu atliekų deginimas. Aš norėčiau paklausti jūsų iš tų alternatyvų ieškojimo srities. Pasitvirtinome mes 500 tūkst. tonų. Mes nelabai norėsime tų alternatyvų ieškoti. Jei mes pasitvirtinsime 220 tūkst. tonų, tai, suprantama, kad ir mes, Seimas, ir Vyriausybė būsime priversti ieškoti alternatyvų, kad tos atliekos nepatektų į sąvartynus. Mano klausimas paprastas: gal mums reikėtų svarstyti, ne kiek tonų perdirbti, bet iš principo turėtume priimti sprendimą, ar mums reikia dar dviejų deginimo gamyklų, ar nereikia? Ir pasakyti visiems aiškiai. Kokia jūsų pozicija būtų?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Mūsų pozicija yra ta, kurią aš išreiškiu dabar siūlydama šitą projektą – apribojimą degintinų atliekų. Kaip ne kartą esu išreiškusi savo poziciją, kad viena iš kogeneracinių jėgainių, be abejo, šiandien yra perteklinė. Jūs labai teisingai paminėjote, kad yra technologijų ir mes tikrai turime eiti ir nebūtinai sekti iš paskos kitų šalių, o būti priekyje ir užsibrėžti sau, išsikelti kartelę, užsibrėžti ambicingesnius tikslus ir siekti perdirbimo kelių tam, kad sudarytume galimybę kurtis naujiems verslams ir naujoms darbo vietoms. Aš manau, kad tuo keliu turėtume eiti, juo labiau kad šiandien atsiranda vis daugiau jauno, plataus požiūrio į verslą, ir išties ieškoma tų kelių.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausti niekas neužsirašė.

Nuomonė už – Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš tiesų mes jau klausimą kaip ir išdiskutavome. Iš ne vieno Seimo nario klausimų salėje aš supratau, kad mes tik šiandien suprantame, kad Lietuva planuoja statyti atliekų deginimo gamyklas, kurių kažin ar visų reikia. Man iš tiesų keista, kad ir iš valdančiųjų frakcijų buvo tokių klausimų.

Mielieji, turbūt šitas klausimas yra esminis. Gerbiama V. Vingrienė su savo projektais mus visus atsuko į tą realybę ir atkreipė dėmesį. Aš jai už tai esu dėkingas. Todėl šį projektą aš siūlysiu palaikyti, nes tai vėl mus gražins prie diskusijos, ar tikrai to reikia. Nes jeigu pajėgumai bus pertekliniai, iš tiesų klausimas bus, ar lėšos investuotos efektyviai. Vienas dalykas.

Antras dalykas. O ar tikrai nebus pradėta importuoti atliekų, ar panašiai, ką nors kombinuoti, kad tos jėgainės atsipirktų? Manychiau, kad dėl šių dalykų reikėtų apsispręsti prieš jas statant. Tikrai nesu nei apskritai nusistatęs prieš tokį atliekų deginimą, nes taip, jeigu valstybė neturi kur padėti, o sąvartynus mes norime uždaryti, tai su tuo reikia pabaigti. Tokia forma yra galima, bet atliekų deginimas turėtų būti paskutinė forma, kurią renkasi valstybė savo atliekoms tvarkyti.

O kalbant apie šį projektą, tiesiog siūlyčiau jį paremti.

PIRMININKAS. Ir nuomonė prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šitas įstatymo projektas duoda vieną gerą pamoką mums: valstybė neturėtų dalyvauti darant verslą. Valstybė pradėjo projektus, kurie kainuos apie

200 mln. eurų, ir vystant šiuos projektus, kur jau statybos pradėtos, Europos Komisija patvirtinusi paraiškas, paimtos paskolos, užsakyti įrenginiai, ateina N. Puteikis, pasako, kad pateikė įstatymo projektą, kad atliekų deginimo jėgainės negali būti statomos 20 kilometrų atstumu. Tada 69 Seimo nariai nubalsuoja už, Vyriausybė duoda išvadą, vis tiek einama į priekį. Dabar ateina dar du projektai, kur valstybė jau juda į priekį su savo investiciniais planais apsigynusi, priėmusi išipareigojimus.

Ateina dar du įstatymo projektai, kurie... Kaip šiltnamius statytume ir pasakytume, kad neduosime jiems vandens. Jūs, valdantieji, turite apsispręsti, ar jūs darote verslą, arba jūs stabdote ir nesimaivydami sustabdote visas statybas, ir sakote nebereikia, arba negalite pastatyti nepelningo objekto ir po to sakysite: mes neduosime jam atliekų. Jūs sprendžiate problemą visiškai iš kitos pusės. Aš suprantu jūsų žaliąją intenciją, gal ir teisingą, bet jūs turite stabdyti statybas, o ne užsiminti tuo, kad toliau statybos vyksta, o kuro neduosime.

Problema sprendžiama visiškai ne iš tos pusės. Kuo jūs toliau nesusigaudysite, kuo jūs toliau savo profesionalų Vyriausybės ir savo įmonių nesustabdysite dėl perteklinio pajėgumo statybos, tol jūs žaisite su lietuvių mokesčių mokėtojų pinigų investavimu į absoliučiai nerentabilius projektus.

Aš kviečiu spręsti problemą iš kitos pusės: kvestionuoti projektų pagrįstumą ir čia kvestionuoti, o ne kuro tiekimo sustabdymą.

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 40, prieš – 3, susilaikė 28 Seimo nariai. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Pritariame. Ir siūloma svarstyti birželio 12 dieną. Taip pat bendru sutarimu pritariame.

A. Nekrošius – replika po balsavimo.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Kadangi projektas tikrai kontroversiškas, tikrai reikėtų Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. P. Gražulis. Replika po balsavimo.

P. GRAŽULIS (TTF). Trumpa replika po balsavimo. Man iš tikrųjų tas projektas nėra iki galo aiškus. Paimkime. Šiandien „Fortum Klaipėda“, šiukšlių deginimo įmonė, šiukšles arba atliekas veža iš Vilniaus, iš Alytaus, iš Danijos, iš Lenkijos. Jeigu jiems patiems trūksta atliekų iš to regiono, tai kodėl jie stato dar dvi atliekų deginimo įmones? Kas gali atsakyti į šį klausimą? (Balsai salėje) Ar žinote? Sako, ir jie nežino. (Balsai salėje)

PIRMININKAS. Klausymai bus komitete. (Šurmuly salėje)

17.40 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1711 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1711. Pranešėja – Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, paprašysiu dar šiek tiek kantrybės iškęsti mane šioje tribūnoje. Atliekų įstatymo klausimas dabar bus truputį iš kitos serijos – tai susiję su atliekų tvarkymo dokumentais. Kartu su kolega Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininku K. Mažeika parengėme dar vieną Atliekų tvarkymo įstatymo pataisą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtam gaminių ar pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymui. Parengti įstatymo pataisą paskatino aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų patirtis, tikrinant atliekų tvarkytojus ir įrodančių dokumentų išrašymą. Kyla daug abejonių, ar įrodantys dokumentai, kuriuos pateikia gamintojai ir importuotojai atstovaujančioms institucijoms dėl gaminių ir pakuočių sutvarkymo, atitinka realų faktą. Įrodantys dokumentai tai yra dokumentai, kurių pagrindu gamintojai ir importuotojai atleidžiami nuo mokesčių už aplinkos teršimą mokėjimo. Pastaruoju metu pasitaiko atvejų, kai atliekų tvarkytojai neteikia dokumentų arba vilkina dokumentų, reikalingų įsitikinti, kad atliekų tvarkymas atitinka teisės aktų reikalavimus, pateikimą aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai. Todėl siūlome pakoreguoti Atliekų

tvarkymo įstatymą ir įrašyti, kad neteisėtu gaminių ar pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančio dokumento išrašymu laikoma, kai asmenys nepateikia kontrolę vykdančiai institucijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka nurodytų dokumentų, būtinų vykdyti atliekų tvarkymo kontrolę. Ši pataisa bus ir įspėjimas atliekų tvarkytojams apie galimą išbraukimą iš įrodančių dokumentus galinčių išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašų, kai nepateiks institucijoms reikiamų dokumentų apie realų atliekų perdirbimą. Priėmus šią pataisą bus efektyviau vykdoma atliekų tvarkymo kontrolė ir išaiškinami reikalavimų nesilaikantys atliekų tvarkytojai. Kolegos, kviečiu pritari šiai pataisai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys P. Saudargas. Ruošiasi S. Gentvilas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai dėkoju. Jūs iš tiesų užkabinote tas didžiąsias mafijos schemas, kaip buvo vagiami milijonai mums visiems iš panosės. Būtent tų „orinių“ pažymų apie atliekų sutvarkymą išrašymas ir yra tas didysis nusikaltimas, kurį mums komitete pristatė. Tačiau kaip su tuo kovoti? Ar aš gerai suprantu, čia toks teisinis dalykas, kad jūs bandote susieti pažymos išrašymą su dokumentų, įrodančių atliekų sutvarkymą... Dabar išeidavo taip: pažyma apie sutvarkytas atliekas yra, o atliekos nesutvarkytos, atliekų tvarkytojas neturi dokumentų, kad jos sutvarkytos. Tai nebebūtų tų dviejų laiptelių, jūs padarote vieną. Ar aš gerai suprantu?

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Taip, mes ieškome tų išeičių, kad iš tiesų nebūtų neteisėtai išrašomos pažymos. Patys atliekų perdirbėjai ar tvarkytojai turėtų pateikti dokumentus, reikalingus kontrolei vykdyti. Šiuo metu kontrolę vykdančios institucijos susiduria su situacija, kai galbūt nepateikiami reikiami dokumentai ir taip trukdoma kontrolė.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama Virginija, šį kartą pasveikinsiu, pozityvi iniciatyva. Bet aš iš kitos pusės paklašiu. „Metrail“ pakuočių atliekų tvarkymo ir metalo atliekų tvarkymo skandalas nuvilnijo per Lietuvą – 40 tūkst. eurų baudų, 2 tūkst. nubaustų įmonių.

Tai įvyko prieš penkerius metus, tada „Metrail“ neteikė ataskaitų ir Aplinkos ministerijoje iš esmės dirbo tie patys žmonės, kurie dirba šiandien. Dirbo ir jūsų visuomeninis patarėjas tuo metu aplinkos tvarkymo sistemoje, bet šiandien mes nematome jokios iniciatyvos iš Aplinkos ministerijos, nors Atliekų departamento vadovas tapo viceministru. Tai kas čia? Jie mato, kad prieš penkerius metus buvo akivaizdus klastojimo faktas, patys neužkerta šitų dalykų, tie patys žmonės, kurie dirbo skandalo metu, nepadarė išvadų, jūs jas taisote. Ar čia neturėtų būti nepasitikėjimas Aplinkos ministerija ir viceministru, nes jie turėtų teikti, jie turėtų padaryti išvadas po „Metrail“, dabar jūs darote išvadas? Dėkoju.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Kažkas turi daryti sprendimus ir ieškoti išeičių iš tos situacijos, kad nebūtų daugiau panašių skandalų, kaip kad buvo „Metrail“ skandalas. Aš tikrai galbūt nenorėčiau dabar žvalgytis į praeitį, mes turėtume žiūrėti į priekį ir ieškoti būdų, kaip sutvarkyti ir kaip pakeisti šitą situaciją. Manau, kad, gerbiamasis Simonai, pats taip pat esate suinteresuotas tuo. Tikrai tiesiog sujunkime pajėgas ir dirbkime ta kryptimi, kad atliekų tvarkymas būtų realiai vykdomas ir nebūtų išrašomos pažymos už realiai neperdirbtą atliekų kiekį. Manau, kad mes tikrai turėtume žiūrėti, kaip išspręsti šitą klausimą, kaip ir pritari iniciatyvai.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausimų nėra. Nuomonė už – Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Kadangi nėra nuomonės prieš, man atrodo, nuotaika yra pritari šitam projektui, tai aš tiesiog siūlau pritari.

PIRMININKAS. Tiesiog siūlote balsuoti. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 61, prieš nėra, susilaikė 9 Seimo nariai. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 12 dieną. Galime pritari? Pasitarkime dėl datos. V. Kamblevičius, replika po balsavimo.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Aš pritariau šitam projektui, tačiau yra per švelniai, pirmas pagautas nusikaltimas – įspėjimas. Čia eina šimtai milijonų, tai reikia iš karto griežtesnes sankcijas, kitaip neįvesime tvarkos.

PIRMININKAS. S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Kreipiuosi į visus, labiausiai į pranešėją, gerbiamąją Virginiją. Ar jūs niekada neskaičiavote alternatyvos, kad mums nereikėtų tų perteklinių jėginių, mūsų šiukšlių išvežimo kur nors. Gali būti aplinkinės šalys labai laimingos, atvejis toks – ar pirkti butą, ar jį

nuomoti. Čia turbūt galima būtų apsiskaičiuoti, jeigu jūs inicijuotumėte tokią studiją, mes turėtume daugiau atsakymų.

PIRMININKAS. V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Galiu atsakyti kolegai S. Jovaišai. Čia turbūt ne mes turėtume iniciuoti išvežimą, bet pats verslas ieškoti kelių. Vienas iš būdų, be abejo, yra sertifikuoti kietąjį atgautąjį kurą, bet čia reikalingos papildomos investicijos. Turėtų būti atitinkamai išrūšiuotos atliekos homogenizuotos ir sertifikuotos, mes turime sertifikavimo sistemą, tačiau neturime, kas sertifikuoja. Sertifikuoti, be abejo, galima Vokietijoje, Lenkijoje. Tik tiek, kad šiuo metu nėra iniciatyvos, ir nežinau, tai yra papildomos investicijos ir verslas turbūt susiskaičiuoja.

PIRMININKAS. Siūlau tą diskusiją perkelti į komitetą.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Bet jau kietasis atgautasis kuras yra nebe atlieka, o žaliava.

PIRMININKAS. Prašau kalbėti apie datą. Ar jūs norite pasiūlyti...

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dabar norėčiau paprašyti, kad būtų svarstoma ankščiau, negu...

PIRMININKAS. Norėtumėte pasiūlyti balandžio 26 dieną. Ačiū, pasiūlėte.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Taip, balandžio 26 dieną.

17.50 val.

Seimo savaitės (2018-03-26–2018-03-30) – 2018 m. kovo 27 d. (antradienio) ir 29 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Rezervinis 11 klausimas yra kitos savaitės darbotvarkė. Aš ją pristatysiu, jums leidus, iš vietos. (*Balsai salėje*) Galima. Kaip matote, sėdžiu ir pristatau.

Antradienio darbotvarkėje yra tokių svarbių klausimų kaip ministro V. Sinkevičiaus pasiūlymai dėl Turizmo įstatymo. Toliau Seimo nutarimas dėl pritarimo Ž. Bartkaus paskyrimui Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriumi, Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Toliau daug Švietimo įstatymo pakeitimų.

Kovo 29 diena. Šilumos ūkio įstatymo pakeitimai, ministro R. Karoblio krašto apsaugos sistemos ir karinės jėgos naudojimo statuto ir įvairūs susiję klausimai. Daug klausimų bus skirta kultūrai ir menui. Ministrė L. Ruokytės-Jonsson pateiks įstatymų projektus. Ir dar daug kitų. Darbotvarkės pilnos, jos yra pateiktos. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimas ir kiti klausimai yra pristatomi. Tokia darbotvarkė.

Klausia Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, gal ne tiek klausimas, kiek akcentavimas, ką kolegos ir sakė dėl tyrimo komisijų, dėl komitetų išvadų dėl tyrimo komisijų. Mes taip pat planavome įtraukti 27 dieną. Manau, kad jūsų sudarytoje darbotvarkėje tai taip pat atsispindės.

PIRMININKAS. Jeigu bus.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Tai yra ketvirtadienį, 29 dieną. Pasitaisau.

PIRMININKAS. Ketvirtadienį, 29 dieną. Gerai. Ačiū. Daugiau pasiūlymų, pastabų? J. Narkevičius. Prašom.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Atsiprašau, gerbiamas Pirmininke, matyt, nespėjau užsirašyti. Prašau ir siūlau Švietimo įstatymo projektą Nr. I-1489 iš antradienio į ketvirtadienį perkelti. Taip, 1489.

PIRMININKAS. Jis nesusijęs su kitais?

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ne, ne.

PIRMININKAS. Gerai.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Siūlau pritarti. Ačiū.

17.53 val.

Seimo narių pareiškimai

Ir Seimo narių pareiškimai. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama kolegą, išties visi neseniai skaitėte „Lietuvos ryto“ vasario 27 dienos straipsnį „Kriminalistų klastotė turčių išrengė nuogai“.

Išties žinau, kad ne tik aš, bet ir kitų frakcijų nariai gavo nemažai kreipimųsi. Į mane kreipėsi pilietis S. Kaulinis.

2008 metų balandžio mėnesį Policijos departamente tuo metu dirbęs toks S. Jurčiukonis, šiuo metu dar tebeteisiamų sukčių R. Stočkūno, tai yra vadinamoji „stočkinių“ gauja, L. Slavinsko ir kitų užsakymu, sukūrė melagingą pažymą, kad verslininkas R. Pašakinskas yra „pelėsinių“ nusikalstamos grupuotės narys. Jo atžvilgiu yra pradėti ir vykdomi ikiteisminiai tyrimai.

Šią suklastotą pažymą pasirašė V. Gailius. Ji buvo išsiųsta visiems Lietuvoje veikiančioms bankams, kurie, gavę tokią informaciją apie R. Pašakinską, atsisakė jam suteikti 13 mln. paskolą atsiskaityti pagal įsipareigojimus paminėtiems sukčiams. Kadangi R. Pašakinskas laiku paskolos negavo, sukčiai užvaldė jo 13 mln. vertės turtą pagal išduotą paprastąjį vekselį kaip mokėjimo garantą. Vėlesniais metais R. Pašakinskas gavo oficialių įrodymų, kad toje suklastotoje pažymoje nurodyti duomenys apie jį yra visiškai neatitinkantys tikrovės.

V. Gailiaus veikla atitinka Lietuvos baudžiamojo kodekso 300 straipsnyje numatyto nusikaltimo sudėtį.

Tai rašo teisinį išsilavinimą, kaip pats prisistatė, turintis S. Kaulinis.

Atsižvelgdamas į... noriu padaryti pareiškimą dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys V. Gailius galimai yra padaręs nusikalstamą veiką. Reaguodamas į dienraščio „Lietuvos rytas“ 2018 m. vasario 27 d. straipsnyje „Kriminalistų klastotė turčių išrengė nuogai“ paskelbtą informaciją apie V. Gailiaus galimai padarytą nusikalstamą veiką bei gautą piliečio S. Kaulinio skundą tuo pačiu klausimu, kreipiuosi į Lietuvos Respublikos Seimą ir prašau atlikti parlamentinį tyrimą dėl galimai padarytos V. Gailiaus nusikalstamos veikos, pavedant šį tyrimą atlikti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui, nes Seimo Antikorupcijos komisijai vadovauja, kad ir kaip keista, pats V. Gailius. Žinau, kiti Seimo nariai ar frakcijos yra gavę įvairių skundų, todėl prašau šitą... įteikiu gerbiamam Pirmininkui.

Dar noriu keletą žodžių pasakyti apie, sakykim, neetiškas, šmeižikiškas pono V. Gailiaus išsakytas mintis apie amžinąjį atilsį išėjusį, žuvusį vykdant savo pareigas V. Pociūną. Būtent aš pažinojau šitą žmogų, teko su juo bendrauti. Būtent vienas dar žmogus iš V. Pociūno surinktos komandos buvo toks T. Jakučionis, kurį ponas V. Gailius su kitais kolegomis sugebėjo po 20 metų tarnybos valstybėje išgalvotais pagrindais, neva už vykdytą ūkinę veiklą, išmesti iš VSD. Tai labai gėda ir gaila. Aš manau, kad tai bus ištirta.

Kadangi buvo daug visokių spekuliacijų išsakyta pono V. Gailiaus, aš noriu... Netyčia, savo archyve tiesiog padaręs tvarką, suradau porą leidimų. Vienas leidimas suteikia teisę dirbti su NATO slapta informacija iki 2023 metų A. Skardžiui, o kitas, išduotas gerbiamo Pirmininko, taip pat iki šios kadencijos pabaigos. Noriu pasakyti, kad leidimus turėjau visą laiką. Aš tikiuosi ir noriu replikuoti tai pusei, kad turbūt ne visiems Kremliaus agentams išduoda leidimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau pareiškimų nėra.

Gerbiami kolegos, registruojamės. Kol registruojamės, primenu, kad rytoj čia vyks NATO mokymai, prašom savo vietas palikti tuščias. (*Balsai salėje*) Prašo išsinešti ir stalčių. (*Balsai salėje*) Užsiregistravo 62 Seimo nariai. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 61, 62, 63
Adamkus Valdas 29
Adomėnas Mantas 11, 18, 50
Andrikis Rimas 15, 42
Anušauskas Arvydas 27, 28, 29
Ažubalis Audronius 24
Ažuolas Valius 41, 42
- Balsys Linas 52, 68, 69
Balzekas Stenlis 29
Bartkevičius Kęstutis 32
Bartkus Žydrūnas 72
Bartuška Mantas 35
Bastys Mindaugas 30
Baškienė Rima 7, 19, 30, 31, 32, 42, 44, 72
Baublys Juozas 55
Baura Antanas 28, 40, 53, 54
Burokienė Guoda 14, 63
Butkevičius Algirdas 15, 31, 35, 42, 51, 52
- Čimbaras Petras 19
- Dagys Rimantas Jonas 48
Danelija Georgijus (Danelija Georgij) 29
Degutienė Irena 7, 8
Dragis Marijus (Draghi Mario) 36, 46
Dumbrava Algimantas 36, 64, 65
- Gaidžiūnas Aurimas 35
Gailius Vitalijus 73
Garbačiauskaitė-Budrienė Monika 16
Garuolienė Kristina 36
Gediminas 26, 27, 29
Gelūnas Arūnas 15, 42
Gentvilas Eugenijus 16, 17, 33
Gentvilas Simonas 39, 51, 53, 65, 66, 67, 68, 69, 71
Glaveckas Kęstutis 35, 36, 46, 47
Gražulis Petras 9, 16, 50, 61, 70
- Harbuzas Jurijus (Harbuz Jurij) 36
- Imbrasas Juozas 33
- Jakeliūnas Stasys 7, 21, 44, 48, 49
Jakučionis Tomas 73
Jarutis Jonas 17, 65, 66
Jasaitis Darius 38
Jovaiša Eugenijus 9, 10, 11, 25, 50
Jovaiša Sergejus 18, 40, 59, 71, 72
Junkeris Žanas Klodas (Juncker Jean-Claude) 67, 68
Juozapaitis Vytautas 9, 28, 29, 42
Jurčiukonis Skirmantas 73
- Kairys Steponas 10
Kamblevičius Vytautas 62, 65, 71
Karbauskis Ramūnas 16
Karoblis Raimundas 72
Kasčiūnas Laurynas 24, 35
Kaulinis Stasys 73
Kazickas Juozas 29
Kepenys Dainius 32
Kinduryg Gintautas 12, 13, 14, 61
Kirkilas Gediminas 31
Kravčionok Vanda 55, 56
Kubilius Andrius 15, 18, 19, 21, 22, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 53, 61
Kukuraitis Linas 34, 40, 41, 42
- Liesys Jonas 24, 41, 56, 62, 68, 69
Linkevičius Linas Antanas 41
- Macevičius Vidmantas 50, 51, 52, 53
Mackevič Michal 15, 42
Majauskas Mykolas 10, 13, 15, 32, 45, 46, 48, 49
Maksimovas Leonidas 19
Maldeikienė Aušra 32
Markauskas Bronius 33
Martinėlis Raimundas 34, 35
Masiulis Kęstutis 12
Masiulis Rokas 35, 40, 42
Matelis Bronislovas 34
Mažeika Kęstutis 56, 57, 61, 70
Medelis Algimantas 19, 20
Mikalauskas Antanas 31
Miliūtė Rūta 23
Misiūnas Eimutis 21, 22, 23, 24, 25, 37
Montvidienė Ernesta 15, 43
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 41
- Namavičius Justas 15, 43
Narkevič Jaroslav 22, 55, 56, 58, 60, 61, 72
Navickas Andrius 29
Navickas Kęstutis 38
Navickienė Monika 9, 11, 27, 38, 39
Nekrošius Arvydas 7, 23, 70
- Olekas Juozas 13, 14, 31
Olševski Česlav 32
- Palionis Andrius 8, 31, 64, 69
Pašakinskas Rimantas 73
Petrauskienė Jurgita 34, 37, 40
Pociūnas Vytautas 73
Popovienė Raminta 9, 15, 39, 42

- Pranckietis Viktoras 43, 44
Puidokas Mindaugas 7, 53
Pupinis Edmundas 13, 20, 49, 51, 55, 56, 58, 60, 61, 62, 68
Puteikis Naglis 70
- Razma Jurgis 7, 8, 18, 23, 28, 29, 33, 60, 61, 66
Rinkevičius Viktoras 49, 52, 57
Rozova Irina 32
Ruokytė-Jonsson Liana 26, 27, 28, 29, 72
- Sabatauskas Julius 25, 36, 37
Salamakinas Algimantas 20
Sasnauskas Julius 40
Saudargas Paulius 52, 54, 64, 66, 67, 68, 69, 71
Siaurusevičius Audrius 16
Sinkevičius Virginijus 32, 72
Sysas Algirdas 33, 34
Skaistė Gintarė 58, 59
Skardžius Artūras 32, 58, 59, 60, 67, 72, 73
Skvernelis Saulius 33, 35, 39, 42, 68
Slavinskas Laimonas 73
Starkevičius Kazys 54, 55, 56, 57, 59, 61
Steponavičius Gintaras 15, 23, 37, 42, 49
Stočkūnas Romutis 73
Strelčiūnas Algis 14, 62, 63, 65
- Šakalienė Dovilė 31
- Šapoka Vilius 36, 38
Šarknickas Robertas 20, 21, 26, 39
Šaulys Jurgis 10
Šedbaras Stasys 15, 18
Šimonytė Ingrida 13, 44
Širinskienė Agnė 7, 8, 9, 15, 16
- Tamašunienė Rita 57, 58, 59, 60
Tamkutė Kotryna 31
Tapinas Andrius 16, 33
Tomilinas Tomas 40, 41
Trampas Donaldas (Trump Donald) 41
Tumėnas Stasys 10, 15, 23, 29, 37, 38, 42
- Urbšys Povilas 17, 18
- Vaičekauskas Gintaras 40
Varžgalys Juozas 51
Veryga Aurelijus 35, 36
Vilionis Jonas 33
Vingrienė Virginija 8, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72
Vinkus Antanas 13, 38
- Zakarka Mantas 31
Zingeris Emanuelis 41
- Žemaitaitis Remigijus 17, 20
Žygimantas Augustas 26

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*